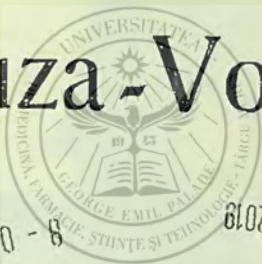

MESAȚII ȘI

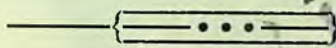
PROCLAMAȚII

ALE LUȚI

Cuza-Vodă

6107 100 - 8 8 - OCT 2019 6107 100 - 8

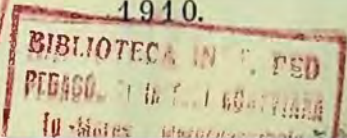
VĂLENIȚ-DE-MUNTE

„Neamul Românesc“

TIPOGRAFIE. — EDITURĂ.
— LEGĂTORIE DE CĂRȚI.

1910.

39.490

Cuza-Vodă.

I.

MESAGIUL

DIN 10 FEBRUAR 1859, CĂTRE ADUNAREA ȚERII-ROMĂNEȘTI.

Domnilor Deputați ai Țerii-Românești,

Actul de înalt patriotism care a întrunit în unanimitate asupra mea voturile d-voastră, este demn de admirarea lumii. El este și va fi în ochii Istoriei mai mult decît înălțarea pe Tron a unui om devotat cauzei naționale, el este triumful unui principiu mîntuitor și înălțarea unei nații întregi. Onoare domniilor-voastre, d-lor representanți ai Țerii-Românești, căci ați știut a realiza dorința cea mai vie a nației romine: Unirea Tronurilor Românești!

Aceste Tronuri glorioase ni sînt oferite nouă prin voința unanimă a Romînilor din Principatele-Unite. Mîndri de a ne sui pe ele, noi vom avea de cea mai sacră datorie de a redobîndi și păstra vechea lor demnitate.

În împlinirea acestei frumoase chemări, vom fi fericiți să ne putem răzima pe energicul și luminatul d-voastră patriotism.

Primiți, d-lor Deputați, mulțămirile sincere ale Domnului ales de domniile-voastre și a căruia devisă este și va fi: binele Principatelor-Unite în toate și înainte de toate.

ALEXANDRU IOAN.

(Contra-semnat:) *I. Al. Filipescu, B. Catargiu, N. Golescu, I. Cantacuzino, B. Vlădoianu, Gr. Filipescu, D. Brătianu.*

Anul 1859, Februar 10.

(Buletinul oficial al Terii-Românești, N-1 16 din 21 Februar 1859.)

II.

MESAGIUL

DIN 14 FEBRUAN 1859, CĂTRE ADUNAREA TERII-ROMĂNEȘTI.

Domnilor Deputați,

La înălțarea mea pe Tronul Terii-Românești cu unanimitatea voturilor d-voastră, am comunicat Adunării naționale electivă a Moldovei actul prin care am arătat Puterilor ce au subscris tractatul de la Paris alegerea făcută de d-voastră în persoana mea, și a ei însemnătate; aceiași comunicare mă grăbesc a face astăzi domniilor-voastre, membrii Adunării naționale electivă a Terii-Românești.

Dumnezeu să binecuvinteze lucrările d-voastră, d-lor Deputați; Dumnezeu să binecuvinteze Principatele-Unite!

ALEXANDRU IOAN.

(Contra-semnat:) *Ministru Secretar de Stat la Departamentul Afacerilor Străine, D. Brătianu.*

No. 4, anul 1859, Februar 14, București.

(Buletinul Oficial al Terii-Românești, No. 21 din 4 Mart 1859.)

În același N-r: Anexa a 4-a la Procesul-Verbal al ședinței a 13-a, *Mijlocirea adresată de Domn către Puterile Garants.*

III.

MESAGIUL

DIN 21 FEBRUAR 1859 CĂTRE ADUNAREA
ȚERII-ROMĂNEȘTI.

Domnilor Deputați,

Convenția din 7/10 August hotărăște, art. 46, că Moldo-Românii vor fi toți de o potrivă înaintea dajdiei. Aplicarea acestei dispoziții va fi una din cele mai întâiu îngrijiri ale Guvernului meu. Eu am găsit însă starea finanțelor foarte gravă. Pe de o parte este un deficit însemnător, care, mai curînd sau mai tîrziu, trebuie acoperit, iar pe de alta, în împrejurările de față, Guvernul trebuie să aibă la dispoziția sa mijloace spre a face față la neprevăzutele cheltuieli. De aceea, rîzimîndu-ne pe patrioticul concurs al Adunării, Vă supun, prin acest Mesagiu al meu, votarea unui credit de opt milioane de lei, rîmînînd ca, în urmă, Ministrul meu Secretar de Stat al Departamentului Finanțelor să infățișeze o legiuire privitoare la modul acoperirii acestui credit și la timpul convenit și socoteala lămurită despre întrebuintarea lui.

Dumnezeu să binecuvinteze lucrările Adunării. Dumnezeu să protejeze Principatele-Unite!

ALEXANDRU IOAN.

(Contrasemnați:) I. A. Filipescu, N. Golescu, D. Brătianu. B. Calargiu, Gr. Filipescu, B. Vlădoianu.

IV.

După cetirea actului de Încetitură, de către Colonelul Tair-beiū, Domnitorul a răspuns următoarele cuvinte in limba francesă :

Colonel!

Présentez à Sa Majesté le Sultan l'hommage de mon plus profond respect et l'assurance de tout mon zèle pour la prospérité du pays; assurez également Sa Majesté que les Roumains savent être fidèles aux traités.

(Monitorul Oficial al Terii-Românești, N-1 117, dia 28 Septembre 1859.)

NOI ALEXANDRU IOAN I-iū,

CU MILA LUI DUMNEZEU ȘI VOINȚA NAȚIONALĂ
DOMN AL PRINCIPATELOR-UNITE: ȚARA-ROMĂNEASCĂ ȘI MOLDOVA-

La toți de față și viitori, sănătate!

Romini din Țara-Românească,

Găsim de datorie a vă arăta a noastră vie mulțumire pentru patriotica voastră purtare înaintea de actul Încetiturii, atunci pe când ambițiile personale cutează încă a hrăni oarecare sperări deșerte, și tot de odată pentru demnitatea și liniștea ce ați păstrat la 28 Septembre, in fața unei încercări nesocotite a unor oameni rătăciți, afară din drumul legalității.

Ni place a crede că și in viitor veți fi vrednici de admirarea ce ați insuflat Europei prin actul glorios de la 24 Ianuar și că bunul-simț românesc va lu-

mină pe toți a se pătrunde de adevărul că o nație se mărește și se întărește atunci numai cînd ea are conștiința îndatoririlor sale către patrie, către Guvern și către legi.

Puterile Garante au înzestrat pe ambele țeri surori cu o Convenție ce cuprinde în sine toate elementele de o fericită propășire. De la noi atîrnă acum ca să profităm de dinsele, dezvoltîndu-le cu un chip potrivit stării de față a societății romine și aducînd cu toții partea noastră de activitate, de lumină și de devotament la marea lucrare a renașterii.

Spre acest sfîrșit, arătînd mai întăiu a noastră deplină mulțămire Ministeriului trecut pentru serviciile ce a desăvîrșit în folosul binelui general, și care acum s'a retras de buna sa voință pentru a face loc unei nouă combinări ministeriale, am format un Cabinet menit de a susține cu energie principiile noastre constituționale, și, spre a da mai mare garanție de menținerea ordinului legal, de care sînt legate înflorirea comerțului și întemeierea creditului public, am luat în persoană comanda superioară a oștirii din ambele Principate.

A sosit acum timpul pentru tot Românul de a se apropia de altarul Patriei cu mintea liberă de orice gînd indoielnic și cu inima curată de orice patimă desbinătoare; căci neîncrederile, defăimările, urile și împărecherile sînt unelte tătale care aduc peirea neamurilor.

Destulă învrăjbire au produs pînă acum luptele politice între Romîni! Causa acelor lupte lipsind astăzi, lipsească tot odată și trista desbinare dintre ei. Presentul și viitorul Romăniei o reclamă aceasta prin glasul nostru, care vă chiamă la înfrățire, Romînilor!

Căci, precum de la suirea noastră pe Tronurile Moldovei și Munteniei noi nu am mai cunoscut în aceste țeri nici Moldoveni, nici Munteni, ci numai Români, asemenea nu voim a vedea între Români nici partide, nici clase îndușmănite, ci numai fiți ai aceleiași mame și frați de același sânge.

În ochii noștri toți Români sunt buni; în inima noastră sunt toți iubiți de o potrivă, deși chiar unii din ei, rățaciți de patimi violente, se expun a fi înfrinți și a cădea supt asprimea legilor. Ne adresăm dar către toți, ca adevărat Prinț român, care liber de orice înfurare voiește prosperitatea țerii prin aplicarea înțeleaptă a Convenției și mărirea Nației prin sincera înfrățire a celor ce au onorul de a face parte din ea.

Mărgenească-se fiecare individ sau corp social în cercul drepturilor și al îndatoririlor sale bine înțelese; pătrundă-se cu toții de respectul ce se cuvine legilor, și fie țara întreagă bine incredințată că noi vom ști menținerea ordinului legal înăuntru și demnitatea națională în afară.

ALEXANDRU IOAN.

Ministru Secretar de Stat la Departamentul Afacerilor Străine,
V. *Alecsandri*.

N-1 451, anul 1859, Octombrie 12.

(Monitorul Oficial al Țerii-Românești N-1 126, din 15 Octombrie 1859.)

VI.

PROCLAMAȚIA

CĂTRE LOCUITORII DIN BASARABIA.

Locuitori din Basarabia,

Venim printre voi, ca Domn și ca Părinte, ca să vă aducem bucurie și vindecarea rănilor de care ați pă-

timit până acum. Din ziua în care partea Basarabiei locuită de voi s'a lipit de vechea ei tulpină, ea s'a împărtaşit de toate bîntuirile și nevoile ce de mai mulți ani aū năvălit această Țară a Moldovei, atît de bună și frumoasă! Însă și pentru voi, ca și pentru toți, va răsări în curînd ziua dreptății, după multele nedreptăți despre care ați avut a vă plînge.

Noi dorim ca să priviți sosirea noastră în mijlocul vostru ca un semn de pace și de mîngîiere; dorim ca să uitați cele trecute, să închideți urechea la glasul patimilor rele și să fiți nestrămutați în simțirile voastre de credință către Guvern și de iubire către Țara Moldovei.

Patria noastră a intrat pe o cale de îmbunătățiri care se vor revărsa asupra tuturor fiilor ei, fără osebire. Nu trebuie însă a pierde din vedere că bunurile cu greu se adună și că numai prin înțelepciune și răbdare vom putea dobîndi împlinirea dorințelor noastre.

Linștească-se dar inimile voastre de orice griji și îndoieli, căci noi ne ocupăm de soarta voastră ca un părinte binevoitor. Dumnezeu și Nația ne-aū înălțat pe Tron pentru a da dreptate acelui ce o are, pentru a înfrîna pe cel rău, și pentru a îmbrățișa pe cel bun.

ALEXANDRU IOAN.

Ministrul Treburilor Străine, *V. Alecsandri.*

Anul 1859, Octombrie 19.

(Monitorul Oficial al Țării-Românești, N-1 130, 23 Octombrie 1859.)

VII.

NOI ALEXANDRU IOAN I-iu,

CU MILA LUI DUMNEZEU SI VOINTA NAȚIONALĂ
DOMN AL PRINCIPATELOR-UNITE, ȚARA-ROMĂNEASCĂ ȘI MOLDOVA.

La toți de față și viitorii sănătate.

ORDIN DE ZI

CĂTRE OȘTIREA ROMÎNĂ DIN AMBELE PRINCIPATE.

No. 164.

Ostași Romîni,

Art. 1. Cît am fost între voi, la tabăra de la Florești, m'am încredințat de spiritul de disciplină și de simțirea onorului militar ce vă însuflă; prin asemenea virtuți o armie se face tare, respectată și folositoare țerii.

Ostașul cel bun este acela care știe a-și îndeplini îndatoririle cu hotărîre nestrămütată, acela care susține cu tărie onorul steagului său, acela care, credincios jurămîntului său către Guvern, își dă viața cu mulțămire pentru menținerea ordinului legal și apărarea patriei sale.

Aceste nobile virtuți le-am găsit în voi, ostași romîni din ambele Principate, și, pentru ca să vă dau o însemnătoare dovadă de stimă, am hotărît a vă apropia încă mai mult de persoana noastră, luînd asupra-ni comanda superioară a întregii oștiri romîne.

De astăzi înaintea voi veți privi în persoana noastră, nu numai pe vechiul vostru tovarăș de arme, nu numai pe Domnitorul Țerii, ci chiar pe Șeful vostru militar.

Iar, din parte-ni, găsim de mulțămire a vă declara deplina încredere ce avem că, în orice întâmplare, veți fi vrednici de stima noastră, vrednici de recunoștința țerii, vrednici de devisa armiei române: Onor și Patrie.

Art. II și cel din urmă. Ministrul nostru ad-interim la Departamentul Afacerilor Militare este însărcinat cu publicarea ordonanței de față și cu împărțirea ei Ministeriului de Rezel din Moldova.

Datu-s'au în domneasca noastră reședință București, 11 Octombrie, anul Mintuirii 1859 și cel d'întăiu al Domniei noastre.

(Urmează subscrierea Măriei Sale.)

(Contra-semnat:) Ministrul ad-interim la Departamentul Afacerilor Militare: Colonel-Adjutant *L. Cornescu*.

(Monitorul Oficial al Moldovei N-1 24 din 30 Octombrie 1859.)

CĂTRE DD. DEPUTAȚI, ROSTIT DE D. PREȘEDINTE AL CONSILIULUI
MINIȘTRILOR LA 6 DECEMBRE, ÎN SALA ADUNĂRII ELECTIVE.

Domnilor Deputați,

V'am adunat în conformitate cu glăsuirea art. 17 din Convenție și pentru că a sosit momentul de a face cunoscut țerii programul Guvernului meu în ce privește reorganizarea Principatelor-Unite. Mărire fie Domnului! Cu ajutorul binevoitor al Puterilor garante și al Curții suzerane, epoca provisorului și a turburărilor politice s'a închis. Noi putem de acum înna-nte, întru deplinătatea Autonomiei noastre, să ne apucăm de lucrările administrației d'innăuntru, fără a avea

altă preocupare decît aceia a înaintării și binelui scumpei noastre patrii.

Dacă, pînă în această zi, încă aș mai rămas în cîteva capete oarecare sperări și visuri personale, ele trebuie astăzi să se stingă, căci atît țara, cît și Europa, s'aș pronunțat cu solemnitate în chestia politică a Principatelor; și dar cu drept s'ar socoti un act de cetățean rău din partea oricui s'ar ținea astăzi de lături, sau din partea aceluși care, mișcat de un interes meschin, ar cuteza a pune piedeci lucrării noastre comune.

România e ostentivă de încercări zadarnice, fără țel, fără folos. Ea voiește să iasă din această stare de nedumerire ce îi nimicește puterile; ea voiește să pășească înainte și să dea semne de viață. Tot odată Europa, precum și m'am încredințat, este gata de a ni da concursul capitalurilor și a specialităților sale, îndată ce se vor cunoaște planurile noastre în privința viitorului. Este, prin urmare, de datoria Guvernului a se explica lămurit asupra proiectelor sale și a expune principiile ce va aplica la organizarea fiecărei ramuri a administrației.

Iată acea explicație.

FINANȚE.

Încep prin capitolul Finanțelor, pentru că ele răspund la nevoia noastră cea mai urgentă.

Mulți ani de turburare, prin care s'a strecurat Țara noastră, aș compromisat greș averea publică; însă, din norocire, mijloacele noastre sînt nemărgenite și încă fecioare, și adaptarea de măsură înțelepte va înălătura grabnic relele trecutului.

Doresc și țîn ca regula cea mai perfectă și cum-

pănirea cea mai dreaptă să se stabileze numai decit între venituri și cheltuieli. Toate Casele speciale, precum și acele ale deosebitelor Ministerii și altele, vor fi desființate spre a se aduna în o singură Casă, adică a Ministeriului de Finanțe. Prin chipul acesta, complicările de socoteli vor dispărea și va resulta o mare înlesnire pentru a se așterne un budget autentic, în care țara întreagă să poată vedea dintr'o singură ochire starea sa adevărată.

Imposările ce asigurază rețetele (veniturile) Statului, nu vor fi stabilite decit treptat, și aceasta însă în urma unei studii adânci și a unui vot al Camerii. Repărțirea lor se va face cu o deplină dreptate între toți, astfel încit încăsuirea banilor să se poată operă cu înlesnirea tuturor.

Cheltuielile votate asemenea de către Cameră, pe propunerea Miniștrilor, vor fi mărgenite în hotarele celei mai stricte economii; bine înțeles însă că Statul va răsplăti cu dărnicie serviciile publice și va îngriji cu toată îndestularea de poziția funcționarilor.

Imposările și cheltuielile vor fi supuse unei contabilități aspre, lămurite și întemeiate pe documente doveditoare, încit să fie oricărui lesne de a urmări intrarea și ieșirea celui de pe urmă ban.

• O Curte de control va fi instituită în scurt timp, pentru ca socotelile Statului, fiind supuse unei înalte juridicții, să primească pe tot anul sancționarea unei autorități nu mai puțin neatârinate și respectate ca și autoritatea Justiției. Este de neapărată nevoie ca să știe acei ce vor mânui banii publici că fiecare din actele lor are să fie supt cea mai strictă privighere și supt cea mai aspră răspundere.

Fiindcă creșterea averii particularilor este temelia

adevărată a averii Statului, Guvernul meu se va preocupa neconținut de chipurile desvoltării sale. Cu ajutorul mijloacelor din afară, pe care avem dreptul de a conta, vom proceda la înființarea Institutelor de credit, precum: *Banca de circulare* și *Banca fonciară*, care, stîrpind camăta, vor aduce în țară capitalurile de care ea are nevoie și vor procura industriei și agriculturii acel puternic mijloc de propășire ce se numește *Credit*.

Astfel Guvernul meu înțelege întrebuintărea împrumutului (pentru a cărui realizare sînt chiar începute negociațiile cuviincioase). Departe de noi de a împinge țara pe o cale de împrumuturi nesfîrșite. Noi nu ne vom împrumuta decît pentru a putea împinge greutățile de față, lăsate nouă de tristele împrejurări ale trecutului, și mai cu seamă pentru ca Guvernul să poată avea facultatea de a pune în mișcare toate treburile țării, care se află în cea mai ticăloasă amortiție.

Avem tot de creat: avem a întemeia creditul nostru public, a deschide drumuri, a face poduri, a împodobi și a sînătăți orașele, a lărgi porturile, a înflori comerțul, a încuraja industria, a întări armata, a săpa canaluri, a întinde linii de drum de fier pe suprafața pămîntului nostru pentru înlesnirea comunicărilor, și într'un cuvînt a desvolta toate stabilimentele publice.

Aceste cheltuieli, cînd sînt bine făcute, sînt roditoare, căci ele aduc un folos vederat nației. Dar, pentru ca să se poată face asemenea cheltuieli folositoare, nevoia cere un împrumut, atunci cînd imposările nu sînt de ajuns ca să le acopere. Iată mobilul împrumutului nostru, al cărui scop unic este de a procura țării, fără întîrziere, îmbunătățiri de întiiul ordin, îmbunătățiri ce măresc repede averea obștească și a' căror avan-

tagii ne vor înlesni a scăpa lesne de greutatea datoriilor ce am avea.

Desvoltarea prosperității publice este dar mai cu seamă țelul pe care ni-l propunem și la care trebuie să ajungem numai decît, căci pe dînsa se razimă adevăratele garanții ce împrumutătorii sînt în dreptate de a ni cere.

Garanțiile materiale au negreșit importanța lor, însă cred că onorul nostru reclamă ca să fim în stare de a oferi mai cu preferință garanții morale, căci asemenea garanții rezultă de la buna administrare a averii publice, de la imposări drepte, bine repărțite și bine adunate, de la cheltuieli inteligente și roditoare, de la un control aspru și neîncetat și de la măsuri financiare care asigurază și măresc îndestularea și mulțumirea tuturor locuitorilor.

Noi vom completa aceste garanții prin loialitatea și credința cu care vom îndeplini îndatoririle noastre. Doresc și vreau, prin urmare, ca punctualitatea să devie regula noastră nestrămutată, ca serviciile publice să fie plătite la vreme, ca obligațiile contractate de către Stat să fie tot așa de solide ca valorile cele mai căutate. Astfel creditul României va ajunge pe cele mai bune credite din lume.

Guvernul are speranțe că punctualitatea sa va sluji de pildă și va fi imitată de toate clasele; și are de gînd a prezenta Camerelor, înainte de toate, un proiect de lege privitor către stricta observare a contracturilor.

JUSTIȚIA.

Dacă în privința intereselor materiale am dat pasul Finanțelor, nu mai puțin voi da cel întâiu rang

Justiției, cînd se atinge de ordinul moral al societății.

Păzitori ai libertății, ai onorului și ai averii fiecărei familii, magistrații îndeplinesc cea mai înaltă funcție socială, și trebuie, prin caracterul lor, să însuflească încredere și respect.

În alegerea și numirile unor asemenea funcționari, Ministerul Justiției va căuta cu cea mai amănunțită îngrijire, și înainte de toate, probitatea și onorabilitatea persoanei. Aceste calități vor avea pasul chiar asupra științei dreptului, care se poate dobîndi cu vreme, cînd nimeni nu înlocuiește integritatea judecătorului. În adevăr, se pot naște greșeli în cursul procedurii, însă greșala unei instanțe are loc de îndreptare la altă instanță superioară, și, oricum să fie, eu prefer zece greșeli cu bună-credință, decît o singură prevaricație.

Țara are nevoie, mai presus de toate, de magistrați a căror purtare să fie terită de cel mai mic prepus, și Guvernul este hotărît a-i da, cu orice preț, asemenea funcționari. Lețiile acestora vor fi îndestulătoare pentru a li procura un trai onorabil, și trebuie să fie privite ele ca partea din buget cea mai bine întrebuințată. Însă și țara va avea dreptul de a cere mult de la ei, și, dacă noi sintem tîrîți a pedepsi cu asprime pe funcționarul prevaricator, ne vom arăta fără milă pentru judecătorul care și-ar călca sfințenia datoriiilor sale. Fie dar preveniți magistrații că Ministerul Justiției va examina în persoană antecedentele lor și că el va avea însărcinarea de a constata, nu numai starea averilor, cînd vor intra în funcție, dar și creșterea sau micșorarea ce s'ar întîmpla acestei stări.

În ce privește partea tehnică a organizării judiciare, ea se va ușura, întrebuințînd cu oarecare modificări instanțele de față.

Noi vom completa o introducând: 1. *Ministerul public*, acest organ al societății, care cere în numele celui slab, precum și a celui tare, înfrinarea delictelor și a crimelor; 2. *Justiția de pace*, însărcinată de a preveni prin împăcare o mulțime de procesuri, ce sînt numai un izvor de ură și de ruină pentru familii; 3. *Grefierii*, cari supt răspunderea lor vor priveghia buna păstrare a actelor judiciare; *Ușierii*, al căror concurs este neapărat pentru îndeplinirea sentințelor și contracturilor.

Justiția își va lua îndărăt partea de atribuții ce a fost lăsată pe nesimțite poliției. Neviolarea domiciliului și libertatea individuală vor avea ființă adevărată atuncea numai când niciun agent nu se va atinge de ele decît în puterea unui mandat judiciar, afară în cazul de *flagrant delict*, care și acesta să fie bine lămurit de textul legii, și bine constatat. Tot individul arestat va fi întrebât și cercetat în scurt timp, căci noi nu mai voim a vedea închideri preventive fără margini, nici prizonieri ținuți în închisoare după sentința ce li-a recunoscut nevinovăția.

O de pe urmă chestie se leagă de organizarea Magistraturii, chestia inamovibilității, adică rînduirea funcționarilor în posturi pe viață. Cît de dorită este o măsură ca aceasta, ce contribuie a asigura neatîrnarea judecătorului, Guvernul mieu socotia că aplicarea ei poate fi întîrziată pînă cînd noile tribunale vor da dovezi cheazăuitoare de știință și de moralitate. Și, chiar deși inamovibilitatea se va stabili pentru Curtea de Casație, potrivit Convenției, ea însă nu va fi pusă în studiu pentru celelalte instanțe decît după cîți va ani.

CULT.

Religia ortodoxă este religia Statului, însă libertatea conștiinței și a culturilor va fi respectată în toată puterea cuvintului.

Guvernul mieu va contribui pe cât va fi în putință la splendoarea Bisericii noastre, prin îngrijirea ce va avea pentru cler. El se va sili a răspîndi instrucția în tagma preotească prin ajutorul de seminarii stabilite în fiecare diocesă și a pune pe preoții de la țară într'o stare mulțumitoare, care să-i apere de nevoile vieții materiale și să-i înlesnească de a se ocupa numai de sfintele lor datorii. Noi contăm mult pe acești numeroși și modești propoveditori ai Evangheliei pentru a vărsa în sufletele poporului lumina și sfintele doctrine care deprind pe cetățeni cu respectul legilor.

ADMINISTRAȚIE.

Departamentul d'Innăuntru, a' căruia atribuții au să fie foarte exact mărgenite spre a împiedeca orice amestec în domeniul Justiției, va primi însemnate modificări. Noi ni propunem în curînd a micșora numărul Prefecturilor și a mări indetul importanța fiecărei din ele prin întinderea circumscripției, prin mărirea lefii și prin alte avantagi, precum un otel special în reședința prefectorială, — și toate acestea cu scop de a face din asemenea post un obiect de adevărată ambiție pentru toți. Tot odată, spre a dobîndi același rezultat, vom înmulți numărul subprefecturilor, ca unele ce sînt brațul activ al administrației. Noi voim să ridicăm pe subprefecți (sub-cîrmuitori) din starea în care sînt căzuți, și nu vom cruța nicio jertfă pentru

a trage la acest serviciu oameni capabili și devotați. Activitatea, privigherea neadormită, energia trebuincioasă acestor funcții importante sînt condiții care cer oameni tineri și disciplinați; concursul activ și inteligent al unor asemenea funcționari ne va ajuta mult a înlesni, fără zguduire, transformarea viitoare a raporturilor între proprietari și cultivatori. Ministrul d'Înnăuntru va pune cea mai mare îngrijire la constituirea comunelor, căci mai cu seamă prin comună se înrădăcinează în inima locuitorilor iubirea pămîntului unde se nasc; în ea se personifică simțirea amorului de patrie. De la buna sa organizare va atîrna mult isprava măsurilor ce se vor hotări în chestia proprietății. Este dar neapărat ca o adevărată solidaritate să se întemeieze între toți membrii comunei și ca aceasta să fie creată pe principiul unui interes de familie colectiv și comun.

Administrația din centru se va completa prin înființarea de *Consilii generale*, unde sufragiile concetățenilor vor chema oamenii cei mai capabili de a da sfaturi folositoare în privirea îmbunătățirilor ce sînt de făcut în fiecare district. Prin chipul acesta se vor găsi înființate tot odată și *comisiunile agricole*, ce pot aduce un însemnat ajutor progresului agriculturii noastre.

ARMIA.

Guvernul mieu va ști a se feri de plecarea ce ne-ar conduce a crea o armie permanentă, în disproporție cu mijloacele noastre de față și cu adevăratele noastre nevoi. Eu sînt însuflețit, ca oricine, de simțirea patriotismului ce face a sălta inima fiecărui bun Român, dar nu găsesc în acea simțire un motiv indestulător

pentru a compromite evenimentele. Armia va fi dar constituită astfel, încît ținerea ei să nu aducă pagubă nici finanțelor noastre, nici brațelor agriculturii; dar voiesc tot odată ca să fie armia destul de tare pentru a menține liniștea publică și a pedepsi cu energie pe acei ce ar îndrăzni a făptui turburări. Cu ajutorul de bun instructori de toată arma, voiî formă un bun personal comandant de ofițeri și de subofițeri și voiî îngriji ca, în proporția creșterilor mijloacelor de care vom dispune, materialul nostru de rezel să se desvolte și să ajungă la înălțimea științei moderne. Astfel se vor formă cadre solide, care, cînd va suna o oară de pericol, se vor deschide pentru a da loc în rangurile lor tuturor Romînilor chemați întru apărarea patriei.

LUCRĂRI PUBLICE.

Nevoia de comunicație de tot soiul, precum drumuri, șosele, pavele, canale, drumuri de fier, este atit de urgentă în Principate, că Guvernul mieî nu se va sfii de a aplica la executarea lucrărilor publice o metodă necunoscută până acum în țara noastră. Calculele făcute de oameni specialiî au dovedit că cheltuielile și întirzierile de transporturi, adăogite pe lingă alte cheltuieli, absorb la noi, în căutarea moșiilor, mai mult de a treia parte din veniturî. Pentru o țară agricolă, ale cării produse sînt mai cu deosebire grele și grămăditoare, trebuie să înceteze numai decît o asemenea stare de lucruri.

Mijloacele bănești de care putem dispune pe fiecare an în favorul lucrărilor nu ne-ar ierta de a săvirși toate drumurile înlesnitoare comunicațiilor de care am vorbit, înainte de 25 sau 30 de ani. Țara nu

poate să aștepte astfel un sfert de secol, și dar noi i-am face un mare bine urmînd pilda ce ni este dată de mai mulți ani de către Guvernele cele mai luminate.

Companiile puternice de capitaliști întreprinzători sînt gata de a veni la noi pentru a executa, într'un timp de 5—6 ani, și cu banii lor, toate podurile, canalurile și drumurile ce ni sînt trebuincioase. Pentru un beneficiu legitim și desbătut, pentru o dobîndă și o amortizare regulată a sumelor întrebuintate, acele companii ni vor da toate înlesnirile ce am dori spre a ne plăti de datorii. Se înțelege că lucrările ce s'ar întreprinde în folosul obștească se vor executa supt privegherea Statului.

Mari și numeroase avantajii vor rezulta pentru țară din această combinație. În puținii ani, datoriile vor scădea aproape de a treia parte, ceea ce se traduce în realitate prin o egală creștere de venituri, și, adăugînd aceste beneficii pe lângă folosul izvorit din stîrpirea cametei, vom pune astfel averea publică în poziție de a purta mai ușor greutatea împrumuturilor.

Lucrările publice executate de companii de întreprinzători ni vor da și un alt avantaj: ele vor fi o școală practică pentru al noștri și ni vor forma o mulțime de arhitecți, de ingineri și de constructori, pe cari nu vom mai avea nevoie de a-i trimite cu mari cheltuieli în străinătate ca să-și capete instrucție.

Buni instructori și bunele metode la lucru împreună cu un personal iscusit prin o lungă practică!

Afară de aceasta, sosirea companiilor va fi semnalul de dezvoltare a industriei private ce se va aplica la lucrări mari. Mai multe experiențe au dovedit că industria privată, cînd este mișcată de propriul ei interes, desăvîrșește lucrările sale cu mai mare grabă

și economie decît Guvernele. Cercarea a fost făcută, și este astăzi recunoscută ca un adevăr. Să profităm dar de experiența ce nu ne-a costat nimic; să profităm de ea cu atît mai bucuros, că companiile de întreprinzători vor desvolta la noi spiritul asocierii și că, după pilda lor, Romîni negreșit vor ajunge a se sfătui între dinșii ca să întreprinză întinderea, pavarea și netezirea orașelor.

Pentru a executa toate drumurile de comunicație, companiile vor fi obligate a țircui și măsura o mare parte din pămîntul nostru, și noi vom putea să ne folosim mult de lucrarea lor pentru cadastru și cărțile topografice, ce ni lipsesc cu totul.

În sfîrșit, construcția și exploatarea drumurilor de fier se vor întemeia în bune condiții, atunci cînd, țara fiind înzestrată cu drumuri în toate părțile ei, cu poduri numeroase și cu un material bun de transporturi, se vor putea căra lesne și fără multă cheltuială materialele, călătorii și mărfurile pe toată linia drumului de fier ce s'ar face și s'ar exploata. Eu aș mai dori ca, pînă a nu ne gîndi la drumuri de fier, să începem a exploata băile de fier și de cărbune de pămînt, alit de bogate în țara noastră, și care sînt condiția de viață a drumurilor de fier.

INSTRUCȚIA PUBLICĂ.

De 27 de ani, de cînd există școlile noastre, ele nu au realizat nici cum sperările nației. Departe de Mine gîndul de a învinovăți pe cineva; Imi place mai bine a da vina sistemului de învățatură publică ce s'a urmat pînă acum: Noi am prea căutat a imita aceia ce se petrece în alte țeri, pregătind oameni pentru profesiile liberale. România are și alte nevoi, ce îi

sînt speciale și la care a sosit timpul ca să ne gîndim.

Guvernul Mieū va pune toată silința pentru ca Instrucția Publică să fie graduală și pusă în deosebitele sale graduri la îndămina tuturor claselor. În educația poporului bine condusă se află cele mai bune garanții de ordine, de progres și de patriotism luminat. Ea trebuie dar, în fiecare nație, să răspundă la adevăratele ei nevoi și la adevărata sa poziție. Dacă o instrucție superioară, cuprinzînd Facultăți de înalt însemnămint, ni este folositoare, instrucția elementară și primară ni este neapărată spre a răspîndi o viață nouă în toată țara.

Clerul, care este represintat în fiecare sat prin unul sau mai mulți preoți, poate să ajute mult propaganda luminilor în populația cîmpenească. Eū țin numai decît ca fiecare locuitor să știe în curînd a scrie și a ceti, pentru ca să profite pentru industria sa de informațiile folositoare ce ar găsi în cărți bune și speciale. Doresc ca instrucția primară și cea secundară să fie răspîndite pe larg, deși nu încă cu profusie nesocotită, pentru a pregăti elevi capabili să urmeze însemnămintul înalt; dar, tot odată, nu mai puțin aș voi ca sistemul total de învățatură să fie mai mult și mai special apropiat trebuințelor și naturii Romînilor, decît imitat fără nicio chibzuire din cutare sau cutare instituție străină.

Pe lingă însemnămintul literelor, Facultățile de științi, de Drept, de Medicină, sînt negreșit trebuincioase, dar starea de astăzi a României și viitorul ei cer numai decît o Facultate de știință economică și administrativă, precum și o Facultate de știință agronomică, industrială și comercială. Administratori, finanțarii, agri-

cultori, industriali, comercianți, iată oamenii de cari avem mai simțită trebuință.

În scurt, pentru ca să resum ideile mele asupra acestui obiect: Eu doresc ca, într'un viitor apropiat, un doctor de agronomie să ajungă în țară la aceeași considerare și avantajii materiale precum ar putea ajunge un doctor în litere.

INDUSTRIE. COMERȚ ȘI AGRICULTURĂ.

Cultura pământului este, pot zice, singura noastră industrie și singurul obiect de comerț la noi. Prin urmare sîntem îndatoriți a favorisa cît se poate comerțul și industria în înțelesul lor adevărat, și mai cu seamă să încurajăm agricultura. În opinia Guvernului mieu, serviciul cel mai însemnat de făcut acestor trei ramuri ale activității omenești, care pentru acum se confundă toate în una, este de a le pune supt regimul libertății celei mai absolute. Nu înțeleg prin aceasta ca ele să nu fie supuse reglementelor de poliție și legilor, însă, dacă ne-am arătat dispuși de a întrebuița pe cît se poate mai mult industria privată, găsesc de cuviință ca Guvernul să intervie cît se poate mai puțin în transacțiile particularilor.

În ochii noștri industria privată trebuie să joace un rol temeinic în consolidarea naționalității noastre. Dacă centralizarea guvernamentală arată avantajii, ea cuprinde tot odată și mari defecte. Cetățenii, deprinși de a vedea pe Guvern că-și iea dreptul de inițiativă întru toate, se obișnuiesc prin urmare a da toate pe socoteala Statului și a aștepta totul de la el.

Guvernul mieu privește ca o datorie de a combate asemenea plecare și de a lăsa pe cît se poate pe locuitorii ca să se înțeleagă, să se concerteze, să puie la

un loc silențiale, capitalurile și inteligența lor, spre a produce ceva folositor. Astfel se dezvoltă într'un popor ce se simte liber de sine iubirea de lucru prin dorința de a-și îmbunătăți soarta, și demnitatea personală prin simțirea răspunderii. Guvernul nu-și va rezervă decît lucrurile la care nu ar putea ajunge industria privată, și se va grăbi dezvoltarea lor. El crede că rolul său întru aceasta va fi îndeplinit atuncea cînd el, mîrgenindu-se numai întru privigherea ce menține siguritatea și moralitatea transacțiilor, va feri industria de toate piedecile care pînă acum au încurcat pasurile sale.

Noi nu admitem niciun soi de sistem proteguitor. Să ne socotim fericiți că pe pămîntul nostru nu există niciuna din acele industrii artificiale ce nu pot să se ție decît prin puterea unor legi speciale. Supt cuvînt de a protegia lucrul național, ele nu produc adese orî alt rezultat decît jignirea intereselor nației întregi în folosul a cîtiva particulari. Statele care pătinesc de această rană, nu știu cum să se desbere de ea. Să ne ferim dar de a cădea în asemenea greșeli și de a ni crea asemenea greutăți, și, de vom admite, de pildă, vămile și veniturile Municipalityților (octrois), să le așezăm în clasa imposărilor.

Tot felul de monopoluri și de privilegii vor fi proscrise, și prin chipul acesta vom putea încuraja și răsplăti descoperirile folositoare, prin brevete de invenție, de perfecționare sau de importăție, fără a împiedeca nici de cum libertatea concurenței.

Guvernul voiește dar libertatea industriilor și dezvoltarea lor, fără întrebuițarea de mijloace artificiale și în cît ele vor ști a răspunde la adevăratele noastre nevoi. El nu va veni în ajutorul niciuneia,

afară însă de două, care cer chiar de la început mari jertfe și sint de un interes prea însemnător pentru țară. Acestea sint: I-iu, Industria fierului, către care se leagă studiul băilor de fier și de cărbune de pământ, căci o țară agricolă nu poate fi fără ele; și al II-lea, Înființarea de ateliere pentru construirea și dresul mașinilor agricole, atât de trebuincioase într'o țară ca a noastră, care, pe cît de mult e mănoasă, pe atât de puțin e poporată.

Către agricultură se leagă o chestie foarte grea, chestia țăranilor și a proprietății: știm că ea preocupă toate spiritele, că tulbură ideile obștii, că înrîurează asupra tuturor calculelor și împiedecă toate combinările de viitor. Această chestie trebuie dar să fie hotărîtă, și va fi.

Noi voim ca să se ia în serioasă considerare drepturile și interesele a' unora și a' altora, ca dreptatea fiecărui să fie recunoscută și ca nicio jertfă să nu se ceară de la nimeni fără o dreaptă despăgubire. Însă o soluție ca aceasta nu se face îndată, nu se improvisează. Noi dorim ca ea să fie studiată, afund, cu toată liniștea de care am fost lipsiți până acum din pricina preocupărilor politice. În ochii miei, precum am mai declarat-o, nu mai există clase între cetățeni; nu vreaui să văd în România decît Romîni înaintea legilor și a nepărtenirii Guvernului.

Liniștească-se dar spiritele, și fie țara bine incredințată că combinarea ce se află acum în studiu va aduce mulțămire tuturor dorințelor legitime. Din ea va resulta o stare de lucruri care va lega pe toți cetățenii de pămîntul patriei prin aceleași legături de iubire și de interes. Dar, dacă până la promulgarea acestor măsuri, și în vremea aplicării lor, ar îndrăzni

cineva să cerce de a răspîndi prin țară semințe de tulburări și de grijă, dacă ar cuteza a ațîta ura între proprietari și țeranî, voiû privi fapta lui ca o crimă, și-l voiû pedepsi cu toată asprimea legilor. Un asemenea perturbător îl voiû considera ca dușman al nației, și ca pe un dușman nația îl va trata, prin organul Guvernului.

Până atunci, îndemn pe proprietari ca să fie cu simțire părintească în privirea țeranilor, și tot odată pe țeranî ca să-și îndeplinească datoriile așteptînd în liniște măsurile ce pregătește Guvernul, care, ieșit din sinul nației, voiește numai binele ei.

Mare număr de străini este stabilit de mulți ani pe pămîntul nostru, și prezența lor a putut naște cîte odată supărătoare greutăți, însă mai totdeauna acestea au provenit din nedumerirea regulilor ce sînt de urmat în privirea lor. Să ne ferim dar de a arunca asupra altora învinovățiri pe care noi nu le-am primi și de a li atribui o rea-voință sistematică.

Oareșicare tractaturî există în adevăr, însă chiar Comisiunea europeană a recunoscut anomalia lor într'o țară creștină, și avem bună sperare că Puterile sînt dispuse a procedea d'împreună cu noi la revisia amicală.

Să menținem cu energie drepturile noastre, dar să nu lăsăm a ne lua înnainte un exces de patriotism, care ne-ar îndemna a voi lucruri fără vreme. Vechea ospeție românească este un dar sfînt de la strămoșii; să-l păstrăm ca unul ce onorează caracterul nației și niciodată să nu-l pară rău străinului că a venit de s'a așezat la vatra noastră.

Să ni completăm organizarea, să facem ca să fie

împovărările drepte, justiția nepărtenitoare, administrația neadormită, și pe curînd străinul nu va căuta altă protecție în țara noastră decît aceia a legilor noastre.

MINISTERII.

Organisarea Ministeriilor este complementul planului general ce l-am expus.

Guvernul meu va priveghia ca funcțiile fiecărui departament să fie lămurit hotărîte, spre a evita conflictele de atribuții.

Funcționarul trebuie să se convingă că, de acum înainte, cariera ce vor urma este o carieră serioasă. Mărirea însemnătoare a tuturor leșilor va asigura mijloacele unui traiu onorabil, și prin urmare Statul va fi în dreptate de a pretinde tot timpul și tot zelul lor. Nu voiesc să fac aluzie la abuzurile trecutului, căci în ordinul nou în care intrăm vreaș ca nici măcar cuvîntul de abus să nu mai existe.

Ierarhia și disciplina vor fi mărgenite fără mîndrie, precum și fără slăbiciune. Funcționarul punctual și laborios va ști că are dinnaintea lui un viitor asigurat, pe care silințele sale și timpul îl vor îmbunătăți progresiv; dar tot odată va ști că șefii săi vor fi fără cruțare pentru dînsul, cînd ordinele Guvernului ar rămînea neexecutate din pricina de insubordinație sau nepăsare. El este prevenit mai cu seamă că legea va lovi cu cele mai aspre pedepse pe funcționarul prevaricator.

Eu sperasem că voiți găsi în presă un organ puternic pentru răspîndirea ideilor practice în țară. Libertatea de care s'a bucurat presa până acum a fost destul de întinsă pentru ca să-i permită de a aborda toate chestiile.

Eū aşteptam de la dînsa că va şti a se folosi de-
acea libertate pentru luminarea spiritelor în privirea
celor mai bune metode de urmat în chestia reorga-
nisării noastre.

Cu părere de rău însă declar că presa nu a răs-
puns la toate aşteptările mele. În loc de a se ocupa
cu lămurirea chestiilor importante, în loc de a căuta
să înlătoreze şi să previe greutăţile, în loc de a ni-
îlesni lucrarea, prin expunerea de soluţii practice,
am văzut pe cele mai multe foi publice umplindu-şi
coloanele cu atacuri personale şi cu porniri violente,
care nu pot să aducă decît o tristă animositate între-
oamenii. Presa va înţelege de la sine, nu mă îndoiesc,
că un asemenea sistem nu poate fi primit. Ar fi cu-
neputinţă Guvernului meu de a tolera ca presa să
devie în minile unor persoane un instrument de ne-
ordine şi de desbinare între cetăţeni. Planul general
ce am expus, cuprinde elemente îndestule pentru lu-
crările sale, dacă ea voieşte în sfîrşit să înţeleagă bine
misiunea sa măreaţă. Cele mai înalte chestii de finanţe,
de justiţie, de administraţie, de instrucţie publică, de
lucrări publice, de industrie, de comerţ şi de agri-
cultură aşteaptă concursul luminat al presei pentru
a fi presintate inteligenţei publice. Aceasta este ade-
vărata misiune civilisatorie a presei, şi socot că mi-e des-
tul de a o indica pentru ca de acum înaintea ea să
se apuce serios a răspîndi în ţară ideile sănătoase şi
luminile binefăcătoare.

Domnilor Deputaţi,

Deşi a trebuit ca să scurtez, pe cit se poate, această
expunere, cred că m'am explicat îndestul asupra fie-
cării ramure a administraţiei noastre, pentru ca să în-

telegeți marșa generală ce va urma Guvernul Mieș pe calea reorganizării. Domniile Voastre cunoașteți țelul, precum și cele mai principale mijloace de a ajunge la acest țel.

Țelul se poate resuma în aceste cuvinte.

Fiind dată Convenția de la 1858 ca temelie nestrămutată a dreptului public în România, să organizăm acest Stat răpede, puternic, pentru ca fiecare om să se simtă bine guvernat, și pentru ca averea publică și cea particulară să se desvolteze astfel încît Romîniî din ambele Principate, pășind împreună pe calea progresului, să cunoască pe toată ziua că Unirea lor se face mai strînsă și Nealîrnarea lor mai deplină.

Mijloacele ce vom întrebuița întru aceasta, vor forma chiar împreunul acelor legi care vor decurge din principiile generale ce am adoptat. Cuvintele ce rostesc astăzi dinnaintea Camerei din Țara-Românească, le zic tot în acea oară Camerei din Moldova. Toate proiectele ce se vor aplica în unul din Principate, vor fi asemenea în cellalt.

Frați de sînge, de religie, de limbă și de interesuri, Moldoveniî și Munteniî m'aũ chemat la putere pentru ca să-l confund într'o singură și aceeași dragoste, într'o singură și aceeași îngrijire.

Lucrul ce avem de îndeplinit este greu, dar tot odată este măreț, căci avem a consolida naționalitatea noastră. Fiecare Romîn, mare sau mic, să privească acest lucru ca al său, și să aducă la îndeplinirea lui toate puterile ce-l va insufla amorul său de patrie. Eũ chem pe toți Romîniî, fără osebite, și li zic: să uităm luptele trecutului!

Pentru mine, o declar în acest moment solemn, suvenirele mele nu mai datează decît din ziua suiriî

mele pe Tron. N'am avut rivali, de vreme ce d-voastră mi-ați conferit fără veste un onor la care nici nu mă gândiam; prin urmare nu pot să am dușmani. Neavînd nici ură, nici prevenții împotriva nimăruî, eu mă găsesc liber de orice legătură personală. Primiți dar mina aceasta de Român, cu aceeași loialitate cu care v'o întind; veniți toți la mine, sau, mai bine, veniți pe tărîmul național, unde se pot întîlni toate ambițiile, fără de gelosie și fără de ură. Să ne silim a înfățișa lumii întregi spectacolul adevăratei Uniri, adică unirea aspirărilor și a silinților combinate pentru un singur și același țel, să ni punem toată încrederea în Înnalta Providență ce s'a îndurat de soarta noastră și ne va conduce pe calea aceasta nouă în care am intrat.

Domnilor Deputați! V'am găsit în toată curățenia cugetului mieu, și, adresîndu-mă către d-voastră, m'am adresat către țara întreagă. Trebuie ca să aflu țara care sînt proiectele Guvernului ce a ales, care este viitorul ce-l așteaptă, și prin care chipuri va ajunge la el. Rămîne acum ca țara să arăte ce gîndește asupra acelor proiecte și să-și aleagă mandatarî pentru realizarea voinței sale. Nu trebuie dar să vedeți, domnilor, în decretul de soluție ce vi se va ceta, decît rezultatul convingerîi în care sînt că un apel către țară este un lucru neapărat.

Și, în adevăr, Camera, precum e compusă astăzi de oameni cei mai recomandabili și însușiți de simțirile cele mai patriotice, avea o misiune specială, adică formarea puterîi executive. Această misiune este săvîrșită, și nu mi se cuvine mie ca să apreciez cum a fost împlinită.

Însă nu va scăpa din vederea nimăruia din d-voas-

tră, d-lor, un fapt de mare însemnătate, și acest fapt este că nu e pildă în istorie și că nu s'a văzut în nicio țară a lumii o adunare exclusiv politică și constituantă prefăcându-se mai târziu și de la sine în adunarea legislativă. Caracterul acestei adunări era de la început cu totul politic, ea avea un țel special și determinat. Fiecare din d-voastră s'a presintat alegătorilor săi pentru un obiect unic și a fost ales pentru realizarea lui. Mandatul ce ați primit atunci, și care nu privia alta decît alegerea Domnului, și-a luat sfîrșitul.

Ceia ce vă rămîne de făcut, este cu totul deosebit. Chestia de persoane înlăturîndu-se, acum rămîne a aplica principiul în examenul și votul a o mulțime de legi ce sînt destinate ca să îndeplinească o lungă și laborioasă reorganizare. Trebuie pentru asemenea lucrare spirite liniștite și libere de orice preocupare anterioară. De aceia am socotit că a sosit momentul de a cere mandatarii noi. Nu doară că Guvernul meu n'ar vedea cu plăcere Camera viitoare compusă din aceleași persoane ce alcătuiesc Camera de față. Miniștrii mei vor fi fericiți de a se găsi iară în mijlocul d-voastră; dar, cînd veți reveni pe aceste bănci, veți aduce un nou mandat din partea țerii, căci la o funcție nouă trebuie un mandat nou.

D-lor, eu am ieșit din sinul d-voastră, am susținut luptele naționale al căror țel era Autonomia dobîndită astăzi de noi. Și ca Prinț, și ca Român dar, păstrez în inima mea recunoștință și afecțiune pentru această Adunare.

E de prisos să mai adaog că mă despart de d-voastră, chiar vremelnicește, cu adevărată părere de rău și că a trebuit să am convingerea unei mari datorii de împlinit pentru ca să mă hotărăsc a lua asemenea măsură.

Ea este menită a da un caracter serios și pozitiv declarării ce v'am făcut chiar de la început: că epoca politică s'a închis pentru acum și că a sosit timpul să ne ocupăm de trebile și, pot zice, de menagiul țerii noastre.

Întoarceți-vă dar către alegătorii d-voastră, încunoștințați-li odată cu proiectele mele adevăratele pricini a' despărțirii noastre. Spuneți-li că această soluție are de țel exclusiv recompunerea unei Camere, unde fiecare deputat, uitînd chestiile de persoane, nu va avea alt gînd decît trebile serioase ale patriei noastre.

ALEXANDRU IOAN.

Miniștri: *Ion Ghica, Steriadi, B. Alecsandri, A. G. Golescu, I. Florescu, G. Crețeanu.*

N-1 525, Decembre 6, 1859.

(Monitoriul Oficial al Țerii-Românești, N-1 148, din 8 Decembre 1859.)

IX.

MESAGIUL DOMNESC

ADRESAT COMISIEI CENTRALE.

Domnilor,

Am primit lucrarea ce mi-ați adresat și care poartă titlul de: «Proiect de Constituție».

Eū aplaud din toată inima la simțirea națională ce v'a inspirat în redacția acestui act și care v'a îndemnat a da o formă nouă și mai precisă dorului Unirii, acelei dorințe mintuitoare ce nu se va stinge niciodată din sufletele noastre.

Însă, oricît de puternică să fie dorința de a vedea realizate aspirațiile politice ale Țerii, noi trebuie mai

innainte de toate să ne ferim de a compromite interesele sale de față, prin adoptarea de măsuri hasardate.

Nația simte o mare trebuință de liniște, după turburările sale politice, și cere de la noi acum ca să gândim, în conformitate cu Convenția din 1859, la îmbunătățirile practice pe care ea le așteaptă prea de mult timp. Prin urmare sînt convins de a servi bine interesele sale lăsînd întrebuintarea proiectului dumneavoastră la un timp ce mi-ar părea favorabil; pînă atunci Guvernul meu va lua din el indicații prețioase pentru pregătirea legilor.

Ceia ce voiește România acum este ca să ne ocupăm de revisia codicelor, de organizarea finanțelor, a justiției și a tuturor ramurilor administrației sale, punindu-le în armonie cu Convenția ce este pusă supt scutul d-voastră, pentru ca fiecare din Corpurile constituante să se mărgenească în cercul său.

Am dar bună sperare că toate puterile mari ale Statului vor intra cu hotărîre în această cale foloșitoare, și Guvernul meu este gata a întrebuinta inițiativa ce o are pentru de a ajuta pe Comisia centrală intru deplinirea datoriilor sale speciale, și care ei sînt hotărît rezervate de Convenție, în planul general al reorganizării noastre.

Datu-s'a în Domneasca noastră reședință Iași, la Novembre în 30, anul Mintuirii 1859, și al Domniei Noastre în Principatele-Unite cel d'întăiu.

ALEXANDRU IOAN.

(L. S.)
No. 266.

(Contrasemnat:) *M. Costachi.*

X.

La Anul Nou 1860, cu ocazia solemnității zilei :

«Să avem încredere în viitorul țerii noastre. Să ne unim pentru a împlini lucrarea ce am întreprins-o; timpul agitațiilor va trece și se va deschide o nouă eră de prosperitate națională.»

(Monitorul Oficial al Moldovei, N-1 75 din 4 Ianuar 1860.)

XI.

La serbarea aniversară de la 5 Ianuar 1860, la primirea de la Palatul Administrativ, Înălțimea Sa Domnitorul a zis :

Domnilor, solemnitatea ce o serbăm este, mai înainte de toate, aniversara zilei când Moldova și-a recâștigat, supt auspiciile Puterilor garante, drepturile sale cele vechi și și-a proclamat autonomia sa. Văd dar în aceasta serbarea renașterii naționale. Să ni aducem dar aminte, domnilor, că de astăzi înaintea noi trebuie să facem ca aceste drepturi atât de prețioase să-și deie fructele lor și să nu lăsăm nimic în negrijire, spre a le întări. Numai prin acest chip vom da acestei aniversare toată însemnătatea ce o merită și adevărata consfințire ce i se cuvine.

(Monitorul Oficial al Moldovei, N-1 77, din 9 Ianuar 1860.)

XII.

DISCURSUL

ROSTIT DE ÎNNĂLȚIMEA SA DOMNUL LA DESCHIDEREA ADUNĂRII LEGISLATIVE, LA 29 FEBRUAR 1860.

Domnilor Deputați,

Posiția politică a Principatelor-Unite este regulată prin recunoașterea votului național de la 5 și 24 Ia-

nuar, atit de către Puterile garante, cit și de către Înalta Poartă.

Preocuparea noastră cea mai vie trebuie deci să privească în timpul de față la îmbunătățiri morale și materiale, carele, vindecînd ranele unui trecut jalnic și dureros, să ridice neamul românesc la locul ce i se cuvine. Prin Mesagiul meu din 6 Decembre am arătat nației întregi calea ce și-a ales Guvernul meu, spre a ajunge la realizarea marilor principii înscrise în Convenție. Acum Ministeriul meu e gata a vă supune, d-lor deputați, un șir de proiecte de reorganizare potrivite cu nevoile țerii și cu spiritul Convenției.

Gîndiți-vă dar, domnilor, că sinteți chemați a desăvîrși mari și folositoare reforme! Gîndiți-vă că purtați caracterul de legislatori, caracter nepărtenitor ce vă face răspunzători de soarta României!

Cît pentru mine, care înfățișez principiul Unirii, voiă avea totdeauna în vedere că viitorul patriei romine se razimă pe acel principiu mintuitor, precum și pe patriotismul înțelept al mandatarilor nației.

Dumnezeu dar să lumineze lucrările acestei Adunări!

Dumnezeu să protegă Principatele-Unite!
Camera este deschisă.

(Monitoriul Oficial al Țerii-Românești, N-1 49, din 1-iu Mart 1860.)

XIII.

CĂTRE MINIȘTRII MUNTENI DEMISIONARI.

Domnilor!

Împrejurările îndemnîndu-vă a vă retrage de bună voie din posturile d-voastră de miniștri, spre a face loc unei nouă combinări ministeriale, avem de mare

plăcere a vă exprima a noastră vie mulțămire pentru concursul luminat ce ați adus Guvernului nostru în tot timpul ce ați fost în capul trebilor. Noi am găsit în domnia voastră activitate, experiență, probitate și înțelepciune, și ne-am încredințat din chiar natura lucrărilor d-voastră că sînteți oameni pe cari patria se poate răzima cu cea mai deplină încredere. Ni place dar a vă mărturisi părerea noastră de rău pentru demisionarea ce v'ați crezut obligați de a ni da și deosebita stimă ce vă păstrăm pentru demna abnegare cu care vă retrageți, spre a nu fi pricina de cea mai mică împiedecare în marșul constituțional al lucrurilor.

ALEXANDRU IOAN.

(Monitoriul Oficial al Terii-Românești, N-1 125, din 30 Maiu 1900.)

MESAGIU DOMNESC.

Domnilor Deputați,

Prin decretul meu de la 28 Maiu curent, supt N-1 245, în urma demisiilor ce mi-au înfățișat dd. Ion Ghica, Constantin Steriadi, Ioan Florescu, Vasile Alecsandri, Alexandru G. Golescu, Ioan Bălăceanu și G. Crețeanu din posturile de miniștri secretari de Stat în Țara-Românească, întocmind noul ministeriu precum urmează:

D. *Nicolae Golescu*, la Departamentul de Război, și președintele Consiliului miniștrilor.

D. *Dimitrie Brătianu*, la Departamentul d'Înăuntru.

D. *Vasile Boerescu*, la Departamentul Justiției.

D. *Ioan Brătianu*, la Departamentul de Finanțe.

D. *Constantin A. Rosetti*, la Departamentul Cultelor și Instrucției Publice.

D. *Ioan I. Filipescu*, la Departamentul Trebilor Străine.

D. *Barbu Vlădoianu*, la Departamentul Controlului.

Eū fac aceasta cunoscut domniilor voastre.

Dat în București, la 31 Maiū 1860.

ALEXANDRU IOAN.

Ministru secretar de Stat la Departamentul de Războiū, presidentul Consiliului miniștrilor, *N. Golescu*.

No. 248.

(Monitoriul Oficial al Țării Românești, No. 128 din 2 Iunie 1860.)

XV.

ORDIN LA PLECAREA DOMNITORULUI LA
CONSTANTINOPOLE.

NOI ALEXANDRU IOAN I-ū,

CU MILA LUI DUMNEZEŪ ȘI VOINȚA NAȚIONALĂ
DOMN AL PRINCIPATELOR-UNITE, MOLDOVA ȘI ȚARA-ROMĂNEASCĂ.

La toți de față și viitori, sănătate!

Pentru sprijinirea intereselor României, Noi urmăm a Ne duce pe un scurt timp la Constantinopole, și în lipsa Noastră din țară încredințăm ocirmuirea Principatelor-Unite ambelor Noastre Consilii de miniștri, din București și din Iași. Atit Consiliile Noastre, cit și miniștrii Noștri, fiecare în deosebī, vor dirigea dar trebile publice, în competența lor și în mărgenirea legilor în vigoare. Din lucrările care cer sancțiunea Noastră nu se vor pune în aplicațiune decit acele reclamate de o neapărată necesitate. Pentru acestea se va ține o anume listă, spre a ni se înfățișa la intoarcerea Noastră. Schimbări în funcțiunile publice, atit civile, cit și militare, nu se vor face decit la casurū

grave, și numai cu autorizațiunea competentului Consiliu de miniștri, pentru posturile la care se fac orinduirile prin ordonanțe sau ordine de zi domnești. În asemenea cazuri, noile numiri vor fi numai provisorii, până la întoarcerea noastră. Noi ni punem toată încrederea în patriotismul Românilor. Noi simțim sigur că națiunea va ști a pretui sentimentele Noastre de Domn și Român, precum și necontenitele Noastre stăruinți pentru a întemeia fericirea în puterea națiunii și că, prin urmare, în lipsa Noastră din țară, toate clasele societății se vor uni în Guvern, pentru a face a se menține legalitatea și ordinul public.

Aceste două neapărate condiții ale prosperității publice, și chiar ale viitorului nostru, le recomandăm cu deosebire funcționarilor civili și militari de toate treptele. Pentru aceasta și punem supt directă și nemijlocită ascultare a ambilor Noștri președinți de Consiliiuri toată puterea armată a Țerii, și anume: celui din București, oștirile staționate în Țara-Românească, și celui din Iași, oștirea staționată în Moldova. În întrebuințarea armatei, și pe răspunderea lor, președinții Consiliurilor Noastre sînt singurii îndrituiți de a hotărî timpul și oportunitatea măsurilor ce sînt de luat.

Președinții Consiliilor Noastre de miniștri din București și Iași sînt însărcinați cu executarea acestei ordonanțe.

Datu-s'a în Capitala Noastră, București, în 14 Septembrie, anul una mie opt sute șasezeci.

(Subscris :) ALEXANDRU IOAN.

Președinții Consiliilor de miniștri din Țara-Românească și Moldova: *M. Costachi, M. Kogălniceanu.*

No. 560.

(Monitoriul Oficial al Moldovei, N-1 275, din 17 Septembrie 1860.)

XVI.

CUVÎNTUL

ROSTIT DE CĂTRE M. S. DOMNITORUL, CU OCASIA RECEPȚIUNII
FĂCUTE ÎN SALONUL DOMNESC DIN IAȘI, LA ÎNTOAR-
CEREA DIN CONSTANTINOPOL.

Prea Sfinte Părinte și Domnilor mei,

Îmi pare bine că vă revăd sănătoși. Îmi pare bine că văd împrejurul mieu pe deosebitele autorități ale Statului. Țin, domnilor, să vă dau încredințarea că călătoria mea la Constantinopole a avut un deplin succes. Acest succes va fi al Țării. Ne putem fâli, d-lor, că avem simpatiile Europei; că va atârna numai de noi, de patriotismul, de prudența și de concordia noastră pentru ca în curînd aspirațiunile noastre cele mai fierbinți să se realizeze și patria noastră să redobîndească în Europa locul ce i se cuvine. Pentru ca cu o oară mai înainte să ajungem la acest rezultat min-tuitor, trebuie ca și Guvernul și Țara să ni dăm mîna și să ne ocupăm serios cu îmbunătățirea stării lucrurilor d'innăuntru, cu stîrpirca abuzurilor, cu întemeierea legalității, cea mai bună garanție a libertăților cetățenești.

Pre cît mă simt dator de a recunoaște că în general situațiunea noastră d'innăuntru se îmbunătățește din zi în zi mai mult, pre cît am de mulțămire de a exprima satisfacțiunea mea către acei cari prin serviciile, rîvna și integritatea lor contribuiesc la îmbunătățirea acestei situațiuni, pre atîta am de neapărată trebuință de a mă exprima cu franchetă asupra oareșicărui abuzuri și urmări nelegale, care, dacă le-aș tolera mai departe, nu numai ar paralisa organizațiunea noastră d'innăuntru, dar încă ar putea să ne compro-

mită în ochii Europei, la a cărei stimă și simpatii trebuie să ținem mai presus de toate.

Cea d'întău condiție întru aceasta este, domnilor, ca să avem în țară legalitate, ca fiecare să fie supus legii, pentru că numai așa legea va putea apăra pe fiecare în persoana, în onoarea, în averea sa. Exemplul respectului către lege trebuie să-l dea mai întâiu acei ce sînt chemați a aplica legea. Cu părere de rău însă trebuie să vă mărturisesc că am primit mai multe tîngurii asupra unora din tribunalele Terii. Judecătorii districtuale sînt mai ales obiectul acestor tîngurii. M'am incredințat că unii din judecătorii de la aceste instanțe nu au nici de cum cunoștința sfințelor lor datorinți. Chem cea mai mare luare-aminte a d-voastră, domnule Ministru al Justiției, asupra acestor abuzuri, care trebuie să dispară cît mai curînd. Țara este însetată de dreptate. D-voastră imi veți înfățișa cît mai curînd un raport despre ce este de făcut pentru înlăturarea neorînduieilor. Vă invit mai cu deosebire să fiți fără cruțare pentru judecătorii cari au călcat datorințele lor!

Curtea de confirmațiune dă asemenea loc la multe tîngurii. Imi place a crede că ele nu sînt motivate. Vă invit, d-lor membri ai acestei Curți, ca să vă convingeți bine de misiunea ce aveți; sînteți păstrătorii averii familiilor, depozitarii creditului public.

Mi se spune că unii din membrii Curților nu se deosebesc prin o mare exactitate întru a-și îndeplini îndatoririle lor la oarele hotărîte. Am aflat că, unele dată, președintele a fost chiar nevoit de a se duce pe acasă spre a pofti pe acești judecători de a veni la Curte pentru a complectă sesiunea. Domnilor, aceasta este rău, foarte rău! În special, domnilor Judecători,

vă recomand să vă pătrundeți bine de ideea că sunteți un corp de magistrați; că prin urmare trebuie să fiți cei întâi întru a da exemplul legalității, al respectului ierarhiei și al disciplinei. M'am încredințat că unii din judecătorii nu voiesc a ține seamă de legiunile recomandății sașii note ale ministrului ori directorului Dreptății. Aceasta nu o voi mai tolera; eu sunt hotărât a exercita de acum o strictă privighere asupra autorităților judecătorești. De acum înainte, în fiecare Duminică, deosebitele Curți și Tribunale imi vor înfățișa raporturile lor despre pricinile cercetate, despre acele aminate, precum și despre cauza pentru care ele nu s'au cercetat.

Nu-mi vroiiți, domnilor, despre limbajul ce vă țin; tinguirile ce am primit, m'au nevoit la aceasta. Iubesc a crede că aceasta va fi cea de pe urmă dată când voi avea a mă arăta nemulțămît, și că în viitor nu voi avea a vă adresa decît cuvinte de felicitare.

XVII.

După aceste cuvinte, care au făcut o mare impresie asupra adunării, Înălțimea Sa, întorcindu-se către Prea sfinția Sa Mitropolitul, s'a exprimat în următorul chip :

Îm pare bine, Sfințe Părinte, că vă văd. Această norocire n'am avut-o de un timp îndelungat. Mi-ați cerut o audiență privată. În mai multe rînduri am vorbit cu Prea Sfinția. Voastră în deosebi. Cuvintele mele au fost însă pururea răstălmăcite. Voiesc să vă vorbesc odată în fața tuturor autorităților constituante; voiesc, spre ferirea de nouă răstălmăciri a cuvintelor

mele, ca țara să cunoască odată, chiar din gura mea, care sînt tînguiriile mele și cauzele conflictului ce există între Guvernul meu și între Prea Sfinția Voastră, conflict care sînt hotărit a-l precurmă fără a mă mai uita la considerații lăturale sau personale.

Prea Sfințite Mitropolit! Țara V'a incredințat to-iagul arhipăstoresc pentru ca să o conduceți pe calea moralei și a mîntuirii sufletești. Eū sînt sigur că Prea Sfinția Voastră aveți conștiința acestei mari și frumoase datorinți, însă sînteți rău încunjurat, rău sfătuit, și consilierii Voștri Vă conduc pe o cale nepotrivită nici cu demnitatea bisericii, nici cu interesele Statului. De un timp încoace clerul înnalt a părăsit cu totul misiunea sa. Relațiile sale către puterea civilă din zi în zi devin mai necuviincioase. În loc ca clerul să fie cel întăiū a da exemplul respectului către lege și autoritate, el s'a pus în stare de adevărată revoltă; și astăzi, în această epocă de tranziție, cînd mai pre sus de toate avem trebuința de ordine și liniște, clerul provoacă la anarhie. Și ca Domn și ca creștin, Noi nu vom mai tolera o asemenea stare de lucruri jignitoare fericirii și progresului țerii. Trebuie în viitor ca capetele cele mai îndărătnice să se supuie legii!

Am mai multe resoane pentru a vă adresă aceste cuvinte. Vi le voiū spune cu francheță.

Guvernul meu a voit să introducă în mănăstirile chinovii morala, disciplina, economia în întrebuițarea unor averi dăruite pentru alt ceva decît întreținerea trîndăviei, ai gnoranței și a demoralisației; Prea Sfinția Voastră ați trimis prin mănăstiri cărți de afurisenie, prin care se caterisesc toți acei cari au primit funcții de la autoritatea civilă, se ordonă a nu se recu-

noaște dispozițiile Guvernului, și prin urmare se predică nesupunerea către autoritate. Aceste cărți au adus cea mai mare nesubordonație și anarhie în lăcașurile supunerii și a' păcii, și mai ales în mănăstirea Neamțului.

Și Prea Sfinției Voastre, și Adunării și Terii este cunoscută purtarea starețului de Neamț. Guvernul meu de mai mult timp v'a cerut destituirea acestui stareț. Prea Sfinția Voastră ați cerut mai întâiu să se rînduiască o comisie spre a cerceta purtarea sa. Ministeriul Cultelor s'a primit la aceasta. O comisie mixtă, compusă de Arhiepiscopul Suhopan, numit de Prea Sfinția Voastră, și de d. Grigore Cuza, numit de către Guvern, s'au trimis la fața locului. Comisia a constatat că starețul era vinovat. Cu toate acestea Prea Sfinția Voastră, nu numai v'ați refuzat a-l recunoaște lucrările și a-mi propune destituirea și pedeapsa vinovatului, dar încă, printr'o adresă formală către Ministeriul Cultelor, ați cutezat a zice că nesubordonația și anarhia în mănăstirea Neamțului proveniaū de la măsurile luate de Guvern.

Cetirea cărților de afurisenie ale Prea Sfinției Voastre a adus în mănăstirea Neamțului o încercare de răscoală; cîțiva călugări au fost dat acest semnal prin tragerea clopotului celui mare. În interesul ordinii, pe care să fiți bine încredințat că vom ști a o menține, atît în mănăstiri, cît și pretutindenea în Țară, Guvernul meu a trimis în alte mănăstiri pe turburători. În loc să fiți cel întâiu, nu numai a aproba, dar încă a cere o asemenea măsură, prin o adresă formală, adresată Consiliului Miniștrilor, ați descuviințat și ați protestat strămutarea acestor călugări.

De cînd sîntem Domn, am dovedit în destul că țî-

nem foarte puțin la ceremoniile și serbările de paradă, privitoare persoanei Noastre. Însă Noi reprezentăm suveranitatea Nației. Ziua onomastică a Domnului trebuie dar serbată, nu ca ziua lui Cuza, ci ca ziua Șefului Statului, cînd mai ales acel Șef este ales de către însăși Nația. Serbarea acestei zile este o datorie de cuviință națională. Toți miniștrii altarelor, din Țară, de orice rit: catolici, protestanți, armeni, lipoveni, israeliți, în bisericile și templurile lor, au serbat ziua Domnului Romînilor. Numai Prea Sfinția Voastră, Mitropolit al Moldovei ortodoxe, și aceasta în doi ani de-a rîndul, ați găsit pretexte să vă abțineți de a Vă ruga pentru Domnitorul Țării. În anul acesta ați mers pînă a nu vroi a primi invitația sigilată ce v'a fost trimisă de Ministrul Cultelor, la moșia unde V'ați fost dus cu cîteva zile înaintea zilei mele, și de unde, trei zile în urmă, V'ați întors iarăși în Iași. Ca simplu individ eu nu cer, eu n'am trebuință de rugăciuni de comandă și făcute fără voie; însă, ca Șeful Statului, cerem și pretendem ca Mitropolitul Moldovei să se roage pentru Domnul Romînilor.

Maî avem o mare tînguire a vă face, și aici nu se atinge de persoana Noastră, ci de întreaga societate. Voim a Vă vorbi despre nămolul de despărțeniî ce se rostesc de Tribunalele spirituale. Sfinte Părinte! Abusul despărțeniilor a devenit un scandal care demoralizează țara, o cangrenă care ucide familia. Prea Sfinția Voastră știți însă că, acolo unde nu este familie, nu este societate, și fără societate nu poate fi nație. Încă prin mesagiul din 6 Decembre 1859 V'am fost deșteptat ca să se contenească cu despărțeniile. Nici glasul nostru, nici acel al represintanților Nației nu au adus vindecarea unui rău, care din ce în ce

devine mai înspăimântător. Am putea a vă cita aici mai multe cazuri de despărțenie, în care toate legile, și cele dumnezeiești, și cele umane, s'au călcat în picioare de dicasteria Prea Sfinției Voastre.

Am putea a Vă cita mai multe alte motive grave de tînguiri, ce am în contra Prea Sfinției Voastre. Le las Miniștrilor Mieî ca să Vă ceară grabnică și nemijlocită îndestulare.

Spre a Mă resuma, Prea Sfințite Părinte, Vă voi zice că aceia ce țara dorește și îi trebuiește mai mult este ordinea și legalitatea. Este o datorie de bun cetățean de a contribui, din toate puterile sale, la statornicirea acestor două neapărate condiții ale prosperității publice. Cu cît dar cineva este pus mai sus, cu atît mai mult el trebuie să respecte legea, și să fie pedepsit mai aspru cînd nu o păzește. De aceia, Domnule Președinte al Consiliului și Ministru de Culte ad-interim, Ne vedem silit a Vă arăta nemulțămirea noastră pentru molătatea și indulgența cu care ați răbdat starea de nesubordonație în care s'au pus unii din membrii clerului înalt, și anarhia care din aceasta a rezultat în niște lăcașuri sfinte, a căror menire este de a fi un centru de abnegație, de supunere, de morală și de pietate creștinească. Dumneata chiar de minî veî lua măsurile mai energice pentru ca legea și autoritatea să fie respectate de toți fără osebire, și pentru ca oricine să-și plece capul înaintea legii.

În privirea abuzului despărțeniilor, veî convoca Consiliul cît mai curînd, și prin raport îmi veî supune măsurile ce le veî socoti mai potrivite pentru secarea unui abus care ucide familia și corupe societatea. Este timp ca fiecare să se hotărască a merge pe

drumul drept. Aceasta o reclamă interesul nației, care Ni-a pus în capul ei, care Ni-a delegat suveranitatea sa, nu pentru ca să avem două măsuri, nu pentru ca să permitem unora toată licența și celorlalți să nu li dăm măcar dreptatea, ci pentru ca să facem ca legea să fie respectată de toți, ca cei buni să fie răsplătiți și cei răi să fie înfrinați. Cine ne împiedecă de la această linie de urmare, se pune în stare de revoltă către însăși suveranitatea nației, delegată nouă. Țara vroiește a merge înainte; vom ști a înlătura pe acei ce fac piedecă propășirii obștești. Timpul intrigilor și al împărecherilor a trecut.

Am respectat și voiți respecta drepturile, atit a' fiecărui cetățean, cit și a' fiecărei puteri ale Statului. Însă voiți și a face să se respecte și drepturile care sînt date Domnului. Dreptul de a întări sau a refusa încheierile celorlalte Corpuri legislative, dreptul de a aplica legile, este dat Domnului. Nu vom suferi ca nimenea să se atingă de aceste drepturi. Aceasta să o știe și cei mari și cei mici! Nația Ni-a delegat suveranitatea sa ca să facem fericirea a cinci milioane de Romîni, iar nu ca să ne oprim din această cale mîntuitoare prin considerație către cîtiva răsvrătiți sau ambițioși. Nația Ne-a pus pe tronul Principatelor-Unite. Vom ști a ocupa acest tron, pe cit vom socoti că fericirea României o reclamă!

Ați auzit, Domnilor Miniștri, cuvintele mele, aștept ca, de mine, ele să devie fapte. Nicî pârtenire, nicî prigonire, ci dreptate pentru toți și legalitate în toate. Aceasta să fie programul d-voastră. Aduceți-vă aminte că v'am încredințat Guvernul pentru ca să puneți în stare practică binefăcătoarele și liberalele principii ale Convenției, iar nu ca să vă uitați la predecile ce vi

s'ar pune înaintea de câțiva rălvoitori, cari nu se pot împăca cu noul ordin de lucruri. Sintem Domnul Romînilor, și prin urmare sintem datorî a ocîrmui astfel ca fericirea întregii nații să nu mai fie sacrificată la câțiva nemulțămîți.

Limbagiul ce vă țin, Domnilor, este franc și sincer. Vroiesc ca cuvintele mele să fie obștește cunoscute. De aceea ele se vor reproduce în Monitoriū.

Am aflat că la Botoșani s'ar fi comis oarecare neorînduieală din partea unor soldați ai escadronului No. 2. Invit pe domnul comandant al trupelor din Moldova ca de îndată să rînduiească o comisie pentru constatarea faptului. Pe cît vroiesc a se pedepsi pe vinovați după asprimea legilor militare, pe atîta am de vie plăcere de a mulțami maiorului Brăescu pentru spiritul militar și exemplara disciplină a escadronului său, precum și pentru simpatiile ce a știut a cîștiga trupele sale din partea orașenilor din Botoșani în timpul garnizoanei sale acolo.

Domnilor cîțeri, Armata Romîna este puterea, este viitorul nației noastre. Nu scăpați niciodată din vedere această înaltă misiune. Prin urmare siliți-vă din ce în ce a face din soldații d-voastră un model de disciplină, de curagiu și de patriotism. Siliți-vă ca pretutîndenea unde vă veți afla să lăsați după voi amici. De cînd sint Domn, v'am dovedit îndestul cît vă iubesc, în ce mare stimă pun juna noastră armată. Nu voi uita niciodată că țara m'a ales din șirurile voastre; știu că am fost Colonel. Acest rang și uniformă îmi sint dragi. Doresc dar ca uniforma armatei romine să fie pururea respectată și iubită!»

XVIII.

Duminecă, 20 Novembre, la recepțiunea de la Palatul domnesc. Înălțimea Sa Domnul, adresindu-se către persoanele de față, s'a exprimat aproape în terminii următorii :

«Domnilor, vă văd cu plăcere; vă recomand să vă liniștiți despre nenorocitele întâmplări de la Craiova și Ploiești, unde Guvernul, prin măsurile necesare, a potolit și a neutralizat efectele unei rele voinți și acum Magistrăția va și a descoperi pe autorii acestor nenorocite întâmplări și ridica masca uneltitorilor. Noi, ca Domn, vom întâmpina astfel de încercări, pe unde se vor ivi, cu juna noastră armată.»

În urmă Măria Sa, adresându-se către domniul neguțătorilor de față, între cari era și d. Polihroniade, li-a zis :

«Am văzut cu mirare, d-ilor, că parte din neguțătorii veniți din străinătate, cari și-au făcut stările în țară, au început să facă mișcări la cea d'întăiu contribuție ce fură îndatorați de lege a da.»

D. Mehedinteanu, din Ploiești, arată Înălțimii Sale că administrația n'a fost destul de energetică. La care Înălțimea Sa răspunse :

«Că poate că Prefectura n'a fost destul de energetică, pentru care se va face cercetări; cit despre armată, ea și-a făcut foarte bine datoria.»

După aceasta, întorcându-se către autoritățile militare, li-a adresat următoarele cuvinte :

«Domnilor, țara știe că are o armată pe care se poate răzima; însă, de și d-voastră în executarea or-

dinelor nu trebuie să aveți alta în privire decît restatornicirea ordinii, totuși, afară de acțiunea militară, să fiți blinzi și să dovediți că disciplina a devenit religia armatei romine. Ați dovedit prin a voastră energie că știți a liniști pe domniî comercianți, dindu-li garanții în faptă de restatornicirea ordinii.»

În fine, Măria Sa, adresindu-se către domniî Miniștri, s'a exprimat cam în termiîi următorî :

«Domniilor Miniștri, în împrejurările de față vă recomand a lua măsurî energice. Până se va face o legiuire asupra presei, puteți a vă servi de ordonanța în sîință, spre a pune stavilă la orice abus al libertății presei. Mișcările de la Ploiești și Craiova nu sînt făcute de Romîni, domniilor; autorii lor sînt rău-voitori ai țerii și trădătorii ei. Romîniî își vād de interesele lor și nu cugetă la turburări. Aceia cari aū făcut asemenea încercări nesocotite nu sînt Romîni, căci Romîniî aū organele lor legiuite, precum și Down, care, în puterea suveranității naționale delegată lui, îi va asculta oricînd.»

După aceasta, Înălțimea Sa s'a retras, iasoit de d-niî Miniștri și parte din autoritățile militare.

(Monitorul Oficial al Țerii-Românești, n-1 275, din 22 Novembre 1860.)

XIX.

La recepția de la Palatul domnesc, de Duminecă, 26 Novembre, M. Sa Domnitorul, adresindu-se către d-niî Miniștri și către persoanele de față, s'a exprimat aproape în termiîi următorî :

«Faceți, domniilor, ca lucrările să se expedieze fără întîrziere; primesc multe jăluirî, și negreșit că multe

sînt neîntemeiate. Pătrundeți-vă de serioșitatea situației de astăzi, căci ne aflăm într'o epocă de tranziție în care se manifestă aspirații și decepții multe. Sinteți chemați a mă ajuta în această întreprindere oficială; fiți cu nepărtenire către toată lumea; înaintea d-voastră trebuie să dispară partidele și să n'aveți în vedere decît binele României.

O observație, d-lor! Aici autoritățile administrative și judecătorești nu sînt destul de solidare; trebuie să știți că aceste două ramuri ale administrației publice trebuie să aibă cele mai de aproape relații între dînsese. Dacă vedeți greșeli în administrație, îndreptați-le, căci toți ne bucurăm de binele țerii, cînd lucrările merg regulat, și, iarăși, toți pătîmim de răul țerii, cînd lucrările sînt neregulate.

(Monitoriul Oficial al Țerii-Românești, n-1 294, din 28 Novembre 1860.)

XX.

La recepția de Duminică, 10 Decembre 1860, Înalțimea Sa Domnitorul, adresîndu-se către d-nii Miniștri, s'a exprimat aproape în termeni următori:

«Domnilor Miniștri, socotesc că acum s'a îndeplinit o serie de lucrări pentru cele întîmplate în țară ca să le încunoștiințați Camerei, făcîndu-i tot de odată și o comunicare asupra împrejurărilor relative la sosirea unor vase pline cu arme.

Sintem hotărîți a menținea neutralitatea teritoriului nostru și a o face să se respecte de oricine; am ordonat ca pămîntul românesc să fie un pămînt de ospitalitate, precum în timpul strămoșilor noștri; vom împiedeca aglomerația de oameni ce ar putea amenința

liniștea din lăuntru și a compromite neutralitatea, fără însă a-i preda acolo unde poate sint supuși penalității pentru rătăcirii politice, fără a voi să dovedim antipatii și simpatii nimului; sintem hotărîți a menține ordinea pentru toți și pentru toate, căci ordinea singură este scăparea noastră. Drapelul nostru dar să fie neutralitatea și să punem toate puțințile ca o asemenea să se respecte de oricare ar voi să o violeze.

Încunoștiințați Camerei, d-le Președinte, că nu vom lipsi a lua toate măsurile necesare spre păzirea neutralității noastre și respectarea pămîntului țerii, de către oricine ar fi.

Țara se găsește într'o cumpănă: știți toți aceia ce se petrece în Europa. Ungurii socotesc că a venit momentul ca să-și dobîndească și dinșii naționalitatea și că țara noastră ar putea servi de basă a operațiilor lor. Sintem neutri, și nu putem îngădui astfel de întreprinderi supt niciun pretext, căci atunci nu știu pentru ce alții ar respecta neutralitatea noastră. Astă neutralitate este cel mai bun titlu ce putem avea înaintea Curții suzerane și a Puterilor garante.»

După aceasta Măria Sa s'a adresat către d. Ministru al Războiului, aproape în terminit următorii :

«Domnule General, completați-vă cadrele, adecă regimentele să fie complete. V'am zis să propuneți Consiliului să facă o sumă de echipamente și, dacă este trebuință, treceti și peste suma prevăzută în budget, fără îngrijire, căci avem dovezi spre a nu ne îndoi despre concursul Camerei și în acest cas. Să fim pregătiți, căci știți că toți ni-ați călcat țerile fără ca să li se opoie o rezistență.

Astăzi țara își are steagul său național; Rominii se vor stringe în jurul său, căci ei sînt cari l-au înălțat, prin voturile de la 5 și 24 Ianuar.»

În urmă, Domnitorul se adresă către toți, zicîndu-li :

«Să lipsească orice dintre noi, și să nu avem alt scop decît apărarea țerii. Cum am zis-o, sîntem într'o cumpănă care poate fi în favoarea noastră, și să facem tot ca să ni păstrăm neutralitatea.

Armata își va face ca totdeauna datoria sa, și d-voastră, domnilor deputați, imi veți da concursul prin concordia d-voastră.»

(Monitoriul Oficial al Țerii-Românești, n-1 291, din 12 Decembre 1860.)

La recepțiunea de la Palatul Domnesc de Duminecă, 17 Decembre, Măria Sa s'a adresat către membrii de față, zicîndu-li :

«Lucrurile merg răpede, domnilor; eu sînt mulțămît și cer concursul d-voastră, fiindcă țara are nevoie de dînsul. Aduceți-vă aminte, domnilor, că aceia ce se poate ierta într'o pozițiune normală, nu se poate trece cu vederea într'o epocă de tranziție, fiindcă compromite Țara. Văz cu mulțămire că liniștea domnește.

Am trebuință să merg în Moldova, domnilor, și imi fac o mare plăcere luându-mi ziua bună de la d-voastră. Aici ideile sînt mai răspîndite decît acolo, însă e de dorit ca aceste idei să fie moderate, căci ideile exaltate, afară de oarecare momente, nu pot da rezultate bune.»

(Monitoriul Oficial al Țerii-Românești, N-1 297, din 19 Decembre 1860.)

XXII.

La 6 Ianuar 1861, în urma serbării, după strămoșeasca datină, presintindu-i-se păharul cu vucă, Înălțimea Sa se sculă în picioare și adresa aceste cuvinte bine simțite :

«Ridic acest păhar în sănătatea Principatelor-Unite ; o țară este pururea sănătoasă cînd lii sînt uniți prin legăturile frăției și ale voinței pentru binele comun. De această Unire România mai mult decît orișicînd are trebuință în această epocă de tranziție, cînd se lovesc atitea interese individuale, cînd avem atitea greutăți de biruit. Din toată inima, dar, beau în sănătatea Principatelor-Unite.»

Aceste cuvinte, roștite cu un glas plin de convingție, au produs asupra adunării o adîncă impresie. Din afară ele au fost salutate de o salvă de 21 de tunuri.

(Monitorial Oficial al Moldovei, N-1 76, din 9 Ianuar 1861.)

XXIII.

Au urmat primirile. Întîia a fost a clerului, căruia i-a adresat aceste cuvinte :

«Doresc din tot sufletul să văd clerul, ca în timpurile vechi, punîndu-se în capul nației prin patriotismul, inteligența și virtuțile sale. Guvernul mieu, Sîntîilor Părinți, este gata a vă da tot concursul spre a vă ajuta de a redobîndi acest loc, ce vi se cuvine.»

După cler a fost primit biroul Camerei electivă cu deputații prezenți. În convorbirea ce a urmat, Domnitorul li-a atras atenția supra chestiei celei mai grave la ordinea zilei : *îmbunătățirea soartei țeranilor* :

«Această chestie este plină de frică pentru unii și

plină de nerăbdare pentru alții. Este timpul ca ea să se deslege cât mai curînd, spre a se liniști spiritele. Guvernul meu nu are nicio idee hotărîtă în aceasta. Eu doresc, eu aștept mai întăiu opinia d-voastră. Trebile reclamă prezența mea în București. Vă invit dar, domnilor, ca, în scurtul timp cît voiî mai petrece între d-voastră, să vă întruniți, să vă înțelegeți asupra unei soluții și apoi să-mi faceți cunoscut părerile d-voastră. Adaog a vă zice că Guvernul meu nu are nici o idee de mai nainte hotărîtă. Însă chestia este foarte gravă, și viitorul țării atiră de soluția ce i se va da. Am speranță totuși că vom ajunge la o soluție dreaptă și conformă cu stipulațiile Convenției; căci ieșit din sinul d-voastră, nu odată am văzut pe reprezentanții nației în momente solemne, în momente de entusiasm, sacrificînd interesul privat pentru interesul țării.»

La retragerea deputațiilor, Înălțimea Sa li-a adăugat aceste cuvinte :

«La grabaică revedere, domnilor; căci mă simt mai tare cînd mă aflu în mijlocul d-voastră.»

Au fost primite mai în urmă corpurile medicilor și profesorilor. Înălțimea Sa a adresat acestora din urmă mai multe cuvinte îmbărbătătoare, zicîndu-li că de la Instrucția publică, de la luminile și morala ce se predau în școli, atiră viitorul patriei și, adăogînd, a zis :

În nerăbdarea pentru bine și după mijlocirea Președintelui Consiliului de miniștri, ce atuncea era și ministru ad-interim al Instrucțiunii publice, eu am inaugurat în persoană instalarea Universității din Iași,

fără a mă uita la greutățile ce întâmpină orice creație nouă. Atîrnă acum de d-voastră, d-lor profesori, ca să dați acestei june instituții toată soliditatea și maturitatea, astfel încît ea să îndeestuleze trebuințele Terii, care este insetată de învățătură.»

Corpul care a încheiat ceremoniile a fost al ofițerilor. Iată cuvintele Domnitorului adresate armatei :

«Nu am, domnilor, decît mulțumiri a vă adresa. Țara trebuie să fie veselă de sprijinul militar și de disciplina oastei sale, care este cea mai bună închezăsluire a menținerii ordinii publice în lăuntru și a demnității naționale din afară. Siliți-vă din ce în ce mai mult a vă face demni de sacrificiile țerii și de bunăvoința Mea. În timpul petrecerii mele în altă Capitală a României, armata va împlini serviciul său cu aceeași rivnă cu care-l săvîrșește cînd mă aflu aici. D-voastră, domnule Comandant superior, veți executa mijlocirile ce vi se vor face de către Consiliul Miniștrilor. Încă odată, domnilor, vă mulțumesc și la revedere.»

(Monitorul Oficial al Moldovei, N-1 76. din 9 Ianuar 1861.)

XXIV.

La cuvintele rostite de către vice-președintele Adunării electivă V. Sturza, cu ocazia presintării Răspunsului la Mesagiū, la 17 Februar 1861, M. S. a răspuns :

Vă mulțumesc, domnilor, pentru sentimentele de care sînteți insuflați. Să căutăm să pășim cu perseverență pe calea progresului. Progresul și legalitatea

să fie devisa noastră, căci ele sînt cele mai sigure mijloace pentru consolidarea poporului român. Din parte-mi, domnilor, voi fi neadormit pentru a ajunge la ținta constantă a tuturor aspirațiunilor legitime ale Țerii și să întemeiez astfel fericirea Romînil.

La devotamentul d-voastră voi răspunde cu zel pentru cauza Patriei.»

(Monitoriul Oficial al Moldovei, N-112, din 25 Februar 1861.)

XXV.

ALEXANDRU IOAN I-iu,

CU MILA LUI DUMREZEU ȘI VOINȚA NAȚIONALĂ
DOMN AL PRINCIPATELOR-UNITE MOLDOVA ȘI ȚARA-ROMĂNEASCĂ.

La toți de față și viitori sănătate.

Către locuitorii coloniilor din Basarabia anexată Moldovei.

Am luat știință că o parte dintre voi s'ar pregăti a emigra, și că aceasta s'a provocat prin felurite ademeniri și prin răspîndirea unor neadevăruri care au adus îngrijirea și spaima între voi.

Vi s'a spus că veți fi supuși a plăti cite 3 galbeni de horn și indoita dare personală; că veți fi îndatoriți a face boieresc, că veți sămăna păpușoi pentru armată, că veți da indoit număr de recruți și că pămînturile ocupate de voi au a se da în arendă.

Nu putem decît a lingui pe aceia care s'au înșelat a crede asemenea neadevăruri, asemenea calomniile uneltite în contra bunelor cugetări ce Guvernul Nostru hrănește pentru toți locuitorii țerii și pentru voi în deosebi.

Dacă, din împrejurări deosebite, ați putut întîm-

pina oarecare neajunsuri în administrația coloniilor, Guvernul Nostru nu dorește alta decît a le cunoaște spre a le repara, și a face să domnească dreptatea, siguranța și liniștea pentru fiecare.

Instituțiile noastre sînt liberale; toate reformele, dar, ce se vor face, vor fi pururea insuflăte de spiritul libertății, al egalității și al propășirii, pentru binele și fericirea obștească.

Locuitorilor Coloniști,

Guvernul Nostru va ținea seamă de drepturile voastre: el este gata a asculta toate plîngerile, toate nemulțămirile ce ați putut avea; gata a vă face dreptate.

Nu vă lăsați în undele unor rătăcirii care pot să aducă nenorocire și vouă, și urmașilor voștri!

Ascultați glasul unui Guvern care vorbește din curățenie și nu vă părăsiți locul nașterii voastre, mormintele părinților și a rudelor voastre, nu vă părăsiți casele și holdele voastre.

După cererea ce ați făcut, Guvernul nostru așteaptă ca să-I trimeteți deputații voștri, spre a-I arăta toate nevoile, toate dorințele voastre.

O comisiune anume rinduită vine acum la voi; ea este însărcinată a aduna, la fața locului, lămuriri despre toate și a le aduce la cunoștința Guvernului nostru, spre grabnică îndreptare.

Aveți încredere în Guvernul Nostru, care voiește numai binele vostru; de aceea, dacă voiți a emigra de bună voie, dacă voiți a părăsi vetrele părintești, nimeni nu vă oprește. Guvernul Nostru, departe de a pune piedecii la asemenea emigrare, o învoiește oricui o dorește.

Fiecare are dreptul de a-și schimba locul petrecerii sale, și dreptul natural închezășluiește tuturor această libertate.

Tot acela, dar, care dorește a emigra, nu are decit a se infățișa la autoritățile locale, pentru a o declara, și îndată va dobîndi deplina autorisație, dacă va îndeplini condițiile prevăzute pentru asemenea cas chiar de Statutele ce aveți, art. 280, 281 și 282.

Aceste condiții de emigrare sint cuprinse în Statutele voastre, Guvernul Nostru nu vă impune altele.

Făcîndu-vă aceasta cunoscut, am ordonat și autorităților de acolo de a urmă întocmai.

Dorind dar ca să domnească liniștea și legalitatea între voi, autoritățile locale vor lua măsurile covenite; dar tot odată vi se pune înainte ca fiecare să reintre în datoriile sale, să se supună legilor, căci orice turburare sau călcare de lege va fi aspru pedepsită.

Datu-s'a în Iași, la 12 Mart, anul una mie opt sute șeszeci și unul, și al Domniei Noastre al treilea în Principatele-Unite.

(Subscris:) ALEXANDRU IOAN.

L. S.

(Contra-semnat:) Președintele Consiliului, Ministru d'Înăuntru,
A. Panu.

No. 4.964.

(Monitorial Oficial al Moldovei, N-1 130, dia 16 Mart 1864.

XXVI.

Domnilor Depuțați,

Prin decretele mele de astăzi, 12 Maiu, supt No. 230 și 231, date în urma demisiei ce mi-a infățișat

Ministeriul din Țara-Românească, formind pe cel nou cum urmează :

D. *Ștefan Goleșcu*, la Departamentul d'Inăuntru și președinte al Consiliului miniștrilor.

D. *Grigorie Arghiropulo*, la Departamentul Justiției.

D. *Vasile Mălinescu*, la Departamentul Cultelor și Instrucției Publice.

D. *Dimitrie Bolintineanu*, la Departamentul Trebilor Străine și ad-interim la Departamentul Controlului.

D. *Constantin Bălcescu*, la Departamentul Finanțelor.

D. *Colonel Sămășescu*, ad-interim la Departamentul de Război.

Eū fac aceasta cunoscut domniilor voastre.

Data în București, la 12 Maiu, anul 1861.

ALEXANDRU IOAN.

Ministru secretar de Stat, președinte Consiliului miniștrilor :
Ștefan Goleșcu.

No. 232.

(Monitoriul, ziar oficial al Țării-Românești, N-1 105, din 13 Maiu 1861.)

XXVII.

La primirea obișnuită de Duminică, 15 Octombrie 1861, în palatul domnesc, Maria Sa a răspuns, după discursul președintelui Consiliului, și după cuvintele ce i-a adresat generalul Goleșcu, din partea Comisiei centrale, prin următoarele cuvinte :

Domnilor,

Primesc cu o vie mulțămire și dorința ce Comisia centrală o exprimă pentru Unirea Principatelor. Ea este de natură a împrăști toată îndoiala ce ar mai putea exista asupra acestui simț comun tuturor Ro-

mînilor din Principatele-Unite. Această dorință a devenit religia politică a țerii.

De la suirea mea pe Tronul Romăniei, Unirea a fost statornicul obiect al preocupărilor mele. Cunoașteți că Înnalta Curte suzerană și marile Puteri garante, a' căror generoase simpatii ni sînt dobîndite, se ocupă în momentul de față cu realizarea acestei a noastre dorinți, care singură poate consolida viitorul Principatelor.

(Monitorul Oficial al Moldovei, N-1 298, dia 16 Octombrie 1861.)

XXVIII.

PROCLAMAȚIA

INNĂLȚIMIȚI SALE DOMNITORULUI CĂTRE NAȚIA ROMÎNĂ.

Romîni,

Unirea este îndeplinită! Naționalitatea romînă este întemeiată. Acest fapt măreț, dorit de generațiile trecute, aclamat de Corpurile legiuitoare, chemat cu căldură de Noi, s'a recunoscut de Înnalta Poartă, de Puterile garante, și s'a înscris în datinile națiilor.

Dumnezeul părinților noștri a fost cu Țara, a fost cu noi. El a întărit silințele noastre prin înțelepciunea poporului și a condus nația către un falnic viitor.

În zilele de 5 și 24 Ianuar ați depus toată a voastră încredere în Alesul nației, ați întrunit speranțele voastre într'un singur Domn. Alesul vostru vă dă astăzi o singură Romănie.

Vă iubiți Patria, veți și dar a o întări!

Să trăiască Romănia!

Dat în Iași, la 11 Decembre 1861.

ALEXANDRU IOAN.

Dimitrie Ghica, Președintele Consiliului de miniștri din Țara-Românească și ministru d'Innăuntru.

A. Arsachi, Ministrul Trebilor din afară.

A. Plagino, Ministrul de Finanțe.

Ioan Ghica, Ministrul de Război.

N. A. Niculescu, Ministrul Cultelor și Instrucției publice.

G. Văleanu, Ministrul Controlului.

S. Fălcoianu, Ministrul Justiției.

(Monitorul, ziar oficial al Țării-Românești, N-1 271, din 11 Decembrie 1861.)

INNĂLȚIMI SALE LA ADRESA COMISIUNII CENTRALE,
care felicită pe Domnitor pentru definitivă Unirea a Principatelor (Decembrie 1861)

Domnilor Membri ai Comisiei Centrale,

Primesc cu o vie mulțumire felicitările Comisiunii Centrale pentru realizarea Unirii. Astăzi precum și totdeauna îmi place a declara mai cu osebire că am fost ajutat de acest mare corp al Statului întru dobândirea acestui rezultat național. De-apururea am găsit în sinul Comisiunii Centrale, la toate fazele prin care am petrecut, mângiere la durerile care condiționează orice succes și care sînt nedespărțite de putere.

Răspunsul Innălțimii Sale la urările d-lui
Ministru de Interne și de Justiție :

Primesc cu mulțumire și felicitările Corpurilor ju-

diciare și administrative; în noua eră de reforme generale în care avem a intra, d-voastră sinteți mai cu deosebire chemați, ca organe a' legilor, a le aplica cu blîndetă și dreptate, și prin urmare veți contribui mult la mulțămirea și fericirea Romînilor.

(Monitorul Oficial al Moldovei, N-1 348 din 20 Decembrie 1861.)

XXX.

Răspunzînd Mitropolitului Nifon, la cuvîntul de felicitare pentru sosirea Domnitorului în Capitala României, M. S. a zis :

Romîni n'au pierdut niciodată credința Dumnezeului părinților lor, și de aceia nici Dumnezeu nu i-a părăsit. Iar Eu, pe care libera voință a Romînilor m'a înălțat la o poziție atît de măreață și așa de grea, pe care n'am cerut-o, ci am primit-o, voi fi pururea acolo unde vor fi legitimele dorințe ale Romînilor.

(Monitorul, Jurnal oficial, n-1 17, din 22 Ianuar 1862.)

XXXI.

La 24 Ianuar 1862, Înălțimea Sa a cetit de pe tribuna Președintelui, următorul discurs ;

Domnilor Deputați,

Prezența Voastră în jurul Mieș, în această zi solemnă, Mă pătrunde de o vie mulțumire și de o legitimă mîndrie pentru succesul misiunii ce mi-a încredințat națiunea romîină. Ziua aceasta, în care mandatarii întruniți ai ambelor Țeri au venit a încunjura tronul comunei noastre Patrii este o zi de serbare pentru un popor întreg, o zi de fericire pentru alesul Vostru.

O viață nouă se începe astăzi pentru România. Ea intră în sine pe calea care o va conduce către îndeplinirea destinului său.

Înnalta Poartă și marile Puteri garante au venit a recunoaște unirea Adunărilor și a Ministeriilor ambelor Principate. Guvernul meu este însărcinat a vă depune actul prin care s'au statornicit modificările ce noua stare de lucruri trebuia să aducă în unele din stipulațiile Convențiunii din 7/10 August 1858.

Eu însă, credincios misiunii ce mi-ați dat și cunoscând statornica voință a Românilor de a rămânea pururea uniți, am proclamat, atit înaintea Domniilor Voastre, cit și înaintea Țerii, Unirea definitivă a Principatelor. V'am zis că ea va fi precum România o va dori și o va simți. Nu mă îndoiesc, domnilor, că nici Înnalta Poartă, nici Puterile garante nu vor cugeta a desființa în viitor Unirea, ce au recunoscut-o atit de necesară pentru fericirea Principatelor.

Alirnă, dar, dela înțelepciunea tuturor Românilor ca această stare politică să ajungă a li recunoscută și în dreptul public european ca forma definitivă a constituirii naționalității noastre.

Perioada de tranziție prin care am avut a trece s'a însemnat în Țară prin neliniștea spiritelor, prin agitațiunile unei legitime nerăbdări.

Acestea au dovedit îndestul că Unirea era singura stare politică ce putea să asigure viitorul nostru și să ni permită a da Țerii organizarea ce o așteaptă de atit mult timp.

Astăzi Statul nostru s'a așezat pe o temelie mai întinsă. O eră nouă ni s'a deschis. Sosiți la acest stadiu al viitorului nostru, trebuie să nu pierdem din vedere că consolidarea Unirii cere din partea tuturor o ab-

negație completă, care va face a înceta fluctuațiunile prin care am trecut până acum. Să renunțăm dar la însăși amintirea desbinărilor din trecut, a căroro reînnoire ar putea compromite Unirea dobândită cu prețul atîtor necurmăte silințe, și să punem toată activitatea noastră într'o comună conlucrare pentru dezvoltarea morală și materială a României.

Garanția libertăților publice, spre a se putea consolida, are trebuință, pe de o parte, de o dreaptă cumpănire între atribuțiile puterilor Statului, iar, pe de alta, de respectul legilor din partea tuturor locuitorilor țerii.

Interesele cele mai scumpe ale României cerînd o desăvîrșită securitate interioară, voiți ști a închezășui Țerii această neapărată condiție a prosperității sale.

Pentru a asigura dezvoltarea progresivă a instituțiilor noastre, sînteți chemați, domnilor deputați, a vă ocupa cu mai multe proiecte de legi, atingătoare de noua organizare a Statului român.

Nevoile cele mai urgente ale Țerii, asupra cărora atrag a voastră luare aminte, se pot resuma în următoarele :

Întrunirea administrațiilor ambelor Țerii în mod de a asigura, până la unificarea legilor și a regulamentelor administrative, aplicația celor astăzi în vigoare și a închezășui interesele locuitorilor unei părți a României în momentul cînd administrația Țerii întregi se concentrează la București.

Împărțirea atributelor administrative în mod de a permite o descentralizare care să scutească pe Miniștri și pe Consiliul lor de nămolul de pricinî ce astăzi absorb tot timpul lor în prejudiciul intereselor generale ale Statului.

Reorganizarea prefecturilor în mod de a spori importanța lor și de-a le înconjura de toate închezăturile țintitoare a înlesni și a lumină hotărârile lor.

Organizarea Ministeriilor, în mod de a defini mai bine atribuțiile și de a da acțiunii administrative o impulsione mai favorabilă și o mai mare înlesnire pentru expeduirea lucrărilor.

Despărțirea bine definită a puterii administrative de cea judecătorească, în mod de a atribui acestel de pe urmă cauzele litigioase în care adesea ori administrația este chemată a se pronunța.

Proiectul de lege rurală.

Organizarea comunală și municipală.

Reorganizarea ramului judiciar spre a complectă reforma începută prin instituirea Curții de Casație și a asigura aplicația graduală a principiului statornicit prin art. 7 al Convențiunii.

Organizarea ramului financiar prin așezarea definitivă și unificarea impozitelor; înființarea serviciilor de constatare și de percepție a dărilor; înființarea unei înalte instituții pentru controlul contabilității publice; introducerea unui adevărat și statornic echilibru în budgetul Statului.

Reorganizarea fundamentală a Instrucției publice pentru a o așeza pe niște baze solide, care să garanteze buna creștere morală și intelectuală a junimii.

O lege de presă, care să asigure libertatea ei și să împiedece licența.

Înființarea de căi ferate, atât de strîns legată cu dezvoltarea prosperității Terii întregi. Pe lângă acestea, crearea în viitor a unui al treilea corp preponderator pentru întemeierea echilibrului între puterile Statului, nu e mai puțin trebuitoare.

În sfârșit mai avem de datoric a îngriji despre soarta funcționarilor din Moldova, a căroră carieră s'ar găsi jignită prin unirea Ministeriilor ambelor Țeri.

Acestea sînt, domnilor, obiectele principale de care veți avea a vă ocupa în această sesiune. Mai multe din ele se află pe biroul Camerii; Vă recomand a le lua în deliberatie după gradul de importanță și de urgență.

Mai avem încă a complectă unificarea legislațiunii prin codificarea legilor în ramurile civile, penale, comerciale și de procedură.

Vedeți, domnilor, cit de larg e cîmpul deschis activității voastre. Misiunea aceasta e demnă de a stimula zelul patriotic și nobila ambiție a tuturor Romînilor.

Europa a pus soarta noastră în minile noastre. Am toată încrederea că, urmărind cu stăruință și înțelepciune îndeplinirea acestei grele sarcini, procedînd cu liniștea și maturitatea atît de necesare în discutarea și rezolvarea acestor chestiuni, departe de a compromite instituțiile Țerii și viitorul ei, vom dobîndi adevărata întemeiere a naționalității noastre.

Să ne folosim dar de învățămintele ce trebuie să decurgă pentru noi din experiența timpului trecut. Să avem pururea în vedere a justifica legitima așteptare a Patriei, precum și simpatiile Europei prin integritatea în administrarea justiției, buna ordine în finanțe, regularitatea administrației, dezvoltarea intereselor noastre agricole, comerciale și industriale, și, mai mult decît orîcînd, prin conservarea bunei ordini.

Prin aceasta vom dovedi și recunoștința noastră către Înnalta Poartă și marile Puteri garante.

Fiți siguri, domnilor, că, înfățișând Europei civilizate o națiune de cinci milioane de suflete, strâns legate prin solidaritatea de simțiri și de interese; lucrînd cu înțelepciune la consolidarea instituțiilor noastre și la așezarea libertăților publice pe temelia singură mîntuitoare a ordinii publice, mărgenind acțiunea și aspirațiunile noastre în cercul propriilor noastre interese, nu numai că vom garanta prosperitatea și existența României, dar nimeni nu va cugeta a despărți aceia ce Dumnezeu a lăsat să fie unit.

Dumnezeu să binecuvinteze lucrările domniilor voastre.

Sesiunea adunării unice a Principatelor Romîne pentru anul 1862 este deschisă.

ALEXANDRU IOAN I.

(L. S.)

Președintele Consiliului, Ministru de Interne și ad-interim la Lucrările Publice, *B. Gătarău*.

Ministrul Justiției, *C. Brăiloiu*.

Ministrul de Externe și ad-interim la Control, *A. Arsaki*.

Ministrul de Finanțe, *A. C. Moruzi*.

Ministrul Cultelor și al Instrucției Publice, *Gr. Balș*.

Ministrul de Război, *I. Ghica*.

După terminarea discursului, care a fost aplaudat de Adunare și de asistenți cu strigări: «Să trăiască România, să trăiască Alesul Românilor», Înnălțimea Sa, sculîndu-se, a zis cu o voce fermă și mișcată :

«Să trăiască Înnalta Poartă și Puterile garante ;
câci România este una și nedespărțită.»

La primirea oficială din palat, Înnălțimea Sa a răspuns la discursul d-lui baron Eder :

«Vă mulțumesc, domnule Baron și decan al

Corpului diplomatic, pentru felicitările ce ați binevoit a-mi adresa. Vă pot încredința că Domnul, precum și națiunea română, vor ști să se inspire la orice ocaziune de recunoștința ce datorează către Puteri.»

(«Monitorul», jurnal oficial, No. 19, din 25 Ianuar 1862.)

XXXII.

La citirea adresei de răspuns la Mesajul din 24 Ianuar 1863, Domnitorul a zis:

«*Domnilor,*

În fața adresei d-voastră nu rămâne alta decît să ne rugăm Dumnezeului părinților noștri ca să vă lumineze în toate lucrările d-voastră, pentru consolidarea actului celui mare al înfrățirii Romînilor.»

(«Monitorul Oficial» al Moldovei, N-1 20, din 8 Februar 1862.)

XXXIII.

Domnilor Deputați,

Sesiunea Adunării Elective încheindu-se la 24 Aprilie viitor, pentru anul curgător, și mai multe lucrări importante de care onorabila Adunare este mai cu seamă chemată a se ocupa în această însemnată epocă de regenerare, precum este și aceia a budgetului acestui an, neputînd rămînea neînterminate, Eu am găsit de neapărată trebuință ca sesiunea aceasta să se prelungească pentru un timp de două luni, adică până la 24 Iunie viitor.

Dat în București, la 26 Martie, anul 1862.

ALEXANDRU IOAN.

Ministru Secretar de Stat, Președintele Consiliului de Miniștri, *Catargiu.*

N-1 233.

(«Monitorul» N-1 77, din Aprilie 1862.)

XXXIV.

DEPEȘĂ TELEGRAFICĂ

DIN PARTEA ÎNĂLȚIMIÎ SALE DOMNITORULUI CĂTRE D. BARBU
CATARGIU, PREȘEDINTELE CONSILIULUI MINIȘTRILOR.

Iași, 4 April 1862.

Ultimele note ale Camerei pentru concesiunea drumului de fier și pentru scăzământul impozitului au umplut de bucurie și de speranță inima Românilor din Moldova. Atît în ducerea mea la Iași, cit și acolo, am găsit o mulțămire generală; chiar spiritul public este foarte mulțămit.

Mă felicit pentru aceasta d'împreună cu Guvernul meu.

(Monitorul, ziar oficial, N-1 78, din 6 April 1862.)

Epistola de condoleanță ce Înălțimea Sa Domnitorul a adresat doamnei Catargi la ocaziunea tristei întâmplări a morții silnice a soțului său :

Doamna Mea,

Dacă ceva ar putea mingia o durere atît de adincă ca aceia prin care Dumnezeu a voit să vă încerce, ați fi găsit, Doamna mea, o ușurare, cugetînd cit acel pe care atita I-ați iubit era încunjurat de stima generală și că totîi îl regretă.

Cit pentru Mine, Doamna mea, deși m'am asociat la marea domniei voastre aflicțiune, n'am îndrăznit prin prezența mea s'o măresc; văzîndu-mă, Doamna mea, v'ați fi adus aminte că în bărbatul ce plîngeți Eū regret omul de Stat eminent, ce a murit în ser-

viciul țerii, martir al convicțiunilor sale și pentru apărarea principiului ordinii.

Reînnoindu-vă sentimentele mele de vie simpatie, rog cerul, Doamna mea, de a vă alina durerile și de a vă ținea în a sa sfântă pază.

ALEXANDRU IOAN.

Anul 1862, Iunie 10.

(«Monitorul», ziar oficial al Principatelor-Unite, N-1 127, din 12 Iunie 1862)

XXXVI.

MESAGIUL DOMNESC

PRIN CARE SESIUNEA ANULUI 1862 S'A ÎNCHIS.

Domnilor Deputați,

Împărtășind de o potrivă cu domnia voastră sentimentele de o legitimă întristare ce ați manifestat pentru pierderea omului de Stat chemat de noi în capul Guvernului inaugurat în ziua de 24 Ianuarie, părerea noastră de rău este cu atât mai vie, cu cât deșertul ce el a lăsat încă nu este înlocuit. Țiind seamă de îndelungata durată a acestei sesiuni și de ocupațiunile rurale care vă chiamă pe mulți dintre dumneavoastră, mă văz silit a închide sesiunea presentă.

Nu putem însă cu această ocaziune a vă tăgădui părerea noastră de rău că, din proiectele cele mai importante supuse deliberațiunii d-voastre, unele s'au rămas nediscutate; între altele, Prefecturile generale și Consiliile provinciale, elaborate de Guvernul nostru și aprobate de către Comitetul legislativ ieșit din sinul Adunării. Cel întâiu era menit a da Guvernului mijloacele de administrațiune mai eficace și a putea satisface interesele publice și private într'un mod mai

complet. Cel al doilea, strîns legat cu acela al prefecturilor, avea de țintă a face putincioasă aplicarea legii rurale votată de d-voastră.

Totuși, Guvernul micu, pătruns de greaua și serioasa misiune ce-i este încredințată, vă invită, domnilor deputați, ca, întorcîndu-vă în județele d-voastre, să dați comitenților d-voastră încredințarea că se vor lua de către Guvernul meu toate măsurile reclamate de situațiunea țerii, precum și de legitimele sale interese.

ALEXANDRU IOAN.

Președintele Consiliului Miniștrilor ad-interim, *Arsache*.

N-1 445, anul 1862, Iunie 22.

(«Monitorul», ziar oficial al Principatelor-Unite, N-1 439, din 26 Iunie 1861.)

La 29 Iunie 1862, făcîndu-se distribuirea premiilor în localul Ministeriului Cultelor, Domnitorul Cuza a răspuns astfel la discursul lui Ioan Zalomit, directorul Școlilor:

«Sintem fericiți, domnilor, cînd avem prilejul de a încuraja și a răsplăti meritul în iubita noastră Patrie, și mai cu seamă cînd acea răsplătire privește pe junime, pe care se razimă viitorul țerii.»

(«Monitorul», ziar oficial al Principatelor Unite, N-1 442, din 30 Iunie 1862.)

XXXVIII

EPISTOLA M. S. DOMNITORULUI

ADRESATĂ D-LUI PREȘEDINTE AL CONSILIULUI DE MINIȘTRI.

Domniei Sale

Domnului N. Crețulescu,

Preș. Consil. de Miniștri, Ministru Secretar de Stat la Dep. de Interne.

Iubitul meu Președinte,

V'am vorbit de curind despre măsurile ce ar trebui a se lua pentru ca Statul să poată trage din sacrificiile ce face, întreținând numeroși bursieri în străinătate, rezultatele folositoare ce ar trebui să aștepte. Din nefericire știrile ce am despre studiul și purtarea unora din junii trimiși la școlile civile și militare din Franța, Italia sau din Germania, nu-mi par să răspundă în întregime la dorințele așteptate. Sînt mai mulți cari răspund la speranțele noastre prin stăruirea la învățatură și izbînda lor; sînt însă și alții cari se arată nedemni de sollicitudinea Guvernului meu: nu numai că negrijesc studiul lor, dar încă, cu toate că au subsidii foarte îndestulătoare, duc un traiu ce trece peste mijloacele lor și îi tărăște în felurite rătăcirî. Agentul nostru din Paris, precum și Ministrul nostru al Trebilor Străine, primesc mulțime de reclamarî de banî, care aruncă desconsiderare asupra numelui român în străinătate, și astfel vatămă mai mult decît se poate crede creditul nostru public.

Cît pentru școlarii noștri pensionați, este de mare trebuință a li da o direcție, a-i priveghia și a-i ținea neapărat în ascultarea datoriilor lor. Decî nu văz alt mijloc mai nemerit decît facerea unui așezămînt în care s'ar uni toți bursierii Statului.

M'am preocupat despre mijloacele executării acestui proiect și am dovedit prin cercetarea bugetului că totalul sumelor ce se dau pensionarilor poate să fie îndestulător pentru cheltuielile de întreținere a unui Colegiu român. Chiar atunci când, spre îndeplinirea acestui proiect, ar trebui ca Statul să facă un sacrificiu momentan, Eu nu mă îndoiesc că Adunarea nu va intra în ideile mele, și nu va fi pătrunsă, precum sînt eu însumi, despre foloasele felurite ce ar tragețara din înființarea unei mari școli naționale, așezată într'unul din centrurile cele mai însemnate ale Europei.

Centrul către care aleargă mai cu osebire Rominii, este Parisul. În Franța se trimete cea mai mare parte din bursierii noștri; acolo mai mulți din ofițerii și funcționarii noștri civili completează învățăturile lor în școlile speciale și în Ministerii, ce li se deschid prin buna-voință a Guvernului Împăratului Napoleon. La Paris dar Colegiul Român cată să fie fundat. Veți studia această chestiune, iubitul meu Președinte, și veți face dintr'însa obiectul unei propunerii la Consiliul Miniștrilor. Am ordonat Agentului meu la Paris a strînge și a trimete Guvernului meu toate științele ce va putea culege asupra așezămintelor străine ce se află în Franța în aceleași condițiuni.

În cugetarea mea, Colegiul Român nu ar fi urșit numai pentru bursierii Statului; aș dori să fie un centru național. De multe ori părinții de familie au exprimat înaintea mea părerea de rău de a-și vedea junii lor fil uitînd, în așezămintele în care sînt puși, și limba și datinile religioase ale patriei lor; alții se tem, și nu fără cuvînt, de a lăsa pe filii lor mai vristnici prea mult liberi. Menirea Colegiului va fi să pri-

mească cei trei sau patru sute de junii Romini cari merg să învețe sau să săvârșească educația lor la Paris. Așezămîntul va trebui dar a da toate garanțiile dorite în privința administrației, învățaturii și moralei, ca părintii de familie să nu se stînjenească a-î încredința copiii, și ca aceștii din urmă să fie veghiați cu băgare de seamă și devotament în studiile lor.

Veți lua în seamă, dacă va fi trebuință, precum eu crez, de a pune în același așezămînt Capela Romînă ce este la Paris, și care, prin această unire, ar realiza o însemnată economie în bugetul său. Nu am nevoie să stăruiesc asupra fericitelor efecte ce ar produce pentru copil aflarea de față a unui preot cuvios, al cărui glas li-ar aminti adesea, în limba părinților, și datoriile religioase, și datoriile către patrie. Biblioteca Romînă, alăturată la Capelă, ar deveni simburile unei colecții care ar crește cu timpul; ea ar fi un loc de repaos folositor și necostisitor pentru școlarii care urmează cursul Facultăților.

Dacă Colegiul Romîn s'ar desvolta, precum îmi place să crez, vom adăoga mai tîrziu colecții de mostre despre bogățiile pămîntului nostru. Museul nu va fi folositor numai la studiile științifice ale școlarilor; îl vom deschide înșiși învățaților, industriașilor, cari nu cunosc iudețul bogățiile Principatelor Unite.

Dinșii vor afla într'însul științe a căror notorietate poate să aibă rezultate de mare preț pentru țara noastră. În scurt, cînd veți pregăti statutele Colegiului Romîn, vă veți ocupa de o chestiune asupra căreia vă chem luarea-aminte.

Raporturile noastre politice cu Sublima Poartă sînt de mare însemnătate, și raporturile noastre comerciale cu Orientul se desvoltă neîncetat. Avem la Cons-

tantinopole o Agenție politică și o Cancelarie consulară; avem agenți oficioși la Tulcea, la Varna și pe alte puncturi ale Imperiului Otoman: Afară de agenția politică, interesele noastre sînt încredințate mai pretutindeni în mîni străine. Este de trebuință ca să putem, cu timpul, a face un personal român, pregătit prin studii serioase pentru posturile diplomatice, consulare și comerciale din Orient. Din acest punct de vedere, învățătura limbii oficiale otomane, a limbii turce, este destul de trebuincioasă. Se va putea alege, sau printre bursierii Statului, sau printre școlarii; și, în acest din urmă caz, cu primirea părinților, tinerii cei mai merițoși, ce s'ar părea că au iscusință specială. Aceștia vor studia limbile orientale supt un profesor alăturat la Colegiu sau la o școală francesă, unde ar fi primiți cu bunăvoință. Din acel moment, acești școlarii ar fi clasați în cadrele administrative și ar avea drept, la ieșirea din Colegiu, după un examen multămitor, la posturi în porturile Orientului, sau în posturi speciale la Ministeriul Trebilor Străine.

Puii mari speranțe, după cum văzurăți, pe proiectul de care vorbiți. Să facem dar Colegiul Român: interesele morale și materiale ale Terii sînt strîns legate cu izbînda acestei întreprinderi naționale.

Primiți și la această ocazie, iubitul mieu Președinte, încredințarea deplinei dragoste ce vă păstrez.

ALEXANDRU IOAN.

Cotroceni, 20 August 1862.

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor Unite Romîne
No. 183, din 20 August 1862.)

XXXIX.

La inaugurarea noii Școli militare, construită în Ulița Tirgoviștii, Principele Domnitorilor a rostit următoarele cuvinte, răspunzând Ministrului de Război :

Sint fericit a presida astăzi inaugurarea unei singure școli militare în România, unde, pentru întâia oară, se găsesc împreunați elevi de dincoace și de dincolo de Milcov.

Acest fapt consacră odată mai mult Unirea nedespărțită a Românilor. Aă mijlocit rațiunii serioase pentru fusiunea școalelor militare din Iași și București, și sint prea ocupat de jertfele impuse vechii Capitale a Moldovei prin centralizarea serviciilor publice în București. Nu voi cruta dar nimica spre a fi ridicat precum merită orașul Iași, care a fost leagănul Unirii.

Astăzi veți găsi în noua Școală militară o organizare mai completă și mai regulată. Veți auzi lecții dela ofițeri de merit, de la profesori aleși, supt inspecția și dirijarea unui ofițer distins, comandantul Lamy, pe care Franța, în frățesca sa simpatie, și Împăratul Napoleon, în îngrijirea sa părintească, ni l-au împrumutat.

Nimic nu am crutat pentru a da instrucției militare toate condițiile succesului. Răspundeți voi prin zel și silințe la îngrijirea Guvernului mieu.

Școala militară a înzestrat și până acum armata cu ofițeri învățați : unii din ei au fost trimiși în străinătate spre a-și îndeplini învățătura ; ei au răspuns la a noastră așteptare. Mergeți pe urmele lor !

Legi speciale asigură astăzi tuturor elevilor ce iese din Școală o carieră onorabilă ; arătați-vă vrednici de această tavoare ! Să știți a le merita printr'o si-

lință susținută, și mai cu seamă prin respectul cel mai absolut către disciplină. Ascultarea este cea d'întăiu virtute militară. Nu o uitați niciodată.

De la soldat până la general, toți trebuie să asculte și să îndeplinească orbește poruncile ce primesc. O armată tinăra are mai cu seamă nevoie de a avea conștiința datoriilor sale!

Aduceți-vă aminte de vorbele mele! Pătrundeți-vă de acest adevăr, că: nu este armată unde nu este disciplină!

Așa datoriile voastre vor fi ușoare, și așa numai vă veți înălța la mărimea rolului unei armate: menținerea liniștei publice. Și, dacă Dumnezeu va voi, ca, odinioară, întâmplări neprevăzute să vă cheme să îndepliniți și alte slujbe către patrie, vă veți arăta, nu mă îndoiesc, vrednicii fii ai României.

(«Monitorul», ziar oficial al Principatelor-Unite, N-1 209,
din 21 Septembrie 1862.)

XL.

MESAGIUL PRINCIAR

PENTRU DESCHIDEREA ADUNĂRII LEGISLATIVE, LA 4 NOVEMBRE 1862 (SESIUNEA EXTRAORDINARĂ).

Domnilor Deputați,

Împrejurări neașteptate de voința Noastră au împiedecat întocmirea unor bugete regulate pe 1861 și 1862.

Cunoașteți că astăzi bugetele votate în anul 1860 servă Guvernului de normă pentru veniturii și cheltuielii. A lăsa însă lucrătoare acele bugete pe un timp mai îndelungat, ar fi a prelungi o situație cu totul anormală și în contra intereselor Statului.

Am socolit dar, domnilor deputați, neapărat a vă convoca într'o sesiune extraordinară, ca să aveți tot timpul pentru votarea bugetelor pe anul 1863, înaintea chiar a începerii aceluși an, și ca să putem astfel inaugura o marșă mai regulată în privința finanțelor, decît în anii trecuți.

Veți avea ocașie, domnilor deputați, a avisa la măsurile ce vi se propun pentru consolidarea creditului Statului, și a chibzui la îndeplinirea lacunelor făcute veniturilor Statului prin suprimarea taxei de exportăție, care a produs pentru anul 1862 o scădere de peste 8 milioane în casa Tesaurului, și pentru anul 1863 o lipsă însemnată în venituri.

Domnilor deputați, lucrarea d-voastră însă, în privința regulării finanțelor, nu ar fi deplină dacă Guvernul Nostru nu v'ar pune în putință de a examina și de a controla socotelile și cheltuielile anilor din urmă.

Guvernul Nostru dar va fi gata a da d-voastre tot concursul, toate luminile ce veți cere, pentru examinarea socotelilor din urmă, necercetate încă de d-voastră de la anul 1855 încă pentru Țara-Românească, și de la 1859 pentru Moldova.

Asemenea el va avea îngrijire de a vă prezenta socotelile pe anul 1860 pentru Moldova și acelea ale Țerii-Românești, spre complectarea situației ce s'a comunicat d-voastre la anul 1861.

Țara se află astăzi cîrmuită de două legislații; Guvernul Nostru va avea a vă prezenta proiecte de legi de unificare, care vor consolida legile de ordine administrativă și judiciară.

Dumnezeu să vă aibă în sa bună pază!

Sesiunea extraordinară a Adunării E'ective este deschisă.

ALEXANDRU IOAN.

N. Crețulescu, Pr. Al. Cantacuzino, Dimitrie Cornea, N. Racoviță, I. Gr. Ghica, Ioan Em. Florescu, Al. Șt. Catargiu.

N-1 968, 1862, Novembre 4.

(«Monitorul», ziar oficial al Principatelor-Unite, N-1 245, din 5 Novembre 1862.)

XLI.

MESAGIUL DOMNESC

PENTRU DESCHIDEREA SESIUNII ORDINARE A ADUNĂRII ELECTIVE PENTRU ANUL 1862—1863.

Domnilor Deputați,

Sesiunea extraordinară în care ați fost convocați la 4 Novembre din urmă, încheindu-se prin începerea celei ordinare, care, după art. 17 din Convenție, se deschide astăzi, d voastră, pe lângă lucrarea începută a cercetării budgetului pentru exercițiul anului 1863, și aceia a socotelilor Statului pe anii trecuți, veți avea a vă mai ocupa și cu proiectele de legi ce Guvernul Mieș v'a înfățișat și va mai înfățișa d-voastră.

Dumnezeu să vă aibă în a sa sfântă pază!

Sesiunea ordinară a Adunării Elective pentru anul 1862—1863 este deschisă.

ALEXANDRU IOAN.

N. Crețulescu, Pr. Al. Cantacuzino, D. Cornea, N. Racoviță, I. G. Ghica, I. Florescu, Al. Catargiu.

București, 2 Decembre 1862, N-1 1.036.

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite, N-1 266, din 3 Decembre 1862.)

XLII.

La primirea oficială de la 1-iu Ianuar 1863, Domnitorul Cuza a pronunțat următorul discurs, răspunzind Î. P. S. Mitropolit :

«Primim cu un sentiment religios urările ce ni aduce clerul român, Nouă și Măriei Sale Doamnei, prea-iubita Noastră soție.

Găsim în adîncă noastră credință cele mai bune garanții pentru fericirea și viitorul Țării. Căci conștiința-mi zice că credința și dreptatea sînt strîns legate împreună.

Să păstrăm în toată sfințenia ei credința părinților noștri. Ea nu ne-a părăsit în momentele cele grele, ea a fost totdeauna scăparea noastră.

Tot ea va inspira și nouă aceleași virtuți și aceeași energie ca să putem asigura fericirea României.»

Mitropolitul prezintă felicitările și urările Camerei. Prințipele Domnitor a răspuns :

«Primim totdeauna cu o vie plăcere felicitările ce Adunarea Legislativă ni adresează, prin Prea Sfinția Voastră, Nouă și Măriei Sale Doamnei, prea-iubita noastră soție.

Aprețuim cum se cuvine, și Țara va aprețui ca și noi, sentimentele domnilor reprezentanți.»

V. Sturza, Prim-Președinte al Curții de Casație, a prezentat Domnitorului și Doamnei omagiile Curții.

Prințipele Domnitor a zis :

«Primesc cu plăcere, atît Eu, cit și Măria Sa Doamna, soția Mea mult iubită, urările și felicitările Curții de Casație.

Sint fericit a vă spune la această ocașie, domnilor, că am constatat chiar de acum, și împreună cu Mine toată Țara, facerile de bine ale acestei înalte și folositoare instituții.»

La presintarea Administrațiilor Centrale,
Principele Domnitor a zis :

«In urma unui trist eveniment, luând însumi cirma Guvernului, am urmat cu luare aminte mersul trebilor Statului, și m'am putut încredința de zelul cu care vă îndepliniți datoriile d-voastră.

M'am convins că, alături cu armata, sint oameni devotați, activi, cari p icip ca și dinsa că Țara noastră are nevoie de ordine și cari se consacră cu hotărîre la desvoltarea prosperității sale printr'o înțeleaptă reorganizare interioară.

Tot într'o vreme m'am putut încredința de neîndeminările și suferințele ce cercați, dar a căror pricină vă este cunoscută.

Continuați Miniștrilor miei tot concursul domniei voastre și contați pe întreaga noastră solitudine. Grija noastră cea mai mare va fi aceia de a vă asigura și îmbunătăți poziția, făcînd-o demnă de partea ce sinteți chemați a lua la administrarea Țerii.

Măria Sa Doamna, prea iubită Noastră soție, vă mulțamește, împreună cu Noi, pentru urările ce ni aduceți astăzi.»

La omagiile presintate de misiunile franceze in serviciul Guvernului, Domnitorul a răspuns :

«Primesc cu mulțămire urările și felicitările ce-mi presintați astăzi, precum și Măria Sa Doamna, prea-iubită Noastră soție.

Am constatat cu multămire progresul realizat prin lucrările misiunii militare. Experiența și bunavoința a ofițerilor ce o compun, nu putea da alt rezultat.

Lucrările misiunii financiare nu sînt mai puțin foloșitoare Țerii; știu a prețui stăruința cu care își îndeplinește o datorie atît de grea. Cu persistență vom vedea să dispară greutatea care se opun încă la regulata organizare a finanțelor noastre.

Urmăresc nu cu mai puțin interes lucrările misiunii de poduri și drumuri. Zelul și capacitatea sa vor contribui mult la prosperitatea materială a Principatelor-Unite.»

La felicitările ofițerilor, Principele Domnitor a răspuns :

«Vă felicităm, domnilor, pentru disciplina și atitudinea adevărat militară ce știți a păstra.

Împreună cu țara întreagă, sîntem mîndri de a vedea că Steagul român e purtat de adevărații Romîni; acest sentiment îmi este cu atît mai scump, cu cît nu vom uita niciodată că noi înșine am ieșit din rîndurile voastre.

Domnilor, avem convincția cea mai adîncă că fericirea Țerii depinde în mare parte de armată. Numai prin asigurarea ordinii publice, se va putea asigura dezvoltarea instituțiilor noastre naționale. Împreună cu Măria Sa Doamna, prea-iubita Noastră soție, sîntem fericiți de a vă vedea în jurul Tronului.

Primiți, domnilor, mulțămirile noastre pentru urările ce Ni aduceți.

Sîntem convinși că veți ști a vă arăta în orice ocazie demn de sollicitudinea și încrederea cu care totdeauna am îmbrățișat armata.»

La felicitările Agenților și Consulilor Generali, Măria Sa a zis, răspunzind Baronului Eder, Agent și consul-general al Austriei, cel mai vechi în corpul diplomatic :

«Vă sint adinc recunoscător pentru urările ce aduceți, atit persoanei Noastre, cit și pentru prosperitatea Principatelor-Unite.

Cu plăcere am ascultat pe cel mai vechi din dumneavoastră exprimându-mi sentimente ce știu să apreciez.

Fiți, domnilor, pe lângă Guvernele domniilor voastre organele sincerei mele gratitudinî pentru simpatiile necurmăte care mi se arată ; prin aceasta voiesc a vă dovedi cit stimez relațiile pe care în totdeauna [le-]am întreținut cu d-voastră.

Ca și d-voastră, urez ca anul ce începe să se termine tot așa de norocit ca și acel trecut.»

(«Monitorul», Jurnal oficial al Principatelor Unite.
N-1 1 din 2 Ianuar 1863.)

XLIII.

La balul dat la 11 Februar 1863 Orașului București și municipalităților din țară, Domnitorul a adresat următoarea alocuțiune delegaților :

«Vă mulțămesc, domnilor, că v'ați grăbit a răspunde, cu toate anevoințele călătoriei, în acest seson, la invitația ce vi s'a transmis în numele Mieui și al Măriei Sale Doamnei. Mă bucur de prezența-vă aici, atit pentru d-voastră, cit și pentru mine : veți putea vedea cu propriii d-voastre ochi și aprecia lucrurile despre care nu-și poate da cineva cont în depărtare, și veți duce cu d-voastră impresii exacte. În cit pentru mine,

nu vă voiŭ vorbi nici de politică, nici de teorii constituționale; îmi place mai mult a vă vorbi de interele voastre materiale, care sînt adevăratele interese ale Țerii. Avem mult de făcut, o știŭ. Guvernul mieŭ poartă atențiunea sa asupra tuturor reformelor folosite, asupra măsurilor celor mai eficace pentru dezvoltarea bogățiilor pămîntului nostru și a instituțiilor noastre. Căile de comunicație sînt mai cu seamă obiectul preocupărilor mele. Buna reorganizație a finanțelor noastre ni va permite a crea pentru importanțele noastre lucrări resurse considerabile. Mă adresez către bărbați serioși, practici, și veți înțelege lesne că dificultățile guvernamentale nu permit totdeauna Șefului Statului a realiza așa de în grabă după cum dorește toate îmbunătățirile de care Țara are mare trebuință.

Principele Domnitor învită apoi pe delegați a-i expune ideile lor asupra treburilor districtelor ce represintă :

« *Vorbiți Domnilor* », continuă Măria Sa amestecindu-se printre grupe. « *Noi sîntem aici ca în familie.* »

(« *Monitorul* » jurnal oficial al Principatelor-Unite Române, N-1 31, din 13 Februar 1863.)

XLIV.

MESAGIUL DOMNESC

DE ÎNCHIDEREA SESIUNII CAMEREI LEGISLATIVE PENTRU
ANUL 1862/1863, LA 2 MAIŪ 1863.

Domnilor Deputați,

Sînt patru luni de cînd v'am convocat pentru a vota întiiul budget al Țerilor-Unite și a pune un capăt stării anormale a finanțelor noastre.

Elementele acestor însemnătoare lucrări vi s'au prezentat la timpul oportun, și eram în drept a crede, precum o ziceam în Mesagiul Mieū din luna lui Novembre trecut, că un budget regulat al resurselor și trebuințelor Terii va fi discutat și votat înainte de sfârșitul anului 1862. Guvernul Mieū v'a prezentat asemenea un șir de proiecte de legi organice și de unificare, pe care de patru ani țara le așteaptă cu o legitime nerăbdare. Cu părere de rău constat însă că Adunarea Legislativă a ieșit de pe tărîmul practic al lucrărilor: activitatea și silința domniilor voastre s'au pierdut în discuții politice, în lupte de partide sau de persoane; și, cu toată stăruința vrednică de laudă a multora dintre domniile-voastre, a căroră intenție și devotament știu a apretei, totuși s'a pierdut un timp prețios, fără niciun rezultat folositor.

Sesiunea extraordinară a lui Novembre și cea ordinară din lunile Decembre, Ianuar și Februar, sînt sfîrșite, iar budgetul nu este votat, și, din deosebitele proiecte de legi rămase nevotate din sesiunile trecute, și mai toate acelea prezentate Adunării de Guvernul mieū în cursul sesiunii din estimp, abia vre-o trei-patru au căpătat sancțiunea deliberărilor dumnea-voastră.

Fără ca să atribuiū Adunării rea-voință către Puterea executivă, sau lipsă de cunoștință a datoriilor sale, găsesc că neexperiența noastră, nerăbdarea noastră, precipitarea adesea imprudentă a aspirațiilor noastre către progres ne fac a ne depărta de la adevărata misiune ce ni este impusă nouă, Romînilor. Astfel numai îmi pot explica acele lupte regretabile ce s'au produs de cîtva timp în sinul Adunării; căci cum

altfel s'ar scusa acel vot al unei părți din Adunare prin care agenții publici se chiamă la neascultarea ordinelor Guvernului, și din care ar fi destul să rezulte o adevărată desordine, dacă Providența n'ar fi dat poporului român acel bun simț și acel adevărat patriotism cu care a știut totdeauna a conjura relele la care a putut fi expus?

Această situațiune, spre a evita evenimente mai neplăcute, mă pune în imposibilitate de a mai prelungi termenul lucrărilor domniilor voastre peste epoca închiderii legale a sesiunii, atunci când cele din următoarele zile ale ei, de ar fi fost mai bine întrebuințate, ar fi putut stabili creditul din afară și dota țara cu instituțiunii menite a desvolta bogățiile sale.

Domnilor deputați! Aceste lupte prin care am trecut, să ni serve la tot de învățămînt. În treburile publice, ca și în cele private, fiecare zi își are sarcina sa; progresul este opera timpului, agitațiile nu pot decît a-l împiedeca mersul, și mandatarul unei națiuni, în discuția marilor interese ce li sînt încredințate, nu se pot depărta de moderația și răbdarea de care Puterea Executivă a avut ocazia a vă da mai multe probe în cursul acestei sesiuni.

Pătrundeți-vă dar, domnilor deputați, de ideia că dezvoltarea puterilor și instituțiilor noastre nu este cu puțință fără un deplin acord între Puterea executivă și reprezentanții legali ai țării. Trebuie mai cu deosebire, și aceasta este întâia condiție, ca drepturile fiecărei Puteri să fie respectate în toată întregimea lor. Atunci numai vom putea conduce România către viitorul fericit ce-i este rezervat: la acele simpatii

ce neconținut auguſta Curte Suzerană ſi înaltele Pu-
teri garante arată către patria noaſtră.

Sesiunea anului 1862—63 eſte închisă.

ALEXANDRU IOAN I-iu.

Contra-semnaſi: N. Creſulescu, Al. Cantacuzino, Chr. Tell,
Ioan Florescu, Ioan Gr. Ghica, Al. Catargiu. --

N-1 207. Bucureſti, 1-iu Martie 1863.

(«Monitorul», jurnaſ oficial al Principatelor-Unite Romine,
N-1 46, din 4 Mart 1863.)

XLV.

EPISTOLA

M. SALE PRINCEPULUI DOMNITOR CĂTRE PREŞEDINTELE
CONSILIULUI MINIŞTILOR.

Domnule Preşedinte,

Strimtorarea în care se află Teſaurul public neier-
tind Statului a veni în ajutorul unor ſtabilimente de
binefacere, nici a subveni la înfiinſarea de nouă crea-
ſiuni de o neîndoielnică neceſitate, ſi dorind să nu se
zădărnicească, din lipsa de mijloace, îndeplinirea unui
gînd folositor naſiunii, am hotărît a dărui deocamdată,
din lista mea civilă, ſuma de cinci miſ ſeze sute de
galbeni (5.600), a căroră plată se va începe de la 1-iu
Iunie viitor ſi va înceta la 31 Decembre anul curent,
numărindu-se câte 800 de galbeni pe fiecare lună,
până la împlinirea ſumei de mai ſus, care se va în-
trebuinſa în modul următor:

2.000 de galbeni se vor capitaliſa, ſi dobinda lor
legală va ſervi de primul fond de întreſinere a unui
număr de invalizi, ieſiſi din ſirul oſtirii romine pentru
beteşuguri, ſi în neputinſă de a-ſi ciſtiga din această
cauſă hrana vieſii.

1.000 de galbeni se vor capitaliſa iarăſi, ſi dobinda

lor legală va servi de premii pentru cel mai bun uvrăgiu științific scris în limba română, asupra unei propuneri date de Consiliul Superior al Instrucțiunii Publice.

1.600 se vor întrebuița spre a se săvârși zidirea acum în lucrare a Asilului Elena Doamna, fundat de prea iubită mea soție.

Făcându-vă cunoscut despre aceasta, d-le președinte, pun tot de odată asupra d-voastră îngrijirea ca să vă înțelegeți cu dd. colegi ai d-voastră, spre a se reglementa precum se cuvine de către fiecare, în competența atribuțiilor sale, executarea dispozițiilor de mai sus.

Primiți și cu această ocaziune, d-le președinte, expresia afecțiunii mele.

ALEXANDRU IOAN I-IU

București, 28 Mart 1863.

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite Romine, N-1 65, din 3 April 1863.)

XLVI.

A doua zi după serbarea onomaslicei sale, la 1-iu Septembrie 1863, Principele Domnitor împărțind armatei steagurile, adresă următoarea alocuție:

Ofițeri, sub-ofițeri, caporalii și soldați!

Această zi va fi una din cele mai însemnate în datele noastre.

Steagurile cele vechi aduceau aminte suvenire triste, de vreme ce ele înfățișau țerile despărțite.

Astăzi, voi primiți din minile Noastre steagul ce întrunește colorile țerilor surorii, așa precum voința unanimă a Rominilor a unit pe capul Nostru coroanele ambelor țeri.

Steagurile voastre totuși au fost marture de întâmplări care doresc a fi păstrate; ele vor împodobi dar Arsenalul român.

Primind steagurile cele nouă, aduceți-vă pururea aminte că vă încredințez coroana Țării.

Steagul e România, acest pământ binecuvîntat al patriei, stropit cu singele străbunilor noștri și îmbielșugat cu sudorile muncitorului. El este familia, ogorul fiecăruia, casa în care s'au născut părinții și unde se vor naște copiii voștri.

Steagul este încă simbolul devotamentului, credinței, ordinii și al disciplinei ce reprezintă oastea.

Steagul e totdeauna trecutul, prezentul și viitorul țării: întreaga istorie a României.

Într'un cuvînt, steagul reprezintă toate datoriile și toate virtuțile militare care se cuprind în acele două cuvinte săpate pe vulturii romîni: *Onoare și Patrie!*

Ofițeri, sub-ofițeri, caporalii și soldați,

Jurați să păstrați cu onoare și fără pată steagurile voastre, și astfel veți corespunde încrederii și așteptării ce am pus, cu țara întreagă, în oaste;

Jurați a le apăra în orice întâmplare ca un sfînt deposit ce încredințez bravurii și patriotismului vostru!
Să trăiască România!

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite Romîne,
N-1 171, din 2 Septembrie 1863.)

XLVII.

La 8 Octombrie 1863, Măria Sa a adresat armatei următorul ordin-general de zi :

ÎNALȚ ORDIN DE ZI, CĂTRE TOATĂ OȘTIREA..

Ofițeri, sub-ofițeri, caporalii și soldații!

Exercițiile militare ale taberei Cotroceni sînt terminate.

Înainte de a vă întoarce în garnisoanele voastre, voiesc a vă arăta mulțămirile mele.

Instrucția militară s'a dezvoltat într'un chip înverdat. Voi ați arătat cel mai mare zel și ați înfruntat toate ostenele.

Atît din relațiile mulțămitoare ce continuu am primit de la Maiorul Nostru General, precum și din inspecția ce însumi am făcut trupelor în tabăra Cotroceni, cit și cu ocazia închipuirii micului război care a încheiat exercițiile acestui an, am putut aprecia progresul ce ați realizat.

Batalionul de vînători s'a distins prin soliditatea și precizia ce a pus în toate mișcările.

Batalionul de geniu dovedește cu succes că armata poate fi întrebuințată, la cas de trebuință, la lucrări de utilitate publică, fără a pierde cituși de puțin din instrucția sa militară.

Regimentele de linie au cîștigat mult: diferitele școli de amănunte sînt bine înțelese, și în manevrele ce s'au executat s'au doblîndit rezultatele cele mai satisfăcătoare.

Grănicerii au dovedit ceia ce poate aștepta Român'a de la toți fiii săi.

Abia au petrecut patru luni în tabăra de la Cotroceni, și au dobândit agerimea și științele celorlalte corpuri ale armatei, astfel încît și-au ținut cu demnitate locul lor în închipuitul mic război din Joi trecut.

Grănicerii de Dunăre și de munte! Întorcindu-vă la vetrele voastre, spuneți tovarășilor voștri că-l voi chema pe rînd în tabăra de la Cotroceni. Transmi-teți-li instrucția serioasă care ați dobîndit, și păstrați cu grijă spiritul de disciplină care vă caracterizează. Sînteți tot de odată plugari și soldați. Ați primit aici tot ceia ce constituie binele soldatului; voi pune toate putințele mele pentru a vă da în satele voastre ceia ce trebuie să asigure binele plugarului și al familiei lui.

Cavaleria a suferit cu curaj ostenele unei tăbăririi de șese luni. Instrucția ei este pe cale de progres: a manevrat cu succes în ziua de Joi; și, aflindu-Ne înșine în rîndurile sale, am putut constata agerimea mișcărilor ei.

Artileria are și ea drept la felicitările Noastre: evoluțiile ei sînt mai răpezi și mai precise. Cu toate inconveniente [pe] care [le] presintă un material defectuos și de neajuns, artileria a realizat progrese însemnate.

Diracția de artilerie, această nouă însemnătoare instituție, prin aprovizionarea la vreme a munițiilor, grabnica reparare a armelor și a trăsurilor, nu numai Ni-a dat ocașie de mulțămire, dar Ni-a arătat totde-odată ce are să fie în curînd manufactura noastră de arme.

Trenul, care de la crearea lui se află continuu în mișcare, a arătat în ziua de Joi cît poate fi de folositor bunului trai al soldatului.

Serviciul medical a fost făcut în condițiile cele mai satisfăcătoare. O ambulanță bine organizată a înlesnit armatei toate îngrijirile igienice care [s']au reclamat. Înființarea ambulanțelor volante a complectat acest serviciu important.

Intendența și corpul de administrație au funcționat cu o regulă demnă de laudă.

Aprovisionările armatei n'au lăsat nimic de dorit.

Asemenea comanda de meseriași a atras luarea aminte a fiecărui ostaș, prin înlesnitoarea și economică construire a diferitelor barace în lagăr, iar Noi vedem cu plăcere că aceasă instituție a corespuns cu deplin așteptării Noastre.

Felicitez corpul de jandarmerie: el a dat dovadă de cea mai mare activitate în îndeplinirea unor funcții cu atât mai delicate, cu cât ele cheazășuiesc neclintită pază a disciplinei în armată.

Dorobanții au profitat de șederea lor în tabăra Cotroceni: Instrucția care au dobândit[-o] și [pe] care vor ști a răspîndi în corpul lor, li va da, nu Ne indoim, o nouă soliditate, și astfel vor corespunde așteptărilor Noastre și ale țerii întregi, atât în serviciile administrative, cât și ca un element puternic al armatei.

Am văzut cu plăcere școala militară și școala de medicină figurînd la reviste și la exercițiile cele mari militare: este de trebuință ca acești tineri, cari pregătesc viitorul oștii, să fie din vreme deprinși cu regulile și ostenele militare.

Încheiem dar mărturisind a Noastră deplină mulțămire șefilor diferitelor corpuri și serviciuri, precum și Stat-Majorului înaltului Nostru comandament, care, prin continua stăruință și inteligență militară ce au dezvoltat în timpul taberei Cotroceni, au fost de

un mare ajutor Maiorului Nostru General, care numai cu chipul acesta a putut învinge cu succes greutățile îndoitei însărcinări ce a avut, de ministru de război și comandant al taberilor.

Ofițeri, sub-ofițeri, caporalii și soldații!

Înainte de a ne despărți, vin să vă mulțămesc tuturor pentru zelul de care ați dat probe. Vă recomand încă odată să vă arătați în toate împrejurările strictă observare a onoarei și disciplinei militare.

În tabăra Cotroceni, unde ați constituit o adevărată armată, ați învățat mai bine a apărea viața în comun, și acel mare principiu că, dacă soldatul este dator ofițerului supuere pasivă și respect, ofițerul datorează soldatului instrucția, exemplul cel bun și soliditatea unui tată de familie.

Pătrundeți-vă de aceste principii sacre; nu uitați niciodată jurământul ce ați făcut pe steagurile voastre; și țara, care face așa de mari sacrificii pentru voi, va privi cu fală progresul armatei române.

ALEXANDRU IOAN.

Ministru de Război, *General Florescu.*

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite Române,
No. 199, din 9 Octombrie 1863.)

XLVIII.

MESAGIUL

MĂRII SALE DOMNULUI LA DESCHIDEREA SESIUNII
ANULUI 1863-64 A ADUNĂRII ELECTIVE.

Domnilor Deputați,

Neînțelegerile urmate în sesiunea trecută în Guvernul meu și între Adunarea Electivă au avut de trist și neapărat efect întârzierea organizației României.

Voind din parte-mi a înlătura aceste neînțelegeri, Eū am numit un nou Ministeriū, și v'am convocat mai de timpuriū.

Ministeriul mieū se va înfățișa innaintea d-voastră hotărit a pune toate stăruințele sale intru precurmarrea conflictelor dintre ambele Puteri ale Statului, prin respectarea drepturilor lor reciproce, așa precum ele sînt statornicite de Convențiunea din 7/18 August 1858.

Sperind, domnilor Deputați, că și d-voastră veți pune aceiași bunăvoință pentru restatornicirea bunei armonii în relațiunile Adunării cu Guvernul mieū, Eū vă reclam tot patrioticul și luminatul d-voastră concurs, ca așa, lucrînd împreună, să putem cu o oară mai innainte a da Romăniei acele binefăcătoare reforme făgăduite de Convențiune, și pe care Națiunea întreagă le așteaptă cu o legiuită nerăbdare.

Relațiunile noastre exterioare sînt multămitoare. Innalta Peartă și marile Puteri europene, care aū luat supt garanția lor soarta Romăniei, urmează a ni da incurajările cele mai simpatice în favoarea reorganizației noastre naționale.

Domnilor Deputați, echilibrul finanțelor noastre este de mai mulți ani zdruncinat; aceasta provine, în mare parte, din cauza unei însemnate datorii ce Guvernul mieū a moștenit de la Guvernele de mai înainte; provine asemenea din cauza mai multor creațiuni efectuate în anii din urmă, fără ca tot de odată să se fi afectat și resursele trebuitoare pentru organizarea și întreținerea lor.

Ministerul Mieū, odată cu înfățișarea budgetului pe anul 1864, va avea a vă comunica situația finanțelor noastre, precum și socotelile exercițiului pe 1861.

Vă invit dar, domnilor, ca, supuindu-le legiuitului

control al Adunării, să luați tot odată măsurile cuvenite pentru reaşezarea echilibrului între venituri și cheltuieli, ca astfel creditul Statului să se statornicească pe baze solide, și Guvernul meu, funcționând cu un budget regulat, să fie pus în poziție de a îndestula toate trebuințele publice.

Chestiunea financiară hotărâtă, misiunea d-voastră nu va fi îndeplinită; ea numai va începe.

Țara este încă în așteptarea noii sale organizații. Aicea avem încă mult de făcut. Apreciind această mare nevoie. Ministerul meu vă va înfățișa o serie de proiecte de legi, care, pe lângă cele presintate d-voastră în sesiunile trecute, sint menite a desăvârși noua reformă.

Cele mai importante din aceste proiecte vor fi:

Legea rurală.

Legea pentru organizarea și dezvoltarea sistemului nostru militar.

Legea electorală și de incompatibilitate între mandatul de deputat și între mai multe categorii de funcții publice.

Legea pentru unirea Bisericii Române, care până astăzi, prin organizația ierarhiei sale, este încă în stare de separatism, și legea pentru îmbunătățirea soartei clerului mirean.

Legea de garanție a libertăților cetățenești.

Legea comunală și municipală, care, d'impreună cu legea Consiliilor generale și a Consiliilor de prefecturi, presintată d-voastră în sesiunea trecută, să poată capătă sistemului de centralizație, care astăzi apasă districtele și comunele noastre, în prejudiciul intereselor locale.

Legea pentru instrucțiunea publică, obligatorie și gratuită.

Legea pentru inamovibilitatea treptată a magistraturii.

Legea pentru admisibilitatea în funcțiunile publice.

Legea pentru unificarea Codicelor Civil, Penal și Comercial în toată România.

Legea de concesiuni pentru căile ferate ale Țării, pentru împrumut și pentru institutele de credit, siguranța mijloc de a da agriculturii, comerțului și industriei noastre o energie și răpede dezvoltare.

Acestea sînt proiectele principale, care vor forma obiectul activității d-voastre în sesiunea aceasta. Toate sînt importante, toate sînt legate de interesele cele mai vitale ale Țării. Sînt însă unele care reclamă o mai deosebită și grabnică soluție.

Proiectul care-l recomand cu tot dinadinsul d-voastre, este acel care privește soarta muncitorilor de pămînt. D-voastră n'ați uitat că art. 46 al Convenției rostește anume: «Se va proceda fără întîrziere la revizuirea legii ce regulează relațiunile proprietarilor de pămînt cu cultivatorii, spre a se îmbunătăți starea țăranilor». Poporațiunile noastre rurale însă sînt încă în așteptarea realizării acestei solemne făgăduințe.

Proiectul de lege votat de majoritatea Adunării în sesiunea anului 1862, Eu nu l-am putut sancționa, fiindcă el nu răspundea dorințelor mele, și, după însăși recunoașterea acelor ce l-au fost sprijinit, el nu îndestula interesele, nici ale clăcașilor, nici ale proprietarilor, și încă mai puțin interesul național.

Ca Domn al Romînilor, sînt dator și voiesc a mă îngriji de buna stare și de drepturile tuturor Romînilor, fără osebire. Vă invit dar, domnilor Deputați,

ca, luind în cercetare noul proiect ce vi se va înfățișa, să-i dați atenția cea mai serioasă; pentru ca așa chestiunea rurală să dobândească o soluție dreaptă și binefăcătoare, și prin urmare o soluție națională. O aștept aceasta de la patriotismul d-voastră, domnilor Deputați, fiindcă sint sigur că d-voastră sinteți pătrunși de adevărul că numai prin îmbunătățirea reală a soartei populațiilor noastre rurale putem consolida naționalitatea română.

Aceste cuvinte vă vor convinge că cu aceeași căldură se cuvine a se cerceta și vota proiectul pentru reforma legii electorale.

Mai este, d-lor deputați, o chestie serioasă, pentru care reclam toată atenția d-voastră. Aceasta este îmbunătățirea soartei vechii Capitale a Moldovei. Iașiul, prin concentrarea în București a tuturor autorităților superioare ale țării, a pătimit și pătimeste mult în interesele sale materiale. Nu uitați însă, domnilor, că acest oraș a fost leagănul Unirii. Eu am numit o comisiune consultativă, care să proiecteze putincioasele mijloace de îmbunătățire pentru Iași. Lucrarea aceasta se va supune d-voastră; ea va d bindi, sint sigur, tot concursul d-voastră. România este destul de mare și bogată spre a putea răsplăti sacrificiile ce acest nobil oraș a făcut cauzei naționale.

Cum vedeți, d-lor deputați, activitatea d-voastră are un mare și frumos cîmp; faceți dar ca această sesiune să fie mănoasă prin lucrările sale; faceți ca țara să-i datorească organizația sa. Interesele noastre cele mai sicre, însuși viitorul României, o reclamă neapărat. Puneți-vă dar serios la lucru, caei, astăzi mai mult decit orșicînd, timpul faptelor a sosit.

Și, înainte de a fini, domnilor Deputați, mai am

a. vă adresă încă câteva cuvinte, din toată sinceritatea inimii mele. În fața evenimentelor exterioare ce se pregătesc, când toate națiunile, și cele mai puternice, își uită desbinările din lăuntru, spre a fi unite și tari pentru oara pericolului, socotiți că este de interesul țării noastre de a urma pe calea luptelor de partid, care de atîția ani ni consumă toate puterile, și așa ne țin desorganizați în lăuntru și slabi în afară? Socotiți că bănuielile în care se pun actele și cugețările Guvernului sînt de natură a consolida tineretea noastră instituții, și a asigura existența noastră politică? S'au aruncat bănuiele asupra politicei Guvernului Mîeu; ele sînt nedrepte. Noi nu putem și nu se cuvine să avem decît o politică, politica care ni este trasă de inșeși actele europene ce garantează drepturile noastre de națiune liberă și autonomă; politică care se resumă într'un singur cuvînt: *neutralitate*. Dacă însă, fără voința noastră, România ar fi învăluită în complicații exterioare, sau că drepturile ei ar fi amenințate, fie din orice parte, fiți siguri, domnilor Deputați, că eu nu voi fi decît acolo unde vor fi aspirațiile și interesele națiunii. Eu sînt și nu pot fi decît cu țara mea. Eu am conștiința misiunii mele, și în toată împrejurarea voi fi și a o îndeplini.

Pentru ca să o fac însă cu succes și la timp, eu am nevoie de tot patrioticele d-voastră concurs. Eu vi-l cer în numele României. Uitați dar luptele și bănuielile trecute. Organizați țara cu o oară mai înainte; întăriți-o prin dezvoltarea noilor noastre instituții pe calea păcii și a moderației. Și atunci, domnilor, fiți fără îngrijire, și pentru existența noastră politică, și pentru consolidarea libertăților publice. Părinții miei și-au vărsat sîngele pentru susținerea lor. Nu

dar eu voiŭ fi acela care le voiŭ răpi naŭionii mele ;
căci atuncea aş lipsi legii familiei, aş lipsi celui întâi ŭ
titlu carele a presidat la alegerea mea de *Domn* !

Eă sper, domnilor Deputaŭi, că acest limbagiu va
găsi un puternic răsunset în inimile d-voastră. Eu cred
că Dumnezeuul părinŭilor noştri, carele în toate marile
împrejurări a venit pururea în ajutorul Romînilor,
nu ne va părăsi nici astă dată, şi că, alinînd patimile
şi urile dintre noi, ni va redă strămoşeasca trătie,
strămoşeasca putere. În această speranŭă, vă fac un
solemn apel : Guvern şi Adunare, să ne unim într'un
singur gînd, într'un singur scop : *Organisarea şi în-
tărîrea României* ! Şi eu, avînd acest gînd şi acest
scop, vă şi urez ca Dumnezeuŭ să binecuvînteze lu-
crările d-voastră !

Domnilor deputaŭi ! Sesiunea Adunării pe anul
1863—1864 este deschisă.

ALEXANDRU IOAN.

Contra-semnaŭi : *Kogălniceanu, General Al. Iacovachi, L.
Steege, A. Papiu Ilarian, N. Rosetti Bălănescu, Dim. Bolintî-
neanu, P. Orbescu.*

N-1 1.063. Bucureşti, 3 Novembre 1863.

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite Romîne,
N-1 219, dîa 3 Novembre 1863.)

XLIX.

La adresa locuitorilor din Ialomiŭa, cari
felicită pe Domnitor la onomastica Sa din
1863, Măria Sa a însărcinat pe delegaŭii Stă-
nescu şi Doicescu a arăta recunoştinŭa Sa prin
următoarea epistolă :

Domnilor,

Am primit eşarpa ce locuitorii oraşului Ştirbeiŭ¹ şi
af judeŭului Ialomiŭa mi-au presintat prin d-voastră.

¹ Calăraşi.

Dovezile de patriotică rivnă ce pururea am avut din partea conjuđițenilor d-voastră, mă fac a pune un deos:bit preț la acest nou semn al devotamentului lor către Tronul Romăniei-Unite și către persoana mea.

Vă însărcinez dar, d-lor, a li arăta toată recunoștința mea. Dacă, în fața deselor probe de afecțiune ce primesc din deosebitele părți ale țerii, regret ceva, este că grele împrejurări, nedeslipite de epoca de tranziție prin care trecem, m'aũ împiedecat până acum de a realiza toate acele îmbunătățiri ce inima mea dorește pentru Romănia în general, și pentru județul d-voastră în particular. Sper că, cu ajutorul lui Dumnezeu și cu concursul Rominilor, aceste greutateți vor fi la sinitul lor, și că așa totuși vom izbuti a întemeia prosperitatea iubitei noastre Patrii.

Primiți, domnilor, asigurarea domneștii mele afecțiunii.

ALEXANDRU IOAN.

București, 10 Decembre 1863.

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite Romine, N° 247, dia 12 Decembre 1863.)

L.

Deputațiunii Camerei, care-i presinta felicitările ei pentru aducerea proiectului de secularizare a averilor mănăstirești, Măria Sa i-a răspuns:

(Vorbișe Const. Crețulescu, vice-președintele Adunării.)

Domnilor,

Vă mulțămesc pentru bunele cuvinte ce, în numele Adunării, imi adresați, în urma proiectului de lege

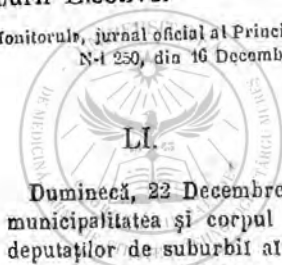
ce vi s'a prezentat de Ministerul Mieŭ despre secularizarea averilor mănăstirești.

Eŭ contez, domnilor, pe concursul ce-mi făgăduiește Adunarea, mai cu seamă cind se atinge de a realiza acte naționale. Ieău dar din nou act de această făgăduință; și, prin urmare, vă invit să vă ocupați cu tot dinadinsul de proiectele de legi ce vi s'aŭ prezentat și vi se vor prezenta încă, cu scop de a întări țara și naționalitatea noastră.

Spre acest finit, nu întrerupeți sesiunea prin dare de vacanții în timpul sărbătorilor.

Eŭ am, d-lor, deosebită plăcere a vedea în d-voastră interpretii Adunării Elective.

(«Monitorul, jurnal oficial al Principatelor-Unite Romine, N-1 250, dia 16 Decembre 1863.)

Duminecă, 22 Decembre 1863, la oarele 2 municipalitatea și corpul negustorilor și al deputaților de suburbii al orașului București au venit de aŭ felicitat pe Domn pentru marile act din 13 Decembre (Secularizarea). Vorbește colonelul Stoica, iar Măria Sa Domnul îi răspunde :

Vă mulțămesc, domnilor, pentru felicitățiile ce-mi adresați, în numele orașului București.

Eŭ mi-am făcut datoria de Domn și de Român, datorie care fiți siguri că voi ști a mi-o îndeplini în tot timpul și în toată împrejurarea.

Felicitările d-voastră-mi sînt scumpe; ele mă vor încuraja și mai mult a propăși pe calea pe care mi-am propus și pe care, cu toate piedecile și greutățile, sînt hotărît a o urmă. Această cale este realizarea tuturor

legitimelor speranțe ce Națiunea Română are dreptul de a pune în Domnul său.

În această mare lucrare eu contez pe patriotismul și pe spiritul de ordine al poporației Bucureștilor, eu contez în deosebi pe concursul d-voastră, cari aveți onorabila misiune de a reprezenta întiul oraș al României.

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite Romine,
N-1 256, din 23 Decembre 1862.)

LII.

La primirea de la Palat din ziua de 1-iū Ianuar 1866 Domnitorul a pronunțat discursurile de mai jos. Răspunzind Î. P. S. Mitropolit :

Nimenea mai mult decît mine nu recunoaște mîntuitoarea misiune a religiei și frumosul rol ce este însensat Clerului în noua noastră organizație.

Domn al unui popor eminentemente legat către religiunea părinților săi, aprețuiesc dar, în toată valoarea, felicitările ce cu ocasiunea Anului Nou îmi adresați. Prea Sfințite Părinte, în numele Clerului ortodox din întreaga Românie.

Mulțumindu-vă împreună cu Doamna pentru bunele urări, vă asigur de fiasca mea rivnă pentru tot ce se atinge de înflorirea Bisericii, și de fericirea Prea Sfinției Voastre în deosebi.

Răspunzind Președintelui Adunării Legislative :

«Vă multănesc, Prea Sfințe Părinte și domnilor Deputați, pentru felicitările ce îmi adresați în numele Camerei Legiuitoare.

Aceste felicitări îmi sînt scumpe; ele sînt de bun augur, că anulul în care intrăm România îl va da-tori organizațiunea sa. Dacă această organizațiune, după expresia d-voastră, va contribui a-mi face și mie o pagină în Istoria Terii, ea nu mai puțin va contribui întru a atrage asupra Adunării binecuvîntările Națiunii.

Doamna se asociază la mulțămirile mele, și împreună dorim Adunării, dorim d-voastră, domnilor Deputați, un an bun și fericit, un an bogat în lucrări patriotice, care să întărească România!

Să trăiască Camera Legiuitorilor!»

Răspunzînd Președintelui Curții de Casație :

«Felicitările ce, cu ocaziunea Anului Nou, Curtea de Casație îmi adresează Mie și Doamnei, le primesc cu o vie bucurie, căci această înaltă Curte și domnia-voastră, domnule Președinte, în deosebi, nu de astăzi mi-ați dovedit că urările d-voastre sînt simțite și rostite din inimă.

Vă mulțămesc, domnule Președinte, și, dar, și din parte-mi vă urez un an bun și mănos în lucrări de înaltă dreptate, ca așa prestigiul și puterea morală a Curții de Casație din ce în ce mai mult să se consolideze în fața Națiunii, precum se și consolidează.»

Răspunsul Domnitorului la Cuvîntul Municipalității din București :

«Primesc cu mulțămire felicitările ce în numele orașului București ni adresați, Mie și Doamnei. Doresc acestul oraș și populațiunii sale toată dezvoltarea și toată prosperitatea. Doresc ca anul 1864 să aducă și Bucureștilor organizațiunea și îmbunătățirile ce le doresc întregii Români. Vă urez un an bun!»

Cuvîntul adresat armatei de Domnitor :

«Sînt mindru de a vă vedea și acum împrejurul mieu. Măria Sa Doamnă și Eu vă urăm un an bun ! În anul trecut, armata romînă a făcut mari propășiri în organizația sa. Nu mă îndoiesc că, în anul în care intrăm, această organizație se va îndeplini, astfel, în cit armata să poată a-și face datoria și către Tară și către Tron, și să dovedească, în orice cas, că există o Romănie !

Să trăiască Armata Romînă !

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite Romine
N-1 1, dia 2 Ianuar 1864.)

LIII.

MESAGIU DOMNESC

PENTRU PRELUNGIREA SESIUNII ADUNĂRII ANULUI 1863/64.

Domnilor Deputați,

Asupra raportului Ministrului meu Secretar de Stat, Președintele Consiliului Miniștrilor, No. 162 :

Avînd în vedere că termenul de 3 luni al sesiunii ordinare a Adunării Elective pentru 1863 și 1864, deschisă la 3 Novembre din urmă, se împlinește la 3 Februar curent ;

Avînd în vedere că proiectele de legi pentru drumurile de fer, bugetele și alte legi neapărate organizării Statului, nu s'a'u votat încă de Adunare ;

Eu prelungesc sesiunea curentă până la 3 Martie viitor, despre care fac cunoscut domniilor voastre.

Dat în București, la 2 Februar, anul 1864.

ALEXANDRU IOAN,

Ministrul Secretar de Stat, Președintele Consiliului Miniștrilor,
M. Kogălniceanu.

N-1 144.

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite Romine,
N-1 28, dia 3 Februar 1864.)

LIV.

MESAGIU DOMNESC.

Domnilor Deputați,

Prin decretul meu de la 27 Februar curent, supt n-l 232, însărcinînd pe d. P. Orbescu, Ministrul Lucrărilor Publice, cu interimul Ministeriului Justiției, în locul d-lui Al. Papiu Ilarian, și pe d. N. R. Bălănescu, Ministrul de Externe, cu interimul Controlului de Stat, ce se ocupa asemenea prin interim tot de către d. Papiu Ilarian,

Eû fac de aceasta cunoscut domniilorvoastre.

Dat în București, la 27 Februar 1864.

ALEXANDRU IOAN,

Ministrul Secretar de Stat, Președintele Consiliului Miniștrilor,
Kogălniceanu.

N-1 233.

(«Monitorul», Jurnal oficial al Principatelor-Unite Romine, N-1 48, din 28 Februar 1864.)

LV.

MESAGIU DOMNESC

PENTRU PRELUNGIREA SESIUNII.

Domnilor Deputați,

Asupra raportului Ministrului meu Secretar de Stat, Președintele Consiliului de Miniștri, n-l 318;

Avînd în vedere că termenul de o lună cu care s'a prelungit sesiunea Adunării Elective pentru anul 1863-1864 se încheie astăzi, la 3 Martie;

Considerind ca proiecte de legi importante, precum acela al drumurilor de fier de dincoace de Milcov, budgetele și altele, nu s'aū votat încă de onorabila Adunare ;

Eū mai prelungesc sesiunea curentă până la 1-iū April viitor, despre care fac cunoscut domniilor voastre.

Dat în București, la 3 Mart 1864.

ALEXANDRU IOAN.

Ministru Secretar de Stat, Președintele Consiliului Miniștrilor,
K. gălniceanu.

N-1 251.

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite Romine,
N-1, 51, din 3 Martie 1864.)

CU OCASIA PRESENTĂRII PROIECTULUI DE LEGE RURALĂ.

Domnilor Deputați,

Proiectul de lege rurală votat de onorabila Adunare în sesiunea din anul 1862 nu l-am putut sancționa, fiindcă el nu corespundea la condițiunile de îmbunătățire a soartei muncitorilor de pământ, garantată lor prin art. 46 al Convențiunii încheiate la Paris în 7/13 August 1858. De aceea, în urma încheierii Consiliului meu de Miniștri din 14 ale lunii acesteia, și a raportului supt n-1 7369, care mi s'a presintat de către Ministrul meu Secretar de Stat la Departamentul de Interne și Președinte al aceleuiași Consiliu, conform art. 6 și 14 din Convențiune anexat aicea, innaintez în a d-voastră deliberațiune un nou proiect de lege rurală.

Dumnezeu să vă aibă, domnilor Deputați, în a sa
sfântă pază.

Dat în București, la 14 Mart 1864.

ALEXANDRU IOAN.

Ministrul Secretar de Stat la Departamentul de Interne, *M.
Kogălniceanu.*

N-1 319. (Monitorul, jurnal oficial al Principatelor-Unite Române,
N-1 62, din 16 Mart 1864.)

LVII.

MESAGIU DOMNESC

PENTRU PRELUNGIREA SESIUNII.

Domnilor Deputați,

Asupra raportului Ministrului meu Secretar de
Stat, Președintele Consiliului Miniștrilor, supt n-1 459,
de la 28 curent,

Avînd în vedere că cel de al doilea termen cu care
s'a prelungit sesiunea curentă a Adunării Elective
expiră la 1-iu Aprilie viitor ;

Eu mai prelungesc această sesiune până la 1-iu Maiu
viitor, despre care fac cunoscut domniilor voastre.

Dat în București, la 30 Martie 1864.

ALEXANDRU IOAN.

Ministru Secretar de Stat, Președintele Consiliului Miniștrilor,
Kogălniceanu.

N-1 390. (Monitorul, jurnal oficial al Principatelor-Unite Române
N-1 74, din 31 Mart 1864.)

LVIII.

MESAGIU DOMNESC.

Domnilor deputați,

Prin decretul meu, supt N-1 445, de astăzi, 12
April, numind pe d. General Savel Manu, Ministru al

Mieșu secretar de Stat la departamentul de Război
 în urma trecerii d-lui General Iacovache la alt post,

Eșu fac de aceasta cunoscut d-voastră.

Dat în București, la 12 April anul 1865.

ALEXANDRU IOAN.

Ministru secretar de Stat, președinte al Consiliului miniștrilor
Kogălniceanu.

(«Monitorul», Jurnal oficial al Principatelor-Unite Române,
 N. 1 85, din 13 April 1865.)

LIX.

MESAGIU DOMNESC

PRIN CARE SE COMUNICĂ ADUNĂRII PROIECTUL REFORMEI
 LEGII ELECTORALE.

Domnilor deputați,

În urma votului de desaprobară ce majoritatea Adunării Elective a dat Ministerului Mieșu, în privința înfățișării proiectului de lege rurală, Cabinetul Mieșu din 12 Octombrie 1863 a dăpus demisia în mâinile Mele.

Eșu nu am putut primi această demisie pentru că votul de desaprobară este dat de d-voastră fără măcar să fi intrat în discuția unei chestii de mare importanță, îmbunătățirea soartei locuitorilor muncitori de pământ, garantată lor de art. 46 al Convenției din Paris, și pe care țara întreagă o așteaptă cu o legiuită nerăbdare, și aceasta în însuși interesul asigurării proprietății funciare.

De aceia Eșu am însărcinat pe Ministerul Mieșu a vă înfățișa proiectul pentru reforma legii electorale, prevăzută de Înaltele Puteri subscriitoare Convenției de la Paris, reclamată de un îndelungat timp de țară și, în multe rânduri, și de însuși d-voastră.

Această reformă, mai mult decît orișicînd, a devenit astăzi urgentă, pentru că numai prin ea România poate dobîndi o Adunare în care interesele tuturor claselor societății vor fi mai deplin reprezentate.

Însă, fiindcă pe de o parte se apropie sfințele serbători ale Învierii Mintuitorului Omenirii, iar, pe de alta, doresc ca d-voastră pe un scurt timp să vă întoarceți pe la locuințele d-voastră, pentru ca la înșăși sorginta mandatului d-voastră să vă încredințați de sentimentele națiunii, și tot odată să vă convingeți că, mulțumită Providenței, ordinea publică nici într-o parte a României nu este turburată, nici chiar amenințată, asupra propunerii Consiliului Mieș de Miniștri, eu prorog Adunarea Electivă pînă la 2 Maiu viitor; și, dar, în acea zi Adunarea este din nou convocată, în sesiune extraordinară, spre a se ocupa cu discutarea și votarea proiectului de lege electorală.

Dumnezeu să vă aibă, d-lor deputați, în a sa sfîntă pază.

Dat în București, la 15 April, anul 1864.

ALEXANDRU IOAN.

Kogălniceanu, L. Steege, Bălănescu, Savel Manu, Bolintineanu, Orbescu.

N-1 449. (Monitorul, jurnal oficial al Principatelor-Unite Romine, N-1-87, din 15 April 1864.)

LX.

Domnilor deputați,

Proiectul de lege electorală, cercetat de Consiliul Miniștrilor în ședința sa din 14 ale lunei curente, și care ni s'a presintat de către Ministrul Mieș secretar

de Stat la Departamentul d'Innăuntru și președinte al aceluiași Consiliu, cu raportul N-17.327, conform art. 6 și 14 din Convenția de la Paris, din 7 (19) August 1858, anexat aici, îl înaintez în a d-voastră deliberație.

Dat în București, la 14 Martie 1864.

ALEXANDRU IOAN.

Ministru Secretar de Stat la Departamentul d'Innăuntru și Președinte al Consiliului miniștrilor, *M. Cogălniceanu.*

N-1 325.

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite Române,
N-1 87, din 15 April 1861.)

LXI.

MESAGIU DOMNESC.

Domnilor deputați,

Prin Mesagiul Meu din 15 April din urmă, v'am arătat misiunea pentru îndeplinirea căreia d-voastră sînteți convocați în sesiune extraordinară. Această sesiune este mărgenită în votarea proiectului de lege electorală și în imputernicirea dată Guvernului Meu pentru a strînge dările și a face cheltuielile publice până la convocarea unei nouă Adunări, în termenul prevăzut de art. 17 din Convențiune.

Vă invit dar, domnilor deputați, ca de îndată să vă ocupați cu îndeplinirea misiunii de mai sus.

Sesiunea extraordinară a Adunării Elective este deschisă.

Dat în București, la 2 Maiu 1864.

ALEXANDRU IOAN.

Ministru Secretar de Stat la Departamentul d'Innăuntru, *Kogălniceanu.*

N-1 512.

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite Române,
N-1 99 din 4 Maiu 1864.)

LXII.

PROCLAMAȚIA MĂRIEI SALE DOMNULUI.

Românilor,

Șese ani se vor împlini în curînd de cînd existența politică a României s'a recunoscut într'un chip solemn și s'a proclamat printr'un tratat la care aŭ luat parte înalta Poartă, Augusta noastră Suzerană, și marile Puteri ale Europei. Actul internațional, Convențiunea din 7 și 19 August 1858, ni-a înzestrat țara cu instituții liberale și binefăcătoare, a căroră dezvoltare progresivă ar fi asigurat prosperitatea noastră.

Și cu toate acestea România stă încă pe loc.

De unde vine răul?

Ridicat la Tron prin voturile unanime ale ambelor Adunări Elective, eu eram în drept de a mă răzima pe concursul aceloră cari mi-aŭ impus glorioasa, dar greaua misiune de a organiza țara. A fost însă din contra; de a doua zi eu am găsit înaintea mea o neîmpăcată opoziție.

În zădar eu am dat nenumărate dovezi despre cel mai scrupulos al mieu respect pentru privilegiile parlamentare; în zădar am chemat la putere toate partidele, unul după altul.

În zădar am făcut Adunărilor concesii peste concesii și am împins spiritul de împăcare până a tolera încălcări grave asupra atribuțiilor mele.

În zădar m'am învoit până a face sacrificiul spontan eu chiar și al unor prerogative suverane.

Toate aŭ fost nefolositoare.

Unirea țărilor surori săvîrșită; averile mănăstirilor închinată, a cincea parte a pămîntului românesc, înna-

voiate domeniului național, niște asemenea mari rezultate dobândite de Guvernul meu, toate au fost uitate.

Interesele țerii și demnitatea sa, dorințele, trebuințele voastre cele mai neapărate, toate s'au sacrificat unor patimi vinovate.

Drept răsplată pentru devotamentul său către cauza națională, Alesul Romînilor n'a găsit decît ultragiul și calomnia; și, cu toată înțelepciunea unui număr de deputați, o oligarhie turburătoare a știut a împiedeca neconținut stăruințele mele pentru binele public, și a redus Guvernul meu la neputință.

Ce-mi rămîne dar de făcut?

Am hotărît a face o de pe urmă cercare, a face un de pe urmă apel la patriotismul Adunării.

Mi-am schimbat din nou miniștrii, și, în timpul sesiunii actuale, Guvernul meu a înfățișat Camerei toate proiectele de legi ce ea însăși le ceruse. În toate acestea eu am voit aceia ce au voit auguștii subscriitorii ai tratatelor care au ridicat România, aceia ce o voiesc marile principii de egalitate și de dreptate ale timpului nostru. Am voit, în fine, să se realizeze și marea făgăduință dată muncitorilor de pămînt de art. 46 al Convenției. Am voit ca clăcașii, prin plata muncii lor, să ajungă a stăpîni păticia lor de pămînt în plină proprietate.

Cum a răspuns Adunarea la înfățișarea proiectului de lege rurală? O știți toți. Ea a dat un vot de blam Guvernului meu. Și pentru ce? Pentru că proiectul înfățișat era o lege de dreptate, era realizarea speranțelor legitime a trei milioane de țeranî. Adunarea, prin blamul său, lovia, în persoana Miniștrilor, propria cugetare a Șefului Statului.

O asemenea stare de lucruri nu mai putea să se prelungească.

Am voit dar să vă fac pe voi toți judecători între Adunarea Electivă și între alesul Romînilor.

Spre acest scop, ministrul miei aū presintat Adunării o nouă lege electorală, a căreia utilitate este mărturisită de însiși subscriitorii Convenției, și care asigură țerii o represintatiune mai deplină, o represintatiune cu adevărat națională.

Adunarea a refusat de a discuta această lege.

Nu-mi rămîne dar alta decît de a apela la națiune, la cetățenii de toată starea și de toată averea.

Romînilor, voi sinteți acum chemați a da un vot hotărîtor.

Eū supun primirii voastre noua lege electorală, răspinsă de Adunare, și un proiect de Statut, care va desvolta și îndeplini dispozițiile binefăcătoare ale Convenției.

Deliberați dar, și hotărîți în toată liniștea, în toată neatrănarea.

De acum vouă și numai vouă este dat a vă rosti dacă țara trebuie să fie și în viitor lăsată pradă agitațiilor deșerte, care de mai mult de cinci ani desconsideră națiunea, compromit securitatea ei și-i împiedecă orice progres.

Vouă, de a hotări, dacă națiunea romînă este demnă de libertățile publice, cu care am voit și voiesc a o înzestra, și pe care o majoritate de privilegiați i le refusă.

Vouă, Romînilor, de a arăta Europei, prin înțelepciunea voastră, că merităm înnaltele simpatii ce ni sint cîștigate.

Vouă tuturor, de a dovedi că, întocmai ca în zi-

lele de 5 și 24 Ianuar 1859, sfotem cu toții uniți înaintea unei situații de la care atrăne fericirea, viitorul și mărirea României.

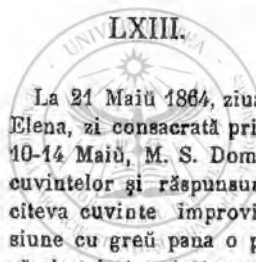
Să trăiască România !

ALEXANDRU IOAN.

Kogălniceanu, Bălănescu, D. Bolintineanu, P. Orbescu, General Manu.

7 Maiu 1864.

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite Românie, N-1 99, din 4 Maiu 1864.)

La 21 Maiu 1864, ziua Măriei Sale Doamnei Elena, zi consacrată primirii plebiscitului din 10-14 Maiu, M. S. Domnul, «după săvirgirea cuvintelor și răspunsurilor scrise, a adăogat cîteva cuvinte improvizate, a căroră expresiune cu greū pana o poate descrie, dar care aū electricat pe toți ascultătorii».

«Domnilor, să lăsăm cuvintele scrise, să vă adaog cuvinte afară din programul oficial. Și, mai înainte de toate, să strigăm cu toții: *Să trăiască România!*

Părintii miei și-aū vărsat sîngele pentru drepturile Țerii, domnilor: astăzi mai mult decît orișicînd îmi aduc aminte și sînt hotărît a respecta această lege veche a familiei mele. Vă jur dar, domnilor, în fața d-voastră, în fața întregii Țeri, că și eu voiū ști a muri pentru apărarea drepturilor și voința României. Dar, domnilor, vă jur că voiū putea muri, dar plebiscitul și tot ce el făgăduiește Țerii, se va realiza.

P. S. Mitropolit, Președintele Comisiunii recensimintul Plebiscitului, depunând în minile Domnitorului rezultatul, i-a adresat un cuvînt, la care Domnitorului a răspuns :

Prea Sfinte Părinte, Domnilor,

Îmi este foarte greu a vă ascunde emoțiunea ce simțesc primind din minile d-voastră rostirea voinței Națiunii. Această manifestație atît de vederată, atît de mare a României pentru persoana mea și pentru marile fapte ce avem a săvîrși, eu o primesc cu bucurie și cu o legiuită mîndrie.

Trebuie însă să vă mărturisesc, domnilor: eu nici că mă îndoiam de rezultatul votului național.

Făcînd un apel către națiune, pîind Țara în pozițiune de a se rosti ea însăși, eu eram încredințat că Țara se va uni cu cugetările mele; eu eram deplin încredințat că bunul său simț, că inteligentul său patriotism se vor grăbi a osîndi patimile nesocotite, care de șese ani împiedecă dezvoltarea fericirii publice. Astăzi Țara a vorbit, și Europa întreagă aplaudă, cum aplaud și eu, deplina și minunata ordine, cu care un Stat de cinci milioane de locuitori a îndeplinit un act atît de solemn.

Primesc puterile extraordinare ce România îmi dă prin minile d-voastră. Eu voi ști a mă arăta demn de această încredere, făcînd întrebuintare de aceste puteri numai pentru a organiza într'un chip solid Constituția noastră politică, și apoi împărțindu-le cu ambele Adunări prevăzute de Statut, și care în adevăr vor fi reprezentațiunea națională a Țerii.

Votul ce d-voastră îmi presintați nu este numai legitimațiunea actului din 2 Maiu. El este tot odată și răs-

plătirea neconținutelor mele stăruințe pentru binele public și pentru emanciparea claselor impilate. Acest act este în ochii miei cea mai puternică încurajare ce-mi dă Țara, pentru ca, după expresiunea d-voastră și după dorința mea, să conduc România pe calea dreptății la legalitate, libertate și gloria națională.

Dacă, cu atâtea greutateți ce am întâmpinat în trecut, dacă, cu toate împiedcărilor ce cu scop vederat s'au făcut până acum Guvernului Mieș, eu am putut realiza ceva folositor, ce nu vom putea noi dobândi când Domnul și marile puteri ale Statului vor fi strins uniți prin o legătură statornică, leală?

Aceasta este speranța mea, Prea Sfinte Părinte și Domnilor. Această speranță se va împlini, nu mă îndoiesc, cu ajutorul Providenței și cu împreună-lucrarea tuturor bărbaților de bine.

Eu mă razim pe buna-voință a augustei Curți Suzerane și a Înaltelor Puteri garante, pentru a îndeplini măsurile mîntuitoare ce națiunea întreagă a sancționat. Ele pururea ni-au dovedit toată îngrijirea lor de cîte ori România și-a exprimat dorințele și trebuințele sale. Și astă dată, simpaticul lor concurs nu ni va lipsi. După ce Înnaltele Puteri au garantat prin tractate solemne existența noastră politică, ele cu aceeași bunăvoință vor recunoaște instituțiile ce Alesul Țerii și voința Națiunii le-au judecat ca neapărate pentru fericirea din lăuntru a României.

Să urăm dar cu toate speranțele noastre această zi binecuvîntată, care ni deschide un nou viitor, și care asociază într'un chip atît de fericit cu numele Doamnei, iubitei mele soții, una din datele cele mai însemnate ale istoriei noastre.

Să jurăm cu toții a jertfi toate puterile noastre,

tot patriotismul nostru pentru mărirea și fericirea
Țării noastre.

Să trăiască România !»

În numele clerului a vorbit P. S. Mitropo-
litul. M. S. Domnitorul a răspuns :

«Prea Sfinte Părinte,

De cite ori Prea Sfinția Voastră, întiul organ al
Clerului român, îmi adresați cuvîntul, eu sînt mîndru
și fericit de a vă răspunde, căci atunci sînt sigur de
dreptatea și de succesul cauzei ce apăr.

Nu de astăzi Clerul român a dovedit că el nu-și
iea locul decît acolo unde este cauza Religiei, a Na-
țiunii și a Dreptății.

Clerul, dîndu-mi puternicul său sprijin în împreju-
rările actuale, și chemînd binecuvîntările Cerului asu-
pra voinței Națiunii, rostită într'un chip atît de solemn
în zilele de 10 pînă la 14 Maiu, a dovedit încă odată
că Țara poate în orice împrejurare națională a se
răzîma pe Miniștrii Altarului.

Noul așezămînt electoral face Clerului o parte largă
în viitoarea reprezentare a Țării.

Contez dar pe sprijinul său spre a putea desăvîrși
organizația Țării în general, și îmbunătățirea soartei
preoțimii în deosebi.

Cît pentru Prea Sfinția Voastră, cunoașteți afecțiu-
nea ce vă păstrez în deosebi și plăcerea ce am pu-
rura de a vă vedea lingă mine și de a vă mulțami.

Primiți mulțămirile mele și în privința felicitățiilor
ce-mi adresați pentru Măria Sa Doamna.»

Răspunzind Primului-Președinte al Curții
de Casație :

«*Domnule Prim-Președinte,*

Felicitările ce Curtea de Casație îmi adresează prin
d-voastră, le primesc cu deosebită bucurie. Eū apreciez în toată valoarea lor sentimentele ce Curtea îmi
rostește asupra ultimelor evenimente.

Organul cel mai înalt al dreptății, Curtea, recunoaște că eū am înțeles și am îndeplinit într'un chip
adevărat aspirațiile Națiunii romine.

Și mulțamesc dar pentru declarația sa, care mărturisește atât de învederat legitimitatea actelor mele
și patriotismul Curții.

Vă sint recunoscător de sentimentele ce-mi roștiți
pentru Doamna, iubita mea soție, și în numele Ei și
al Mieū mulțamesc Curții.»

Răspunzind Discursului Municipality, M.
S. a' zis :

«Mulțamesc Municipality de București pentru felicitatiile ce-mi adresează în numele orașului.

Mulțamesc Comerciului și poporației întregi a înti-
iului oraș al României. Îi mulțamesc pentru concursul
său, pentru patriotismul său, pentru ordinea minunată
ce a presădat la săvârșirea unui act atât de important
în viața fiecărei nații.

Noua eră în care pășim va fi mănoasă în imbun-
nătățiri morale și materiale. O mare parte din acestea
vor privi orașul București, a căruia bună stare și în-
florire Ni vor fi pururea scumpe.

Aici totul este de făcut. Nouăle instituții comunale
vor da orașului mijloacele de a-și putea îndestula toate
trebuințele sale.

Din partea mea, e  vă f g duiesc tot concursul Guvernului pentru dezvoltarea  i înflorirea unui oraș care a câstigat nouă titluri la recuno tin a mea.

Vă mulțamesc, domnilor, despre felicitările ce-mi adresați pentru Măria Sa Doamna. Măria Sa le va primi cu o deosebită plăcere.»

(«Monitorul, jurnal oficial al Principatelor-Unite Rom ne,
N-1 114, din 22 Mai  1864.»)

LXIV.

PROCLAMAȚIA M. SALE DOMNULUI.

Rom nilor,

Prin proclamația mea din 2 Mai  trecut E  v'am expus motivele de înaltă necesitate care m'au nevoit a disolva Adunarea electivă întemeiată pe bazele anexei a 2-a a Convenției din 7 August 1858,  i a face un apel la Na iune pentru ca ea să judece între Alesul vostru  i între desfiin ata Adunare.

Tot atunci v'am expus  i cauzele care aproape de  ese ani au  inut România pe loc.

Aceste cauze erau, pe de o parte, spiritul de partid ce domină lucrările majorit ii Adunării,  i, pe de altă parte, defectuositatea legii electorale.

 n zilele de 10-14 Mai , Națiunea, prin 682.621 de voturi, a răspuns la apelul Domnului vostru  i a aprobat principiile Statutului  i ale legii electorale, supuse sufragiului său.

Însă aceste nouă institu iuni, votate de Na iune, schimbau mai multe articole din Convenția europeană  i oboriau anexa a 2-a a acestei Conven ii, adică legea electorală.

O asemenea mare reformă avea dar trebuință de recunoașterea Curții Suzerane și a Puterilor garante [ale] existenței politice a României, și care au scris acea Convenție.

Eū, aceasta V'am arătat-o din început.

În ziua de 21 Maiū, cînd Înnalta Comisie ad-hoc a depus în minile mele rostirea voinții naționale, eū v'am zis aceste cuvinte: «După ce Înnaltele Puteri aū garantat prin tratate solemne existența noastră politică, ele, cu aceeași bunăvoință, vor recunoaște instituțiile ce Alesul Țerii și voința națională le-aū judecat ca neapărate pentru fericirea din lăuntru a României.

După cîteva zile în urmă, V'am anunțat că mă duceam la Constantinople, spre a întări autonomia Țerii prin o nouă înțelegere internațională.

Speranțele mele, speranțele voastre, s'aū realizat. M. S. Sultanul, Augustul nostru Suzeran, și Puterile garante aū recunoscut nouăle instituții ale României create prin plebiscitul din 10-14 Maiū 1864.

Din actele ce tot astăzi le promulg, și le aduc la cunoștința voastră, vă veți convinge că modificățiile ce am adoptat, împreună cu Înnalta Poartă și cu adesiunea tuturor Puterilor garante, nu schimbă și nu lovesc în nimic existența și bazele fundamentale ale instituțiilor aprobate de Națiune.

Și, încă, aceste modificății nu sînt decît provisorii; ele vor putea a se preface și a se îndeplini de Corpurile Legiuitoare în viitoarea lor sesiune.

Căci, Romînilor, trebuie să v'o spuiū, și singurī voi o puteți constata, România numai de astăzi reintră în autonomia sa din lăuntru, cuprinsă în vechile noastre

capitulații, încheiate cu Înnalta Poartă și garantate prin tratatul de Paris.

Până acum, această autonomie în fapt era lovită în mai multe privințe. Ce era, de exemplu, anexa a II-a a Convenției, adică legea electorală, care nu se putea schimba decât cu consimțământul din afară?

Astăzi dată, înaltele Puteri fiind seamă de vechile noastre drepturi și de tratatul de Paris, prin care Europa a luat supt garanția sa existența noastră politică, au consfințit în toată întinderea autonomia noastră din lăuntru. În capul actului prin care s'au recunoscut noile instituții ale României, Înnalta Poartă, cu împreună-înțelegere a Puterilor garante, a înscris aceste cuvinte:

«Principatele-Unite pot în viitor a modifica și a schimba legile care privesc administrația lor din lăuntru, cu concursul legal al tuturor puterilor stabilite, și fără nicio intervenție.»

De astăzi dar, și numai de astăzi, Națiunea Română reintră în autonomia sa; de acum ea va putea modifica și îmbunătăți instituțiile sale din lăuntru, fără nicio intervenție din afară.

Românilor, viitorul este al nostru.

Tari prin solemnul vot dat de Națiune în zilele memorabile de 10-14 Maiu, să ne arătăm pururea demni și recunoscători de buna-voință a Curții Suzerane și a Puterilor garante; să mulțămim Providenței pentru bunul succes dobândit; să fim mindri de acest succes, la care toți am contribuit, Eu prin inițiativa mea, voi prin votul plebiscitului și prin patriotismul și înțelepciunea ce ați desvălit în mijlocul grelelor împrejurări prin care am trecut.

Încrederea între Națiune și între Alesul ei să devie

încă și mai mare, ca astfel să câștigăm timpul pierdut, ca astfel iubita noastră Patrie să se bucure în curînd de rodul suferințelor și al sacrificiilor sale; ca astfel Națiunea romînă să dobîndească locul ce i se cuvine a ocupa în marea familie europeană.

Să salutăm dar cu căldură viitoarele Adunări le-giuitoare, căci, — respectînd secularele noastre legă-ruri cu Înnalta Poartă, menținînd principiile funda-mentale ale Convenției din 7 August 1858, și ale nouălor instituții —, ele sînt chemate a desvolta legile și libertățile noastre publice, și așa, a completa și a așeza pe base solide *Constituția din lăuntru a Ro-mâniei*.

Să trăiască România!

ALEXANDRU IOAN.

Koșlăniceanu, Bălănescu, D. Bolintineanu, P. Orbescu, Ge-neral Manu.

2 Iulie, anul 1864, București.

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite Romîne,
N-1 146, din 3 Iulie 1864.)

LXV.

MESAGII DOMNEȘTI.

CONSILIULUI NOSTRU DE STAT.

Asupra raportului Ministrului Nostru Secretar de Stat ad-interim la Departamentul Agriculturii, Co-merțului și Lucrărilor publice, cu care ni-a presintat proiectul de lege alcătuit pentru adoptarea *sistemului metric* de greutate și măsură în țară;

În conformitate cu art. 2 din legea organică a Con-siliului de Stat, și în virtutea noului Statut promul-gat de noi la 2 Iulie curent;

Consiliul nostru de Stat este invitat a se ocupa cu

studierea lui și a ni prezinta lucrarea sa în formă de proiect de lege, spre a se putea dota țara cit mai curînd cu o asemenea folositoare legiuire.

Dat în București, la 2 Iulie 1864.

ALEXANDRU IOAN.

Ministru Secretar de Stat, ad-interim la Departamentul Agriculturii, Comerțului și Lucrărilor publice, *Kogălniceanu*.

Asupra raportului Ministrului Nostru Secretar de Stat la Departamentul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice, Președinte al Consiliului de Miniștri, supț N-1 920, cu care ni-a prezentat următoarele proiecte de legi ce au rămas nediscutate și nevotate de desființata Adunare Electivă:

Proiectul de lege pentru înființarea unei Școli de comerț în București;

Idem, pentru înființarea Camerelor de Agricultură;

Idem, pentru mine, miniere și cariere;

Idem, pentru declararea Iașilor de oraș franc și întreprins comercial;

Idem, pentru înființarea de expozițiunii naționale județene;

În conformitate cu art. 2 din legea organică a Consiliului de Stat și în virtutea noului Statut, promulgat de noi la 3 Iulie curent;

Noi înaintăm aceste proiecte la deliberarea Consiliului nostru de Stat, și îl invităm a le studia și apoi a ni prezinta lucrarea sa în formă de proiecte de legi.

Dat în București, la 23 Iulie 1864.

ALEXANDRU IOAN.

Ministru Secretar de Stat la Departamentul de Interne, Agricultură și Lucrări publice. Președinte al Consiliului de Miniștri, *Kogălniceanu*.

N-1 888.

Asupra raportului Ministrului nostru Secretar de Stat la Departamentul de Interne, Agricultură și Lucrări publice, supt N-1 6712, cu care ni-a prezentat proiectul de lege întocmit pentru expropriație în cazul de utilitate publică;

Considerînd că lipsa acestei legiuiri este de mult simțită în legislația noastră, și mai cu seamă astăzi, cînd legea concesiilor de drum de fier o reclamă;

În conformitate cu art. 2 din legea organică a Consiliului de Stat și în virtutea noului Statut, promulgat de noi la 2 Iulie curent;

Noi înaintăm acest proiect de lege în deliberarea Consiliului nostru de Stat și îl invităm a-l studia și a ni prezenta lucrarea sa în formă de proiect de lege.

Dat în București, la Iulie 1864.

ALEXANDRU IOAN.

Ministru Secretar de Stat la Departamentul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice, *Koşulniceanu*.

Asupra raportului Ministrului nostru Secretar de Stat la Departamentul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice, Președinte al Consiliului de Miniștri, supt N-1 921, pe lingă care ni prezintă proiectul de lege pentru înființarea Camerelor de comerț, înaintat foastei Adunări Elective și înapoiat, rămînînd nevotat de dînsa;

Considerînd necesitatea ce este de a se dotă țara cu o asemenea folositoare legiuire, pentru a se putea da o mai mare dezvoltare comerțului național;

Noi, basat pe art. 2 din legea organică a Consiliului de Stat și în virtutea noului Statut, promulgat de noi la 2 Iulie curent, îl înaintăm la deliberările

Consiliului nostru de Stat și îl invităm a-l studia și a ni prezenta lucrarea sa în formă de proiect de lege.

Dat în București, la 13 Iulie 1864.

ALEXANDRU IOAN.

Ministru Secretar de Stat la Departamentul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice, Președinte al Consiliului de Miniștri, Kogălniceanu.

No. 889.

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite Române, N-1 164, din 24 Iulie 1864.)

LXVI.

PROCLAMAȚIA

ÎNĂLȚIMIILE SALE DOMNITORULUI CĂTRE SĂTENII CLĂCAȘI.

Sătenilor,

Indelungata voastră așteptare, marea făgăduință dată vouă de Înaltele Puteri ale Europei prin art. 46 al Convenției, interesul Patriei, asigurarea proprietății fonciare și dorința mea cea mai vie s'au îndeplinit.

Claca (boierescul) este desființată pentru de-apurarea, și de astăzi voi sînteți proprietari liberi pe locurile supuse stăpînirii voastre, în întinderea hotărîtă prin legile în ființă.

Mergeți dar, mai înainte de toate, la poalele Altarului și, cu genunchile plecate, mulțamiți Atotputernicul Dumnezeu, pentru că, prin ajutorul Său, în sfîrșit ați ajuns a vedea această zi frumoasă pentru voi, scumpă inimii mele și mare pentru viitorul României.

De astăzi, voi sînteți stăpîni pe brațele voastre; voi aveți o pîrticică de pămînt, proprietate și moșie a

voastră; de astăzi, voi aveți o patrie de iubit și de apărat.

Și, acum, după ce, cu brațul Celui de sus, am putut săvârși o asemenea mare faptă. Mă întorc către voi, spre a vă da un sfat de Domn și de Părinte, spre a vă arăta calea pe care trebuie să o urmați, de voiți să ajungeți la adevărata îmbunătățire a soartei noastre și a copiilor voștri.

Claca și toate celelalte legături silite între voi și între stăpînii voștri de moșii sînt desființate, prin plata unei drepte despăgubiri.

De acum înainte, voi nu veți mai fi cu dinșii în alte legături decît acele ce vor izvorî din interesul și buna primire a unora și a altora. Aceste legături însă vor fi pururea neapărate pentru ambele părți. Faceți dar ca ele să fie întemeiate pe iubire și încredere. Mulți și foarte mulți din proprietarii ați dorit îmbunătățirea soartei voastre. Mulți din ei ați lucrat cu toată inima ca să ajungeți la această frumoasă zi, pe care voi astăzi o serbați. Părinții voștri și voi ați văzut de la mulți stăpîni de moșii ajutor la nevoile și trebuințele voastre. Uitați dar zilele grele prin care ați trecut; uitați toată ura și toată vrajba; fiți surzi la glasul acelor cari vă vor întărita în contra stăpînitorilor de moșii, și, în legăturile de bună voie ce veți mai avea de aici încolo cu proprietarii, nu vedeți în ei decît pe vechii voștri sprijinitori și pe viitorii voștri amici și buni vecini. Ați nu sînteți toți fii ai aceleiași Țări? Ați pămîntul României nu este muma care vă hrănește pe toți?

Stăpîni liberi pe brațele și pe ogoarele voastre, nu uitați mai înainte de toate că sînteți plugari, că sînteți muncitori de pămînt. Nu părăsiți această frumoasă meserie, care face bogăția Țării, și dovediți și

în România, ca pretutindenea, că munca liberă produce îndoit decît munca silită. Departe de a vă deda trîndăviei, sporii încă hărnicia noastră, și ogoarele noastre îndoit să fie mai bine lucrate, căci de acum aceste ogoare sînt averea voastră și moșia copiilor voștri.

Îngrijiți-vă asemenea de vetrele satelor noastre, care de astăzi devin comune neatîrnate, și lăcașurile satornicite ale voastre, din care nimeni nu vă mai poate izgoni. Siliți-vă dar a le îmbunătăți și a le înfrumuseța; faceți-vă case bune și îndestulătoare; încunjurați-le cu grădini și cu pomi roditori. Înzestrați-vă satele cu așezăminte folositoare vouă și urmașilor voștri. Satornicii mai ales și pretutindenea școli, unde copiii voștri să dobîndească cunoștințele trebuitoare pentru a fi buni plugari și buni cetățeni. Actul din 2 Maiu v'a dat la toți drepturi; învățați dar pe copiii voștri a le prețui și a le bine întrebuința.

Și, mai presus de toate, fiți și în viitor ceia ce ați fost și până acum, și chiar în timpurile cele mai rele, fiți bărbați de pace și de bună rînduială; aveți încredere în Domnul vostru, care vă dorește tot binele; dați, ca și până acum, pilda supunerii către legile Terii, la a căroră facere aveți și voi de acum a lua parte; și, în toată întimplarea, iubiți România, care, de astăzi, este dreaptă pentru toți fiii săi.

Și, acum, iubiților mei săteni, bucurați-vă și pășiți la munca de bună voie, care înalță și îmbogățește; și Dumnezeuul părinților noștri să binecuvinteze sămînta ce veți arunca pe cea întiiu brazdă liberă a ogoarelor voastre.

ALEXANDRU IOAN.

Kogălniceanu, N. Crețulescu, N. Bălănescu, General Manu.
N-1 1015, la 14 August 1864.

(«Monitorul» jurnal oficial al Principatelor-Unite Romine,
N-1 131, din 15 August 1864.)

LXVII.

MESAGIU DOMNESC.

PRONUNȚAT DE ÎNĂLȚIMEA SA DOMNUL, DUMINECĂ, ÎN 6 DECEMBRE, CU OCASIA DESCHIDERII CELOR DOUĂ CORPURI LEGIUITOARE, CAMERA ȘI SENATUL.

Domnilor senatori,
Domnilor deputați,

Cu o vie mulțămire a inimii mele, cu o dreaptă mândrie de Domn și pe Român, văd adunate împrejurul Tronului două Adunări legislative, care în fine împlinesc marea dorință și trebuință a Țării, exprimată prin Adunările-mume din 1857, aceia de a avea o plină și întreagă reprezentanță a tuturor intereselor Națiunii și societății române.

Resultat și expresie a noilor instituții ce România și-a dat prin plebiscitul din 10-14 Maiu trecut, d-voastră, d-lor senatori și d-lor deputați, cunoașteți cu Țara întreagă cauzele care au provocat ultimele schimbări făcute în Constituția dată Principatelor-Unite prin Convenția din 7 August 1858.

D-voastră vă aduceți aminte în ce stare de peire luptele de partid și visurile unor ambițioși aduseseră Țara, este acum un an. Înăuntru autoritatea era surpată din toate părțile; nimic nu mai era stabil și respectat, și facțiunile își ridicaseră capul până la Tron. În afară cuvintul de anarbie în contra noastră se rostise atît de sus, încît mai că era o osîndă decretată în contra României.

Mai la aceastăși epocă și din acestași loc, Eu, în sesiunea trecută, m'am încercat a face un de pe urmă apel Adunării electice.

Eu i-am pus înaintea cercul drepturilor și datorințelor sale, precum erau prescrise de Convenția din 7 August 1858; eu i-am arătat că Țara, după cinci ani de zădărnice lupte, aștepta încă organizația sa; că în acest lung interval nimic nu se făcuse, mai ales în interesul claselor impilate. În numele Patriei eu am chemat partidele la pace, la legalitate și la lucru; și cuvintele mele au fost precedate și urmate de acte de împăcare, făcând concesii peste concesii.

Zădărnica așteptare; glasul meu a fost neascultat, consiliile mele au fost răspinse, concesiile mele au fost tratate de slăbiciune. Însăși ordinea materială nu mai era închizăsluită; căci puțin lipsia încă, ca anarhia din Cameră să se răspindească în strade. De așa mai fi întârziat, însăși Națiunea, însăși societatea erau în pericol.

Am trebuit dar să ieau o energică hotărîre. Această hotărîre am luat-o răzîmîndu-mă în protecția divină și în mărimea datorințelor mele de Domn. Am disolvat dar Adunarea electivă, și prin proclamația mea din 2 Maiu am apelat la însuși poporul român, ca la firescul judecător.

Națiunea, presimțind pericolul, prin un sublim elan, prin o admirabilă unanimitate, s'a rostit în favoarea prezentului și viitorului său. În zilele memorabile de 10-14 Maiu, Națiunea a votat noile instituții supuse sufragiului său, instituții care reasează echilibrul între puterile Statului, care dau Tronului autoritatea trebuitoare, instituții care sînt basate pe istoria, pe moravurile și pe trebuințele noastre naționale și sociale.

Marture a' admirabilului bun simț, a' ordinii, a' patriotismului de care Națiunea Română a dat o probă atît de manifestă, în mijlocul celor mai critice eveni-

mente ale fiecărei țeri, și Înalta Poartă și Puterile garante, pururea binevoitoare, pururea generoase pentru noi, s'au grăbit a recunoaște noul Statut ce Alesul Țerii și voința națională l-au judecat ca neapărat pentru fericirea din lăuntru a României.

Domnilor senatori,
Domnilor deputați,

Aceste nouă instituții, recunoscute în lăuntru și în afară, primesc astăzi definitivă lor aplicare prin convocarea d-voastră și începerea constituțională d-voastre activități.

Să ne bucurăm dar cu toții de un asemenea rezultat, care pune România în starea ei normală; căci, dacă în 2 Maiu eu am reșezat ordinea și autoritatea, eu astăzi, în 6 Decembre, reșez Țara în deplinul exercițiu al Constituției sale.

Și, acest rezultat odată constatat, am o îndoită și sacră datorie de împlini.

Am a mulțami, și toată România va mulțami cu mine Înaltei Provedințe, care, în tot cursul criticelor împrejurări prin care am trecut, a apărat Țara și Națiunea în chipul cel mai vederat și mai scutitor.

Avem a exprima cea mai adincă și cea mai sinceră a noastră recunoștință către Maiestatea Sa Sultantul, Augustul nostru Suzeran și către Augustii Monarhi garanți ai existenței noastre politice, pentru că, fiind seamă de drepturile și de trebuințele României, ei au recunoscut noile instituții ce Națiunea și-a votat, pentru că ei au dat o închezășuire mai mult autonomiei noastre, înscriind în capul unui nou act internațional principiul că: Principatele-Unite pot în viitor a modifica și schimba legile care privesc admi-

nistrația lor din lăuntru, cu concursul legal al Puterilor stabilite și fără nicio intervenție.

D-voastră cunoașteți binevoitoarea primire și onorurile ce Maiestatea Sa Sultanul și represintanții Puterilor garante mi-au făcut în călătoria mea la Constantinopol. O asemenea primire strălucită trebuie să indoiască sentimentele de recunoștință ale Țerii pentru Înnații noștri Arbitri; căci onorurile date Domnului României sint onorurile date înseși României.

Și, acum, d-lor senatori și d-lor deputați, să mulțămesc și tuturor claselor Națiunii Romine, și mai cu deosebire acelor poporații urbane și rurale, care, deși până la 2 Maiu erau depărtate dela mai toate drepturile cetățenești, deși până atunci nu au avut decit îndatoriri, totuși au răspuns cu unanimitatea cea mai călduroasă și cu entuziasmul cel mai viu la apelul Domnului lor, și în tot intervalul acesta au fost cel mai puternic sprijin al ordinii și al stabilității.

În scurtul timp de 7 luni, poporul român de patru ori a fost convocat împrejurul urnei: la plebiscit, la alegerile Consiliilor comunale și a' Consiliilor județene și la alegerea deputaților; și de patru ori el a venit prin votul său de a consolidat autoritatea, liniștea publică, și prin urmare și adevărata libertate.

Cine va mai zice că acest popor nu este primitor de orice progres, nu este matur pentru viața politică și că prin urmare nu este demn de viitorul ce-l așteaptă? Cum să nu-l mulțămesc dar, și cum să nu fiu mindru de a fi Domnul unui asemenea popor?

*Domnilor senatori,
Domnilor deputați,*

Prin plebiscitul din 10-14 Maiu, Națiunea mi-a încredințat puteri excepționale.

Astăzi dar mă socotesc dator a vă da seamă de întrebuințarea ce am făcut cu aceste puteri.

Încă de la 1859, eu am arătat țerii și adunărilor desființate care erau proiectele, care erau îmbunătățirile ce le socotiam ca neapărate pentru a operă organizația României, pentru a așterne prosperitatea ei morală și materială. Adoptarea acestor proiecte însă zăbovia din sesiune în sesiune.

Investit odată cu dreptul de a opri răul și de a face binele, eu n'am mai întârziat de a săvârși singur aceia ce n'am putut dobîndi prin concursul Adunării.

Guvernul meu vă va prezenta expunerea specială despre situația țerii, de la 2 Maiu și până astăzi. D-voastră veți compara ce s'a făcut în cei de pe urmă cinci ani ai unui regim turburat și neconținut lovit prin luptele partidelor, cu marile acte ce am putut realiza în cele din urmă cinci luni ale unei administrații liniștite, tari și respectate.

Nu mă pot însă opri de a nu vă arăta unele din aceste acte, care în toate țerile și la toate națiunile sînt menite a face epocă în analele lor.

Consiliile comunale și Consiliile județene astăzi funcționează în toată România. Numai de la înființarea lor, comuna și județul, primind o viață proprie a lor, au devenit o realitate. Mulțumită acestei descentralisări, de acum înaintea toate interesele locale își vor găsi indetularea lor la fața locului, și supt controlul de autorități alese.

Guvernul meu va pași pe această cale, care singură va putea deprinde țara a se răzima numai pe inteligența și activitatea sa, și așa a ajunge la singura formă de ocirmuire adevărat folositoare, la ocirmuirea prin sine.

Pășind pe calea de descentralizare, Guvernul meu nu va păstra pentru sine decît acele atribute inerente ale fiecărui Guvern central, ale fiecărei administrații, chemată a da impulsione reformelor și îmbunătățirilor, a asigura drepturile și îndatoririle cetățenești.

Ambele Principate s'au înzestrat cu un nou și același cod penal, cu un nou cod de procedură penală, cu instituția juriului și cu cea mai deplină închezășuire a libertății individuale și a respectului domiciliului.

Moldova și Țara-Românească aveaū fiecare un cod civil deosebit; acestea s'au înlocuit printr'un singur cod civil, marea lucrare a Consiliului de Stat. Acest cod este basat pe principiile nemuritoare ale Codului Napoleon; fundează starea civilă și căsătoria civilă, proclamă egalitatea drepturilor civile pentru toți locuitorii, și a făcut să dispară cele de pe urmă rămășițe ale separatismului dintre ambele țeri surori.

Egalitatea cultelor și libertatea conștiinței au primit nouă închezășuirii. Biserica ortodoxă română din ambele Principate s'a întrunit prin înființarea Sinodului central pentru toată România. O nouă Eparhie, cu reședința în Ismail, s'a înființat pentru județele Dunării-de-jos.

Poporațiunile noastre catolice, mai ales de peste Milcov, vor vedea, prin înființarea unui Seminariu catolic, îndeplinindu-se trebuința, de mult simțită, a unui eler catolic pămîntean.

Ținînd seamă de împrejurările locale, Guvernul meu a luat și va lua măsurile cuvenite, pentru a grăbi, pe cit cu putință, emanciparea Romînilor de rital israelit.

Legea Instrucțiunii publice introduce un larg sistem de învățămînt pentru toate clasele societății. Instrucțiunea primară, plătită din fondurile de binefacere ale Statului, este obligatoare și gratuită pentru toți copiii, de ambele sexe; și, astfel, nu mai tîrziu decît într'un an, pe toată suprafața României nu va mai exista un singur oraș, orășel sau sat, care să nu aibă școala sa, care să nu poată îndestula tînăra generație cu pinea intelectuală.

Sistemul metric s'a adoptat ca obligatoriu pentru toată țara.

O lege de expropriație pentru cauză de utilitate publică a îndeplinit o lipsă mare în legislația noastră, și va activă puternic lucrările publice întreprinse de Stat sau de comune.

Camere de comerț în curînd vor fi înființate în toate orașele principale ale României.

Mai multe servicii neapărat trebuitoare pentru asigurarea legiuitei percepțiuni a impozitelor și pentru dezvoltarea resurselor noastre financiare s'a organizat în acest interval de Ministeriul Finanțelor.

O Casă de consemnațiuni va face producătoare fondurile de depozite și de cauțiuni, care pînă astăzi stau, fără niciun folos, închise în lăzile Tribunalelor.

Armata noastră a primit o nouă lege de recrutare și de organizație, în vedere de a cruța resursele noastre budgetare și tot odată de a spori mijloacele noastre de apărare. Mai multe stabilimente militare s'a înființat, și în curînd țara va fi înzestrată cu acelea ce-i mai lipsesc. Și, vorbind aici de armată, nu pot decît a o felicita pentru spiritul său de ordine și devotamentul către țară și către tron, de care puzura și în toate ocaziunile mi-a dat puternice dovezi.

Agricultura este sigurul și puternicul izvor al avuției noastre naționale. Guvernul mieu s'a silit a-i activa dezvoltarea prin toate mijloacele de care a putut dispune. Împreună cu d-voastră, recunosc că încurajările ce până acum i s'aun dat nu sînt decit parțiale, și deocamdată numai de un ordin secundar, în fața crizei momentane prin care trece proprietatea cea mare.

D-voastră, domnilor Senatori și domnilor Deputați, știți pe ce base anormale era constituită la noi proprietatea funciară. Moșiile erau șerbite, brațele erau șerbite; cunoașteți strigătele și ale sătenilor și ale proprietarilor luminați cari, încă de la 1857, în Adunările-mume și în toate sesiunile desființatelor Adunări neconținut reclamau emanciparea proprietății prin emanciparea muncii.

Art. 46 al Convențiunii numai în această chestie gravă și critică pentru toate țările unde s'a resoltat cerea o nemijlocită și grabnică soluție, în vedere de a se îmbunătăți soarta sătenilor. Și întâiul-ministru al Franței, președintele Conferințelor din care a ieșit Convenția de la 7/19 August, însemna însuși modul acestei soluții, care, conform și cu raportul majorității Comisiunii internaționale din 1857, conchidea la oborirea clăcii prin improprietărirea cu despăgubire a sătenilor pe pămînturile date stăpînirii lor în puterea legilor în ființă. Cu toate acestea, de și soluțiunea acestei chestiuni se reclamă imperios de art. 46 al Convenției, de reformele analoge operate împrejurul României, de glasul a jumătate de milion de clăcași, de însuși interesul bine înțeles al proprietății mari, această soluție tot s'a amînat din sesiune în sesiune, până cînd ea a ajuns a servi de pretext vo-

tului din 13 Aprilie, până cînd eu am fost nevoit a recurge la actul din 2 Maiu.

Odată puternic de așteptările clăcașilor concentrate în Domnul lor, Eu am trebuit, în interesul ordinii și chiar al proprietății, să curm chestiunea socială prin decretarea Legii Rurale din 14 August.

Ispita și istoria se vor însărcina a dovedi cît de neapărată era această reformă. Eu sper că, într'un curînd viitor, cei întîiî carî vor fi a binecuvînta roadele acestei legiuiri vor fi înșiși stăpînii de moșii, a căroră proprietate fonciară numai de la 14 August a devenit absolută și sacră.

Pentru acum, Mă mărginesc numai a constata, spre lauda claselor agricole, că în nicio țară o asemenea mare reformă socială nu s'a operat cu mai puțină zguduitoră decît în România. Proprietarii și foștii clăcași rivalisează în rivnă și în pace la aplicarea noii legiuiri. Pretutindenea a predominat și predomină cea mai complectă ordine; și, la 23 Aprilie viitor, vă pot asigura că noua lege rurală va fi aplicată în toată cuprinderea ei. Și așa claca și monopolurile vor fi șterse pentru de-apururea de pe pămîntul României.

Guvernul meu de pe acum a și luat și va lua măsurile cele mai energice pentru a face ca despăgubirea cuvenită proprietarilor să li se plătească la timpul și în cifrele prescrise de lege. Aceasta este o datorie națională, care este pusă supt garanția și supt scutul onoarei Guvernului și a Țării.

Legea care acordă străinilor dreptul de a cumpăra pămînt în România va contribui la sporirea valorii proprietății fonciare.

Puternica dezvoltare a agriculturii noastre și ardicairea prețului pămîntului stau însă numai în deschi-

derea căilor de comunicațiune, și mai ales în crearea căilor ferate. care, pe de o parte, ni vor da transitul Europei cu Orientul, iar, pe de alta, vor înlesni și iefteni exportarea bogățiilor noastre agricole. În privința constituirii șoselelor, Guvernul meu a găsit tot de făcut; și, din nenorocire, trebuie să o recunosc că avem încă mult de făcut, mai ales dincoace de Milcov. Totuși, deși cu mijloace mici, linia șoselelor noastre de la 1861 până astăzi s'a sporit cu 300 kilometri, alți 260 kilometri sînt în lucrare; și, după calculele făcute, sîntem în drept a spera că, în termen de patru ani, toată rețeaua șoselelor noastre capitale va fi gata. Tot în acest timp țara va avea pe riurile sale principale poduri de fier, a căror construcție este contractată cu o companie engleză.

Necesități comerciale și politice tot odată reclamă înființarea unui port pe Marea Neagră; Guvernul meu a făcut studiile pregătitoare, care prin anume proiect de lege se vor supune apreciațiunii d-voastră.

În privința Căilor Ferate, Guvernul meu nu a putut izbuti decît în parte. Condițiile, mai mult decît nefavorabile pentru orice întreprinzător solid, în care de către ultima adunare s'a dat concesiile Căilor Ferate de dincoace și de dincolo de Milcov, și crisa financiară survenită în Europa au făcut că concesionarii nu și-au putut îndeplini îndatoririle. Pentru Căile Ferate de peste Milcov, cu o sporire de foloase făcute mai ales în privința unei necesități politice, Guvernul meu a putut da o nouă concesiune. Pentru dincoace de Milcov, Guvernul meu se ocupă cu anularea concesiiei Ward, care a lăsat a expira termenul legiuit, fără a ni înfățișa până acum cel puțin probabilitatea unei întreprinderi serioase.

Orice cereri de nouă concesiuni, ce întru aceasta s'ar face de alte companii, Guvernul meu nu va lipsi de a le comunica d-voastră.

Eū sint în drept a spera că asemenea cereri nu vor întirzia a ni se adresă. Aceasta o zic cu asigurarea ce o trag din contractarea împrumutului de 48 de milioane, care, în conformitate cu votul foastei Adunări din 30 Decembre anul trecut, s'a săvîrșit de către Ministrul meu de Finanțe la Londra, și care împrumut s'a contractat în condițiuni cu mult mai favorabile decît ale altor State, mai întemeiate și cu un credit de mai mult cunoscut pe piețele financiare ale Europei.

Îndeplinind cu religiozitate îndatoririle noastre către casele de bancă prin care am operat acest împrumut, noi putem fi siguri că de acum înaintea creditul României va fi așezat și că capitaliștii străini nu se vor mai îndoi de a răspunde la apelul nostru.

Aceasta se dovedește și prin împrejurarea că un număr de capitaliști din Paris și din Londra, cari, este un an, dobîndiseră de la Guvernul meu concesiunea provisorie pentru înființarea unei Bănci de scont și de circulație, astăzi stăruiesc pentru a se preface în concesiune definitivă. Această cerere, pracom și alta pentru așezarea unei Bănci fonciare, vor fi supuse apreciației d-voastră.

Iată, domnilor Senatori și domnilor Deputați, șirul lucrărilor celor mai importante care s'au realizat într'un period nu mai lung decît de cinci luni.

Puține țeri au văzut o organizațiune atît de întinsă, o reformă atît de mare, politică și socială tot odată, operîndu-se într'un timp așa de scurt.

Îmi place a crede că și Senatul și Adunarea vor

recunoaște activitatea și energia ce Ministerul meu a desvâlit în acest interval, statornicind și menținind ordinea în țară, administrînd-o și organizînd-o tot odată. Asemenea sînt sigur, domnilor, că vă veți asocia împreună cu mine în mulțămirile ce adresez Consiliului de Stat, care a luat o parte atît de mare la confecționarea noilor legi, și care prin luminile și neîntrerupta sa rîvnă s'a întrecut pe sine însuși.

În însăși seria legilor ce v'am citat d-voastră, domnilor Senatori și domnilor Deputați, vă veți convinge, că de acum puțin mai avem de făcut, spre a completa organizația României, atît de mult întîrziată, atît de mult reclamată de dorințele și trebuințele Națiunii.

Ce s'a făcut în aceste cinci luni, se datorește voinței naționale, care a venit de s'a făcut una cu voința Mea, care mi-a dat puterea ca să realizez în sfîrșit niște planuri de îmbunătățiri pe care nu de astăzi le hrănesc în inima Mea, și pe care numai nenorocitele lupte de partid m'au împiedecat de a le realiza mai de timpuriu.

Am simțit o mare mulțămire a vă face această expunere și mă simț fericit, vă mărturisesc, că am putut înzestra România cu niște instituții atît de mari, atît de liberale, atît de rîvnite de alte multe nații. Dar, domnilor Senatori și domnilor Deputați, sînt fericit pentru că națiunea m'a înțeles, sînt recunoscători pentru că Țara a răspuns atît de bine și atît de unanim la așteptările mele. Sînt mîndru, o mai repet odată, de a fi Domnul și întiiul cetățean al unui popor care, în împrejurările cele mai critice, s'a arătat atît de mare prin înțelepciunea și prin patriotismul său!

Mai este o chestiune, despre care socotesc de dato-

rie a vă întreținea : aceasta este chestiunea secularisării averilor mănăstirilor zise închinat. Această cestiune, pentru noi, este definitiv hotărâtă prin legea din 13 Decembre anul conținut. Însă d-voastră cunoașteți fazele prin care a trecut această cestiune națională, pe care țara o urmărește de jumătate de secol. În privința citimii ajutorului făgăduit Locurilor de jos, urmează negociațiunile la Constantinopol. D-voastră veți fi puși în pozițiune de a cunoaște fazele acestor negociațiuni, precum și ce am socotit că trebuie să promit în numele generosității romine.

Buna-voință și călduroasele simpatii de care am avut atâtea dovezi din partea Înaltei Porți și a Puterilor garante Îmi dau dreptul de a crede că și această chestiune va dobîndi, și din afară ca și înlăuntru, o soluție conformă cu demnitatea și drepturile neprescriptibile ale României.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

De astăzi d-voastră aveți a începe importantele d-voastră lucrări.

Cea mai importantă din aceste lucrări, domnilor Deputați, este chestiunea financiară și cercetarea socotelilor anilor trecuți. Și în una, și în alta, Eu reclam tot luminatul d-voastră concurs, tot neatârnatul d-voastră control.

Echilibrul finanțelor noastre de mai mulți ani este zdruncinat. Aceasta a fost consecvența logică a împrejurărilor prin care am trecut. Deficitul, neînsemnat [față] cu bogățiile nedesvoltate încă ale Țării, ce astăzi îl avem, a provenit în mare parte din cauza unei mari datorii ce Guvernul meu a moștenit de la Guvernele

de mai înainte; a provenit asemenea din cauza mai multor creațiuni, efectuate în anul din urmă, ca cerute de noua noastră organizație, și pentru care foasta Adunare nu s'a îngrijit a afecta și resurse îndestulătoare pentru înființarea și întreținerea lor. D-voastră veți pretui însă că o organizație cu totul patriarhală nu s'a putut transforma într'o organizație modernă, reclamată de Convenție și de îndestularea trebuințelor tuturor claselor societății noastre, nu s'a putut operă fără sporire de cheltuieli; cu toate acestea, afară de deficitul moștenit din anul trecut, cheltuielile anului 1864 s'aun acoperit prin veniturile normale ale acestui an, fără să fi fost trebuință de a spori și sarcinile contribuabililor.

Subvenția ce Statul dă Casei de îndemnisare a proprietarilor de moșii, pentru răscumpărarea clăcii, va aduce un însemnat gol în budgetul rețetelor noastre pe anul viitor.

Ministerul meu de Finanțe vă va prezenta budgetul general pe exercițiul acestui an. Din expunerea de motive a acestui budget, d-voastră, domnilor Deputați, vă veți convinge că Țara nu are de ce se îngriji pentru viitorul ei financiar. Cu ordine, cu economie, și cu puține sacrificii din partea contribuabililor, cerute acestea de împrejurările excepționale în care ne aflăm, în curând vom ajunge la restabilirea echilibrului între veniturile și cheltuielile noastre.

În privința socotelilor anilor trecuți, ele, domnilor Deputați, vi se vor înfățișa în deplină lumină. Curtea de Conturi astăzi funcționează; ea are dreptul și datoria de a cerceta cu scrupulositate întrebuințarea banilor publici.

Aici nu se împlinește chemarea d-voastră.

D-voastră, domnilor Senatori și domnilor Deputați, aveți mai cu deosebire misiunea de a consolida Statul român; d-voastră aveți misiunea de a întări bazele și trăinicia instituțiilor constituționale, mai trebuitoare în România decât orișunde aiurea, pentru că ele aicea sînt sorgintea tuturilor puterilor Statului.

Aceste baze au fost în anii trecuți prea mult zdruncinate prin intrigile și luptele partidelor; ele nu se pot reîntări decît prin o strînsă armonie între toate puterile Statului.

Feriți dar noile Corpuri Legiuitoare de calea periculoasă în care atîția ani au umblat desființatele Camere; gîndiți, domnilor, că, noile Adunări compromise, totul este în pericol, totul este haos, și pentru autonomie, și chiar pentru națiune.

Instituțiunile noastre s'au complectat prin înființarea Senatului, care, ca corp preponderator, compus din elemente conservatoare, puternic de experiența dobîndită în conducerea afacerilor generale și județene ale Țării, va ști a feri ciocnirile între puterile Statului, va menține echilibrul între dinsele și așa va apăra neatîns pactul fundamental și libertățile publice ale României.

Și Senatori și Deputați, d-voastră în patriotismul și în luminile d-voastră veți găsi dar mijlocul de a feri noile Adunări și Țara de luptele care în trecut le aduseseră pe marginea prăpăstiei.

D-voastră veți înțelege ca și mine, cum a înțeles și Țara în zilele de 10-14 Maiu, că autoritatea nu este

incompatibilă cu libertatea. Negreșit, domnilor, numai întinderea votului electoral, numai emanciparea clăcașilor, nu se poate zice că nu sînt acte liberale.

Ei bine ce conflicte, ce desordine aplicarea acestor două mari reforme, una politică și alta socială, n'ar fi produs în Țară, dacă Guvernul meu n'ar fi avut autoritatea care i-a dat-o plebiscitul?

D-voastră veți sprijini această autoritate producătoare de bine.

Dorința și ambițiunea Mea este și va fi de a face ca poporul român să dobîndească supt Domnia Mea toate libertățile de care se bucură națiunile cele mai înaintate.

Dacă de astăzi nu deschid mina întreagă, este pentru că nu odată s'aun văzut partidele anarhice servindu-se de armele libertății, de presă și de tribună spre a ucide libertatea, este pentru că nu voiesc a expune la furtuni tinerele noastre instituții, înaintea de a prinde rădăcinii în pămîntul României.

Aceste instituții, odată consolidate, fiți fără grijă pentru viitor. Cu aceste instituții, toate întemeiate pe sistemul electiv, de la Comună până la Stat, de la basă și până la culme, numai Guvernele rele și arbitrare nu mai sînt cu putință în țara noastră.

Cit pentru mine, domnilor Senatori și domnilor Deputați, precum am declarat-o și desființatei Camere, v'o declar și d-voastră, și aceasta în chipul cel mai solemn, Eu am conștiința misiunii mele, care este de a funda Statul și societatea romînă pe baza drepturilor vechii noastre autonomii, pe baza marilor principii ale egalității și civilizației moderne. Această misiune voi și a o îndeplini în tot timpul și în toate împrejurările.

Aşa dar, domnilor Senatori şi domnilor Deputaţi, păşiţi cu energie în îndeplinirea mandatului d-voastră. Autoritatea ce naţiunea mi-a dat-o în 10—14 Maiu, eu astăzi o împărtăşesc cu d-voastră. Apucaţi-vă serios de lucru. În cercetarea legilor ce vi se vor prezenta, puneţi acea lealitate care decurge din tăria convingerilor care dă putere consiliilor şi care dovedeşte cu atît mai mult credinţa şi patriotismul cetăţeanului. Daţi sinceramente Guvernului meu concursul luminilor d-voastră. Aduceţi-vă aminte, şi acum şi totdeauna, prin dureroasa ispită prin care a trecut ţara, că nu este progres, că nu este ordine şi libertate, fără o înţelegere deplină între deosebitele Puteri ale Statului.

Ajutaţi-mă în stingerea partidelor şi a urelor, prin înfrăţirea tuturor claselor societăţii noastre supt un singur drapel, acela al binelui comun. Supt acest drapel toţi îşi pot da mîna fără umilire.

Eu sint cel d'întăiu a arunca un vâl asupra durosului trecut; doresc ca noua eră, în care astăzi păşesc Romîni, să fie, nu numai de libertate şi de egalitate, dar şi de pace şi de înfrăţire; şi de aceea şi întind mîna, fără deosebire, la toţi fiii ţerii, chemîndu-i a contribui la mărirea şi fericirea României.

D-voastră, domnilor Senatori şi domnilor Deputaţi, mă veţi urmî pe această cale. D-voastră veţi fi cel d'întăiu a da exemplul păcii şi al înfrăţirii. Aceasta va mări încă puterea morală a consiliilor şi a lucrărilor d-voastră; căci, făcînd aşa, atunci toţi veţi vorbi şi lucra în numele României; căci toţi, preoţi, vechi şi înalţi funcţionari ai Statului, magistraţi, ofiţeri, proprietari, specialiştii, negustori, şi voi, foştii clăcaşi,

astăzi stăpîni liberi pe brațele și ogoarele voastre, toți pe cari astăzi vă văd împrejurul meu, toți sinteți însăși România.

Cît pentru mine, domnilor Senatori și domnilor Deputați, aceasta este cea mai frumoasă zi a vieții mele; pentru că, după ce, pentru un minut, spre a salva națiunea și societatea romînă, am fost nevoit a mă pune mai presus de legi, eu astăzi mă aflu în fericită poziție de a pune în aplicație noile instituții ale României, încredințîndu-le inimii, inteligenței și patriotismului unei adevărate represintațiunii naționale.

Dumnezeu dar să binecuvinteze lucrările d voastră!

Dumnezeu să facă ca ele să aștearnă mărirea și gloria națiunii!

Dumnezeu să ocrotească România!

ALEXANDRU IOAN.

Kogălniceanu, N. Crețulescu, L. Steege, M. R. Bălănescu.

N-1 1.762. 6 Decembre 1864.

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite Romîne,
No. 274, din 8 Decembre 1864.)

LXVIII.

MESAGIU DOMNESC.

Domnilor Deputați,

Asupra raportului Ministrului meu Secretar de Stat, Președinte al Consiliului de Miniștri, supt N-1 1763;

Avînd în vedere că, atît după Statutul de la ²¹/₁₄ Iulie 1864, cît și după regulamentul Adunării Elective, Președintele acestei Adunări are sarcini și atribuții speciale;

Văzînd că d. C. Negri, pe care l-am numit în acest post, nu poate deocamdată să-l ocupe din cauza slabei sale sănătăți;

Până la venirea d-lui Președinte;

Eu încredințez d-lui Al. Em. Florescu, unul din vice președinții Adunării Elective, atribuțiile ce, după Statut și după regulamentul Adunării, sînt inerente postului de Președinte.

Despre care fac cunoscut domniilor voastre.

Dat în București, la 22 Decembre 1864.

ALEXANDRU IOAN.

Ministru Secretar de Stat, Președinte al Consiliului Miniștrilor,
Kogălniceanu.

N-1 1850.

(«Monitorul», ziar oficial al Principatelor-Unite, N-1 289
din 29 Decembre 1862.)

LXIX.

CLA PRIMIREA DELA PALAT ÎN ZIUA DE 1-IU IANUAR 1865, N. S.
DOMNUL A PRONUNȚAT URMĂTOARELE DISCURSURI:

Răspuns la cuvîntul clerului ortodox:

Prea Sfînte Părinte,

Primesc cu o sufletească bucurie felicitările ce-mi adresați în numele Clerului, al Maicii noastre, Biserica ortodoxă romînă. Felicitările acestea îmi sînt plăcute, pentru că ele sînt înseși rugă către Atotputernicul, pentru a binecuvînta și a ocroti nouăle instituții politice ale României.

Prin aceste instituții Biserica romînă a dobîndit o nouă putere și un nou prestigiu. Prin înființarea Sinodului central, clerul din ambele țări surori devine unul, precum este una și sfînta noastră religie.

Soarta morală și materială a preoțimii din zi în zi se îmbunătățește, mulțumită noilor instituții și legiuri. Sint dar în tot dreptul a Mă aștepta că clerul, cu toată influența sa spirituală și morală, va apăra aceste instituții, precum și autoritatea care este chemată a le desvolta și aplica, conform aceasta cu sfatul Marelui Învățător, carele a zis: «Toată autoritatea de la Dumnezeu vine».

Cit pentru Prea Sfinția Voastră în parte, Eū am pururea o deosebită mulțămire de a Vă vedea, ca Primat al României, dind exemplul devotamentului către Tron și către persoana Mea, precum Mi l-ați dat și în ziua primirii voinții Națiunii, în ziua de 20 Maiū trecut.

Mulțamesc dar Prea Sfințiilor Voastre, mulțamesc Clerului pentru noile felicități și binecuvintări ce-mi adresați. Măria Sa Doamna regretă că starea sănătății Sale nu-i permite a Vă exprima prin viu graiū mulțămirile sale pentru felicitățile și binecuvintările ce-i adresați. Eū mă fac interpretul acestor mulțămiri.

Răspunsul la felicitățile clerului celorlalte confesiuni creștine :

Priimiti, Sfinților Părinți, toate mulțămirile Mele pentru felicitățile ce-mi adresați în numele clerului deosebitelor confesiunii recunoscute.

Recunoștința ce-mi arătați pentru libertatea de care religiile la care aparțineți se bucură supt Domnia Mea, o primesc în numele țerii. Eū, puind în aplicație egală libertate și îndrituire a tuturor culturilor creștine, n'am făcut decit a urma pe calea de toleranță și de libertate religioasă care a fost în toți secolii o-

virtute a Națiunii Române, care s'a practicat de vechii și iluștrii Mei predecesori, care s'a proclamat de Adunările-mume din 1857, și a primit o nouă consfintire prin Convenția de la Paris din 7 August 1858. Ambitiția și gloria Mea vor fi de a aplica și desvolta cât se poate mai mult în pământul României libertatea conștiinței și egalitatea Innaintea legilor politice și civile a tuturor locuitorilor Țerii, fără privire către religia lor.

Măria Sa Doamna se asociază cu Mine spre a vă mulțami pentru bunele cuvinte ce ni adresați, și spre a Vă dori Sfintiiilor Voastre și coreligionarilor voștri un an ferice.

Răspuns la cuvintul Senatului:

Simt o deosebită mulțămire de a primi pentru inițiativa dată felicitățiile și mărturisirile de devotament ce-mi adresează Senatul României. Senatul era o necesitate în mecanismul politic al țerii. Înființarea acestei nouă instituții de mult intra în cugetările mele.

Tot ce dar îmi vine dela acest corp înalt, ca sprijin pentru noua ordine de lucruri, nu poate decât să deștepte în inima mea o deosebită plăcere. Cu acest sentiment, Eū primesc felicitățiile ce-mi adresează Senatul cu ocazia Anului Nou; cu acest sentiment și din parte-mi Eū felicitiez pe Senat și i doresc ca prin spiritul său de moderație și de înaltă legalitate, ca prin lucrările sale studiate și luminate să se ridice și să se menție la înălțimea marii și frumoasei sale misiuni de apărător al pactului nostru fundamental, Și Măria Sa Doamna și Eū vă urăm, d-lor. Senatori, un an bun și fericit.

Răspuns la cuvîntul Adunării electivă :

Felicitările și expresiile de devotament către Tronul României și către persoana Mea, ce Mi le adresează Adunarea electivă cu ocazia anului nou, le primesc cu o vie bucurie și cu o întemeiată mîndrie; căci aceste felicitări sînt însuși glasul Națiunii, astăzi deplin reprezentată prin d-voastră, d-lor Deputați.

Vă mulțămesc, d-lor, pentru că dați dreptate actelor Domniei Mele. Dacă Eu am avut norocirea de a săvîrși toate acele reforme politice și sociale care sînt menite a întări și a înflori Națiunea și societatea romînă, și care de pe acum au ridicat țara noastră în ochii străinilor, aceasta este pentru că totdeauna în calea Mea Eu am fost sprijinit de Înalta Providență; este pentru că nicîo dată n'am scăpat din vedere misiunea ce Mi s'a dat în zilele de 5 și 24 Ianuarie 1859, aceia de a realiza, cu toate opunerile, cu toate greutățile, dorințele și trebuințele Națiunii, exprimate prin Adunările-mume din 1857.

Tare de concursul d-voastră luminat, energic și patriotic, Guvernul Mieū va pași pe această cale măreață.

Presidînd o bună armonie între deosebitele Corpuri ale Statului, unite toate prin același scop, țara poate a se aștepta în siguranță la realizarea destinului sale.

Profit de această ocazie, d-lor deputați, spre a vă mulțami de votul d-voastră din 30 Decembre.

Aceste mulțămiri Vi le adresez în numele țerii, căci d-voastră, și numai d-voastră, ea vă datorește de a începe pentru înțiași dată anul nou cu un budget votat de Puterea legiuitoare. Prin acest singur vot,

d-voastră ați cîștigat un mare titlu la recunoștința Mea și a Națiunii, căci ați rezolvat chestiunea financiară, pe care de atîția ani spiritul de partid o ținea nedelegată, spre paguba și spre spăimîntarea tuturor intereselor publice și private.

Vă mulțămesc și în numele Măriei Sale Doamnei pentru felicitările ce ni adresați; aceste mulțămiri sînt înseși urările ce Eu formez pentru prosperitatea Adunării electivă în general, și a membrilor ei în parte.

După aceste cuvinte, înălțimea Sa, descoperindu-se, a strigat: *Să trăiască Adunarea electivă!*

Răspunsul la cuvîntul vice-președintelui
Curții de Casație:

Nu de astăzi primesc bune cuvinte și expresii de devotament din partea înaltei Curți de Casație și de Justiție. Nu de astăzi această instituție are drept la îngrijirea și bunăvoința Mea. Felicitările ce d-voastră, d-le vice-președinte, îmi adresați în numele Curții cu ocazia Anului Nou, au astăzi un îndoit preț pentru Mine; fiindcă d-voastră veniți, prin cuvintele d-voastră, a arăta Națiunii toată importanța unificării legilor civile și penale, ce am fost așa de fericit de a operă în aceste ultime luni. D-voastră, domnilor Magistrați, aveți în special misiunea de a priveghia la stricta aplicare a noilor Codice; sînt sigur că d-voastră, ca totdeauna, veți ști a vă ținea la înălțimea acestei misiuni. Prin însăși aceasta, d-voastră veți dobîndi nouă titluri la recunoștința Mea, a Guvernului Mie și a Terii.

Vă urăm împreună cu Măria Sa Doamna, d-lor Magistrați, un an mînos în mulțămiri sufletești.

Răspuns la cuvîntul Curții de Conturi :

Felicitările și expresiile de devotament ce-mi exprimă Curtea de conturi, cu ocazia Anului Nou, le primesc cu deplină convicție că ele sînt sincere și bine simțite. Am toată încrederea că Curtea pururea se va menține la importanța misiunii sale, puind pe țară în poziție de a avea socoteli cercetate la timp, și, prin urmare, prin controlul său, asigurînd-o despre buna și legiuita întrebuintare a banilor publici. Prin însuși aceasta, Curtea de Conturi va dovedi tot folosul instituției sale.

„ Mulțămesc Curții, și în numele Mieii și în numele Măriei Sale Doamnei, pentru felicitările ce ni sînt adresate prin canalul președintelui său.

Răspunsul către corpul municipal :

Urările ce cu ocazia Anului Nou îmi adresați, d-le primar, în numele Consiliului comunal și al populației domneștii noastre reședințe București, îmi sînt o plăcută dovadă că acest oraș recunoaște partea practică a noilor instituții cu care România s'a înzestrat, și din care Bucureștiul este cel d'întăiu oraș a trage cel mai mare folos.

Prin aceste nouă instituții, comuna a dobîndit o proprie și liberă existență. Sper dar, d-le primar și d-lor consilieri, că d-voastră, cu concursul Guvernului Mieii, care niciodată nu vă va lipsi, sper, zic, că vă veți sili a face că aceste libertăți, de care astăzi se bucură orașul București, se vor întrebuinta astfel, încît ele să întemeieze buna stare materială și morală a tuturor claselor populației comunei, și tot odată să contribuie la consolidarea ordinii și autorității în

România, fără de care nu poate fi siguranță și prosperitate pentru nicio comună în parte.

Prezența d-voastră, d-le General, în capul Consiliului comunal, și spiritul de ordine și amorul pentru binele practic, ce caracterizează pe colegii d-voastră din Consiliul comunal al Bucureștilor, îmi sînt o puternică închezășuire că Guvernul Mieū va avea pururea a se lăuda cu drepturile și prerogativele ce, prin noua lege comunală, s'aū acordat comunelor României.

În numele Mieū și al Măriei Sale Doamnei, vă mulțămesc, d-lor, și doresc Consiliului comunal și întregii populații a Bucureștilor un an plin de toate fericirile, un an bogat în îmbunătățiri morale și materiale.

Răspuns la cuvîntul corpului profesoral :

Vă mulțămesc, domnule Rector, pentru omagiile și urările de fericire ce-mi adresați în numele Universității și al corpului profesoral din București.

Cu anul nou începe pentru corpul profesoral o îndoită activitate și importanță, mulțămită noilor instituțiilor ce România, în deplina și libera sa voință, domnule Rector, și-a dat în zilele de 10 și 14 Maiū, mulțămită noii legiuiri a reorganizației Instrucțiunii publice.

Tare de aceste instituții și legiuiri pe care țara le-a dobîndit cu destule sacrificii și pericole, Eū voiū stărui ca corpul profesoral să se menție pururea la înălțimea misiunii sale, învățînd și moralisînd tinăra noastră generație prin exemple practice și respectînd autoritatea și ordinea, fără de care nicio lege nu se poate aplica, nicio libertate nu se poate înrădăcina și desvolta.

Sunt în drept a mă aștepta că pe această cale minuitoare voi găsi pururea cu vorba și cu fapta profesoratul din București. Și de aceia primesc cu bucurie felicitările ce mi se adresează cu ocaziunea Anului Nou, și ele îmi sunt cu atât mai plăcute, că-mi sunt rostite prin organul d-voastră, domnule Rector.

Măria Sa Doamna unește mulțămirile sale pe lângă ale Mele.

La felicitările Puterilor străine, reprezentate prin Baronul Eder, M. S. a răspuns :

Domnule Baron, sunt foarte simțitor la felicitările ce-mi adresați, în numele d-lor Agenți și Consuli generali.

Eu am primit în anul ce s'a sflrșit numeroase și vederate mărturisiri despre buna voință a Augustei Curți Suzerane și a Înaltelor Puteri garante, pentru Principatele-Unite. Aceste sunt atâtea datorii de onoare pe care Eu mă silesesc a le plăti, dînd României o organizație solidă, respectată și potrivită cu trebuințele sale, și înlesnind dezvoltarea avuțiilor sale agricole, comerciale și industriale. Spre acest finit, Eu am acordat străinilor dreptul de a dobîndi proprietăți. Îmi place a crede că cogeterile mele vor fi prețuite în de-afară cum ele merită de a fi, și, în această convicțiune, eu primesc felicitările și dorințele ce exprimați pentru România și pentru persoana mea.

Îmi este particular plăcut, domnilor miei, a vă dori și eu un an bun și fericit.

La sflrșitul ceremoniei, Înălțimea Sa a primit pe reprezentanții comunității israelite. Mulțumindu-li pentru ale lor felicitări, Înălțimea Sa li-a promis dinpău că nu va pierde din vedere emanciparea Romînilor (sic), de

acel cult, în conformitate cu cerințele reformelor civilisatrice, întreprinse în România. Din nenorocire însă, rabinatele astăzi existente în România sînt departe de a răspunde la tendințele unei comunități ce aspiră a fi emancipată. Înălțimea Sa li sfătuiește, prin urmare, reforme serioase în această privire :

«Voi cereți a vi se da drepturi», li-a zis Înălțimea Sa, «și nu faceți nimic spre a le merita».

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite Române,
N-1 2, din 3 Ianuar 1865.)

LXX.

La adresa de răspuns la Mesajiu, cînd s'a prezentat întreaga Adunare la Domn, M. Sa a zis :

Primească Adunarea Electivă rostirea mulțămirilor mele celor mai vii pentru dreptatea ce dă actelor mele, pentru devotamentul ce-mi arată, pentru lealul concurs ce-mi promite.

Adunarea mi le-a și dovedit acestea prin două mari acte, prin votarea bugetului pe anul în care intrăm, și prin această Adresă, care va fi unul din titlurile cele mai prețioase ale vieții mele.

Cu Adunarea actuală Eu sînt solidar înaintea națiunii, și dar cu dînsa strig : *Să trăiască România!*, și pentru fericirea României strig : *Să trăiască Adunarea!*

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite Române,
N-1 5, din 9 Ianuar 1865.)

LXXI.

Anexă la Procesul-Verbal al ședinței din 15
Decembre 1864. — Lit. A.

MESAGIU DOMNESC.

Domnilor Deputați,

În asămănare cu dispozițiunile Art. III din Statutul de la 2 Iulie 1864, Eu am onoare a înainta în deliberarea domniilor voastre alăturatul proiect de lege, elaborat cu concursul Consiliului nostru de Stat, pentru regularea baselor după care urmează a se preleva impositul fonciar pe anul curent și pe cei viitori.

ALEXANDRU IOAN.

Ministru Secretar de Stat la Departamentul Finanțelor: *Stecge.*
N-1 2, Ianuar 5.

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite Române,
N-1 26, din 5 Februar 1865.)

LXXII.

Anexă la Procesul-Verbal al ședinței din 15
Decembre 1864. — Lit. B.

MESAGIU.

Domnilor Deputați,

Pe lângă raportul Ministrului nostru Secretar de Stat la Departamentul Finanțelor, presintindu-mi-se proiectul de lege pentru reorganizarea serviciului de percepție de prin orașe și de prin tirgurile principale, Noi îl înaintăm pe lângă aceasta în deliberarea

domniilor voastre, împreună cu expunerea motivelor ce au provocat elaborarea lui, spre a se legifera.

ALEXANDRU IOAN.

Ministru Secretar de Stat la Departamentul Finanțelor, *Steeg*.
N-1 1835, Decembre 21, 1864.

(«Monitorul», Jurnal oficial al Principatelor-Unite Romine
No. 26, dia 5 Februar 1865.)

LXXIII.

SCRISOAREA

ADRESATĂ DE MĂRIA SA DOMNUL CĂTRE PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE MINIȘTRI, CU DATA DE 11 MART 1865.

Iubite Domnule Președinte,

Nenorocirile întâmplate în zilele trecute au cauzat o întristare generală. O mare parte a orașului a fost cotropită de apele Dimboviței; o populație numeroasă a fost amenințată de cele mai mari pericole și expusă la toate asprimile timpului. Într'un cuvânt, e o întâmplare din cele mai nenorocite, și mai lamentabilă decît inundația din anul trecut.

Care au fost cauzele acestor inundații? Putut-au fi întimpinate sau putea-vor fi întimpinate de acum înainte? Sint întrebări care cer o soluție în cel mai scurt timp.

Cauzele inundației ni sint cunoscute. Știm că, pe de o parte, mai mulți proprietari de mori au dispus într'un chip abusiv de ape, reținându-le la o înălțime anormală și aruncându-le afară din matca riului. Pe de altă parte, zăgazarile care regulează abaterea apelor la șanțuri au fost dărîmate din cauza neglijenței cu care s'au executat lucrările de conservatie.

Legea votată în zilele trecute de Adunarea legiuitoare, și care, sper, va fi aprobată și de Senat, va da Guvernului mijloace de a înlătura toate obstacolele care împiedică libera Dimboviței curgere.

Dacă legea aceasta poartă în sine un caracter general și aspru, cauza este că m'am încredințat că un mare număr de mori au fost construite fără autorizație, și că mulți din proprietari, la construirea altor mori, au pășit peste limitele autorizației ce li s'a fost acordat, ridicând zăgazuri care, în mare parte, au cauzat inundațiile orașului. Va trebui dar ca legea să se aplice fără întârziere, precum și fără slăbiciune. Vă cunosc prea bine, domnule Președinte, pentru ca să nu socot de prisos a vă mai aminti că, dacă interesele private trebuie să cedeze înaintea interesului public, datoria Guvernului este de a avea o prevedere înțeleaptă la aducerea întru împlinire a măsurilor edictate de lege. Veți putea dar, după o matură cercetare, apăra acelea din mori care nu aduc împiedecare scursului Dimboviței și sînt necesare populațiilor rurale.

Spre a evita în viitor asemenea calamități, aștept de la d-voastră un raport special asupra chestiei alimentării orașului cu apă. Trista experiență ce am făcut, ni dovedește în destul că modul adoptat până acum presintă multe defecte.

Asemenea vă rog ca în cel mai scurt timp să ordonați studiarea și începerea lucrărilor pentru regularea cursului Dimboviței și mărghenirea apelor între două cheiuri.

Aceasta pentru viitor.

Iar, pentru present, luatu-s'au măsurile necesarii pentru a putea combate răul cu eficacitate și a pre-

serva populația de pagubele și miseria de care este amenințată astăzi?

Cu părere de rău am constatat că unele din autorități n'au arătat destulă prevedere și energie; creșterea Dimboviței era lesne de calculat: pentru ca să scoboare apele de la Tîrgoviște în București, trebuie să treacă cel puțin 40 de oare. Acest interval era prea de ajuns pentru luarea de măsuri care ne-ar fi scutit de multe nenorociri. Ordine au fost date ca stabilimentele noastre militare și unele din edificiile civile să se evacueze spre a se pune la dispoziția locuitorilor din suburbiile amenințate de inundație.

Cu toate acestea, cînd în persoană m'am dus în suburbiile Izvoru, Belvedere, Mihai-Vodă, Radu-Vodă, Dudescu, înecate la o înălțime de doi metri, am găsit mai toate casele locuite, familii întregi refugiate pe acoperămînt, bărbați, copii și femei expuși la frig, ploaie și zăpadă. Consiliul municipal n'ar fi trebuit să dea un ajutor mai energic autorității centrale? Nu putea oare să arăte mai multă prevedere decît toți acești nenorociți, silindu-l a se supune sfătuirilor Prefectului Poliției, care îi îndemna a părăsi case care nu li mai închezășuiaă niciun fel de adăpost?

Autoritățile municipale nu trebuiau să profite mai mult de cruntele învățăminte ale inundației din anul trecut? Uitatul-s'au deja recomandările ce la acea epocă am făcut fostei Municipalități? Din 22 de bărci ce i s'au dat de Prefectura Poliției, sînt acum patru ani, astăzi, afară de una, toate au dispărut. Prevăzînd neajunsul mijloacelor de scăpare la cas de nevoie, am cerut construirea unui număr de imbarcații spre a înlocui acele date.

Din toate acestea, nimic nu s'a făcut. Am fost re-

duși a ne servi de trei bărci împrumutate de particulari, așteptând două zile sosirea altor imbarcații, aduse cu cele mai mari greutateți. Cum este dar cu putință să întimpinăm, cu mijloace atât de restrinse, la scăparea inundațiilor? Plute, la asemenea cazuri, se cirmuiesc foarte încet și cu mare greutate. Mai bine era să se întinză, în largul stradelor, frînghi, care puteau fi de mare ajutor spre a merge înaintea și a lupta contra curențelor. Ele slujesc tot odată și de sprijin nenorociților cari, amenințați de creșterea apelor și desperând de a vedea vre-un ajutor la timp, se hotărăsc a părăsi locuințele și a căuta, cu pericolul vieții, un adăpost, adese ori foarte depărtat.

Resultatul acestor neajunsuri a fost că distribuțiile de ajutor s'au făcut cu moliciune, și într'un mod neîndestulător.

Înaintea unei asemenea neîngrijiri, îmi era cu neputință, domnule Președinte, a nu vă comunica cugetările mele. Le veți face cunoscut Consiliului Municipal, invitându-l a se ocupa de pe acum de măsurile cele mai potrivite pentru chibzuirea unui serviciu de scăpare și de ajutor, spre a putea întimpina la cas cînd, ferească Dumnezeu, orașul ar fi din nou expus la o inundație, înaintea de a termina lucrările ce în curînd vor fi întreprinse. O cantitate enormă de zăpadă a picat în munții noștri; căldurile vor începe, și este de temut ca Dimbovița să nu iasă iarăși din matca ei, ca și în luna lui Iunie trecut.

Consiliul Municipal vă va prezenta un proiect de regulament administrativ, prin care va fi autorizat a deșerta suburbiile amenințate de apă; el va avea îngrijire de a pregăti, în împreună-înțelegere cu Gu-

vernul, adăposturi pentru inundați, puind locuințele lor supt paza și responsabilitatea Poliției.

Guvernul mieu, din parte-ı, are o mare datorie de implinit. Cu concursul Camerelor am creat mijloacele necesare spre a combate, in viitor, rãul cu succes.

Deocamdatã sã cãutãm insã cum am face ca acest rãu sã devie mai rar și mai puțin vãtãmãtor.

Mai întâiũ, vã rog, domnule Președinte, sã luați in bãgare de seamã cauzele primitive ce dau inundațiilor din România un caracter inspãimintãtor de periodicitate. Din mai multe memorii se vede cã inundațiile Dimboviței din anii 1774, 1834 și 1851 au fost mai mici și mai domoale decit acele urmate in anul 1860, 1864 și 1865. Pe de altã parte am constatat cã stirpirea pãdurilor la noi s'a întins in proporții neuzite.

Aici, cred, este rãul, și tot odatã și o dovadã convingãtoare de exactitatea datelor științei in aceastã materie.

Atrag dar osebitã d-voastrã atentiune asupra acestui punct. Va trebui, socot, sã dați instrucții precise și aspre tuturor prefectilor și agențiilor speciali, de a împiedeca și pedepsi depredațiile ce se comit neconținut in pãdurile Statului.

Guvernul, pe de altã parte, prin mãsuri administrative bine studiate, lesne ar putea atrage in părțile exterioare și in suburbiile ferite de invecãri o mare parte din populația ce locuiește in părțile de jos. Unele din industrii pentru care apa este indispensabilã, firește cã nu s'ar putea depãrta de la malurile riuului; dar masa populației n'ar esita un moment sã pãrãseascã suburbiile afundate și umedoase și a se stabili in locuri mai înãlțate și sãnãtoase. Mai ales dacã ar fi încurajați din partea Statului prin schimbãri

avantagioase de pământ sau prin ușurări și scutiri vremelnice de dări. Aceasta este dovadă de sollicitudinea ce datorăm orașului și nenorocitelor suburbii din Izvor, Belvedere, Mihaï-Vodă, Radu-Vodă și Dudescu, care au fost bintuite de anemie și de friguri, încît au avut o mortalitate de trei ori mai considerabilă decît celelalte suburbii.

În aceste dureroase împrejurări, mărturisesc cu bucurie că pretutindenî am constatat cu ochii miei cel mai mare zel și devotament. Mai întăi, și cu osebite, voiŭ cita garnisona : toate corpurile, unul după altul, au luat parte cu o iuŭime neobosită la lucrările ostentitoare cerute de împrejurări; pompierii s'au arătat tot cu aceeași bravură și d'innaintea acestui element; corpul Poliției a dat dovezi de cea mai mare activitate. Asemenea nu voiŭ uita pe acei din cetățeni și străini cari, din propria lor inițiativă și cu viața în pericol, săriaŭ întru ajutorul inundaților. Cu o vie nerăbdare aștept să-mi faceți cunoscut, domnule președinte, numele persoanelor care s'au distins prin frumoasa lor conduită.

V'am vorbit până acum de București numai, dar, din nenorocire, țara întreagă are tot aceleași drituri la activa și imediata noastră îngrijire, căci nenorocirea s'a întins peste toată România. Rîuri debordate, poduri de piatră și de lemn răpitate, drumuri în mare parte stricate, mai multe orașe și un mare număr de sate stricate: iată, într'un cuvînt, tristele noutăți ce ni aduc raporturile zilnice. Recomandați, vă rog, autorităților de prin districte să puie toată activitatea și energia întru ajutorul populațiilor. Nu vă sfiți a-mi propune orice cheltuieți extraordinare pentru restabilirea comunicațiilor ce sînt intrerupte. Tot odată nu

lipsesc de a vă arăta linguirile repetate asupra mai multora din autoritățile comunale ce se află pe lângă trecătorile marilor noastre riuri. Serviciul public, comerțul și călătorii invocă adese ori, fără succes, concursul autorităților locale.

Terminind, vă rog să examinați, domnule Președinte, cum s'ar putea realiza mai lesne o idee ce mi-a fost inspirată de nenorocirea acestei de pe urmă inundații. Spre a combate acest rău, nu ne-am putea oare organiza și institui o societate de scăpare, compusă din voluntari, din oameni devotați, și cari, împărțiți în suburbii, ar avea la dispoziția lor toate instrumentele necesare? În viitor, sper, vom avea bărci; dar ce facem cu ele dacă ni vor lipsi oameni experimentați și capabili de a le conduce prin toate obstacolele și asupra curentilor? Lesne i-am găsi atunci între membri societății, și, sint bine încredințați, toți s'ar afla la postul lor în ceasul pericolului. Vă mărturisesc că aș fi foarte măgulit să am supt imediata mea protecție o instituțiune atât de folositoare orașului.

Asemenea vă recomand, domnule Președinte, drumul Cotrocenilor, care este una din principalele căi de comunicație. Apele l-au stricat cu desăvârșire la un punct între pod și Grădina Botanică și, cu părere de rău m'am încredințat însumi că serviciul Lucrărilor Publice, cu o neglijență foarte blamabilă, n'au luat nicio măsură spre a restabili comunicația. Singur am trimis 200 de oameni din batalionul de geniu; vă rog să dați ordine pentru grabnica lui întocmire.

Primiți, domnule Președinte, încredințarea deosebită mea stime și afectiv.

ALEXANDRU I. CUZA.

P. S. — Studiile hidraulice ce voim a întreprinde, spre combaterea inundațiilor, putându-se efectua numai de oameni speciali, așa dar, spre a înlătura orice bănuială din partea proprietarilor de mori, și spre a avea și noi conștiința unei datorii împlinite, sînt de părere, domnule Președinte, ca la aceste lucrări să ne povățuim de luminile unui bărbat care, prin științele sale, și-a făcut un nume european în această specialitate. Acest bărbat este d. Hartley, care este atașat ca inginer la Comisia Dunăreană. Vă invit dar să-l chemați să ia parte la lucrările pomenite.

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite Romine,
N-1 57, din 13 Mart 1865.)

LXXIV.
MESAGHILE DOMNEȘTI.

Domnilor Senatori,

Sesiunea Corpului Ponderator pentru 1864-1865, prelungită extraordinar până la 14 Martie corent, încheindu-se astăzi;

Și avînd în vedere că, pentru cercetarea proiectelor de legi votate de Adunarea Electivă în cele din urmă ședințe ale sale, trebuie a se da Senatului timpul cuvenit;

Eū mai prelungesc pentru acest sfîrșit sesiunea extraordinară a Senatului încă cu șapte zile, adecă pînă la 21 Martie corent.

Dat în București, la 13 Martie 1865.

ALEXANDRU IOAN.

Ministru Secretar de Stat, Președintele Consiliului de Miniștri,
C. Bosianu.

Domnilor Deputați,

Sesiunea Adunării Elective pentru 1864-1865, prelungită extraordinar până la 14 Martie curent, încheindu-se astăzi;

Eă declar această sesiune închisă, potrivit art. 17 din Convenția de la Paris, 7 August 1858, și Art. 9 din Statutul de la 2 Iulie 1864.

Dat în București, la 13 Martie 1865.

ALEXANDRU IOAN.

Ministru Secretar de Stat, Președintele Consiliului de Miniștri,
C. Bosianu.

N-1 436.

(«Monitorul» jurnal oficial al Principatelor-Unite Române,
N-1 58, din 14 Mart 1865.)

Domnilor Senatori,

Sesiunea Corpului Ponderator pentru 1864-1865 a fost prelungită extraordinar pentru a se da Senatului timpul convenit pentru cercetarea proiectelor de legi votate de Adunarea electivă în cele din urmă ale sale ședințe.

Avind în vedere că misiunea acestui Corp, ce a motivat sus zisa prelungire, este îndeplinită.

Eă declar această sesiune închisă, potrivit Art. 17 din Convenția de la Paris, 7 August 1858, și Art. 9 din Statutul de la 2 Iulie 1864.

Dat în București, la 20 Mart 1865.

ALEXANDRU IOAN.

Ministrul Secretar de Stat, Președintele Consiliului de Miniștri,
C. Bosianu.

N-1 475.

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite Române,
N-1. 65, din 23 Mart 1865.)

LXXVI.

SCRISOAREA

MĂRIEI SALE DOMNULUI CĂTRE PRIMARUL COMUNEI
TURNU-MĂGURELE, DIN 22 MART 1865.

Domnule Primar,

Primind sabia ce în numele comunei Turnu-Măgurele și votată de dinsa îmi trimeteți, Eu vă invit să arătați mulțămirile mele cetățenilor acestei comune, pentru devotamentul lor către persoana mea, și care îmi este prețios.

Îi veți încredința tot de odată că, în îngrijirile ce port pentru Țara întreagă, comuna Turnu-Măgurele nu va avea partea cea mai mică din solitudinea mea particulară.

Asupra acestora, primiți, domnule Primar, expresiunea afecțiunii mele.

ALEXANDRU IOAN.

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite Române,
N-1 66, din 24 Mart 1865.)

LXXVII.

MESAGIILE DOMNEȘTI

PENTRU DESCHIDEREA SESIUNII EXTRAORDINARE A SENATULUI
ȘI CAMEREI LA 2 MAI 1865.

Domnilor Senatori,

Legi indispensabile și de o utilitate urgentă, M'au determinat a vă convoca în sesiune extraordinară.

Aceste legi au raport la complectarea organizării puterii judecătorești, la concesiuni de lucrări publice și la crearea de stabilimente de credit.

Guvernul Mieü vă va înfățișa, fără aminare, proiectele de legi relative la aceste chestiuni.

Nu mă îndoiesc că și în această sesiune veți contribui din toate puterile la complectarea noului edificiu social, ale căruia fundamente le-am pus cu voința și concursul națiunii întregi.

Dumnezeu să vă aibă în a sa bună pază.

Sesiunea extraordinară a Senatului este deschisă.

ALEXANDRU IOAN.

C. Bosianu, Bălănescu, Manu, G. D. Vernescu, I. Strat.

Domnilor Deputați,

Legi indispensabile și de o utilitate urgentă M'au determinat a vă convoca în sesiune extraordinară.

Aceste legi au raport la complectarea organizării puterii judecătorești, la concesiuni de lucrări publice și la crearea de stabilimente de credit.

Guvernul Mieü vă va înfățișa, fără aminare, proiectele de legi relative la aceste chestiuni.

Nu mă îndoiesc că și în această sesiune veți contribui din toate puterile la complectarea noului edificiu social, ale căruia fundamente le-am pus cu voința și concursul națiunii întregi.

Dumnezeu să vă aibă în a sa bună pază.

Sesiunea extraordinară a Corpurilor Legiuitoare este deschisă.

ALEXANDRU IOAN.

C. Bosianu, Bălănescu, Manu, G. D. Vernescu, I. Strat.

N-1. 595.

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite Române
N-1 98, din 6 Mai 1884.)

LXXVIII.

Anexa la procesul-verbal al ședinței de la
10 Maiu 1865. — Lit. A.

Domnilor deputați,

Pe lângă raportul Ministrului Mieü secretar de Stat la Ministeriul de Războiü, No. 3.619, presintindu-mi-se proiectul de Codicele Justiției militare, pentru armată, Eü il innaintez în deliberarea d-voastră, conform art. 3 din Statutul din 2 Maiu 1864.

Dat în București, la 4 Maiu, anul 1865.

ALEXANDRU IOAN.

Ministrul de Războiü, *General Manu*
N-1 600.

(«Monitorul», N-1 112, din 26 Maiu 1865.)

Un răspuns al Înălțimii Sale Domnito-
rului:

Orășeni ai Tîrgoviștei,

Eü am primit cu adîncă mulțumire ofranda ce faceți, și vă mulțănesc în numele oștirii romine; ea va ști întotdeauna, nu mă îndoiesc, să merite lauriî bravilor săi strămoși, cari împrejurul acestui oraș aü apărat cu glorie și devotament patria comună.

Cu această ocașie ați dat o nouă probă că devotamentul către Patrie și Domnul Țerii l-ați păstrat ca un deposit sacru al strămoșilor noștri.

Îmbunătățirile ce și Consiliul județean face, Ni dau încrederea că județul Dâmboviței este inspirat de aceleași sentimente cu vechea Capitală a României.

Primiți, dar, oraș și județ, din nou mulțămirile
mele.

Dumnezeu să vă aibă în a Sa sfântă pază!

ALEXANDRU IOAN.

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite Române,
N-1 112, din 26 Maiu 1865.)

LXXX.

MESAGIU DOMNESC.

Domnilor deputați,

Pe lângă raportul Ministrului Mieș Secretar de Stat,
Președinte al Consiliului Miniștrilor, supt N-1 1008;

Înfățișându-mi-se proiectul de lege pentru introdu-
cerea unor modificări în legea Consiliului de Stat;

Eș înaintez acest proiect de lege în deliberările
d-voastră, în conformitate cu art. 14 din Convenția
de la Paris, din 7 August 1858.

Dat în București, la 1-iu Iunie anul 1865.

ALEXANDRU IOAN.

Ministru secretar de Stat, președinte al Consiliului miniștrilor,
C. Bosianu.
N-1 798.

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite Române,
N-1 119, din 3 Iunie 1865.)

LXXXI.

MESAGIU DOMNESC.

Domnilor senatori,

Domnilor deputați,

Prin decretul Mieș de astăzi supt N-1 860, primind
demisiile ce mi-aș înfățișat: d. Constantin Bozianu
din postul de Ministru de Interne, Agricultură și Lu-

crări Publice, Președinte al Consiliului Miniștrilor, d. G. Vernescu, din postul de Ministru al Justiției, Cultelor și Instrucției Publice, și d. I. Strat din postul de Ministru al Finanțelor ;

Eū am numit Miniștri al miei Secretari de Stat, spre complectarea locurilor vacante, pe :

D. *Nicolae Crețulescu*, la Departamentul Finanțelor și Președinte al Consiliului Miniștrilor ;

D. *General Ioan Em. Florescu*, la Departamentul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice ;

D. *Dimitrie Cariagdi*, ad-interim la Departamentul Justiției, Cultelor și Instrucției Publice.

Despre care fac cunoscut domniilor voastre.

Dat în București, la 14 Iunie 1865.

ALEXANDRU IOAN.

Ministru Secretar de Stat și Președinte al Consiliului Miniștrilor, *N. Crețulescu*.

N-le 864, 862. (Monitorul, jurnal oficial al Principatelor-Unite Romine, N-1 129, din 15 Iunie 1865.)

LXXXII.

MESAGIUL DOMNESC.

PENTRU INCHIDEREA SESIUNII EXTRAORDINARE A ADUNĂRII ELECTIVE.

Domnilor Deputați,

Lucrările de care a avut a se ocupa Adunarea Electivă în sesiunea extraordinară de estimp fiind astăzi terminate ;

Eū declar această sesiune închisă.

Dat în București, la 25 Iunie 1865.

ALEXANDRU IOAN.

Ministru Secretar de Stat, Președinte al Consiliului Miniștrilor, *N. Crețulescu*.

N-1 914. (Monitorul, jurnal oficial al Principatelor-Unite Romine, N-1 149 din 27 Iunie 1865.)

LXXXIII.

Duminecă, 27 Iunie, Vice-președintele Senatului prezentând Măriei Sale raportul Comisiunii mixte asupra lucrărilor făcute, a pronunțat un discurs, la care Domnitorul a răspuns :

Romînilor,

Primesc cu o vie mulțămire expresiunea dorințelor Corpurilor Legiuitoare, ce mi se prezintă astăzi pentru înțlia oară de către Comisiunea mixtă, instituită conform Statutului promulgat la 2 Iulie, și cu care Comisiune Senatul întreg a arătat dorința de a lua parte la această solemnitate. Eu sint fericit de a vedea cît de des pe membrii acestui Corp, care este unul din cele mai mari rezultate ale lui 2 Maiu și care a venit să echilibreze puterile Statului.

Nu mă îndoiesc că, atit delegații Senatului, cît și ai Adunării Legiuitoare, s'au ocupat cu toată serioșitatea de binele comun, și, așa fiind, voiu lua in considerație, d-lor, arătările ce-mi faceți prin actul înfățișat de d-voastră, și-l voiu recomanda osebitei luări-aminte a Guvernului Mieü.

Să trăiască România!

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite Române,
N-1 141, dln 29 Iunie 1865.)

LXXXIV.

MESAGIU DOMNESC.

Domnilor senatori,

Lucrările de care a avut a se ocupa Senatul in sesiunea extraordinară de estimp, fiind astăzi terminate,

Eū declar sesiunea aceasta închisă.
Dat în Bucureşti, la 27 Iunie 1865.

ALEXANDRU IOAN.

Ministru Secretar de Stat, Preşedintele Consiliului Miniştrilor,
N. Creşulescu.

N-1 922. (Monitorul, jurnal oficial al Principatelor-Unite Române,
N-1 143, din 2 Iulie 1865.)

LXXXV.

PROCLAMAȚIA MĂRIEI SALE DOMNULUI.

Romnilor,

Şapte ani de muncă în interesul Ţerii, şapte ani de grijă au zdruncinat într'atit sănătatea mea, încit astăzi mă văz silit a vă părăsi pentru un scurt timp şi a pleca la băi spre a putea la reîntoarcerea mea iarăşi lucra, cu reinnoite puteri, la îndeplinirea grelei misiuni ce Mi-aţi incredinţat în zilele de 5 şi 24 Ianuar.

În tot cursul acestor ani, bunul simţ al vostru a ştiut în totdeauna alege calea cea mai bună, acea cale care singură conduce popoarele la a lor mîntuire, aţi ştiut a păzi liniştea publică, şi prin patriotismul vostru aşa aţi restrîns mai cu tărie legăturile ce unesc Tronul cu Ţara.

Deşi voiū fi departe de Ţară, nu mă indoiesc că simţul ordinii şi al înţelepciunii strămoşeşti va domni între voi şi că veţi fi geloşi a arăta lumii că sinteţi vrednici de viitorul la care aspiraţi. Cu legea care într'aceiaşi zi a eliberat munca sătenilor şi proprietatea şerbită, am făcut pasul cel mai mare către acest viitor, căci prin ea am încoronat edificiul naţionalităţii romine.

Romînilor,

De la voi atirnă acum ca să întăriți prin precumpănirea voastră acest moment al propășirii naționale.

Faceți dar ca, prin buna înțelegere între voi, această lege să se aplice pretutindenea cu bună credință.

Voi, muncitorii de pământ, să știți bine că numai bunurile cîștigate prin sudoare profită omului. Căutați dar într'un spor de muncă, în silința voastră, dar nu aiurea, mijloacele trebuitoare pentru a răsplăti, precum o cere legea, dobinditul prin ea pământ, și voi, stăpînii de moșie, acum vecinii ai noilor proprietari, veniți voi înșivă înaintea îndatoririlor ce vi le impune legea, și îndepliniți cu nepărtenire obligațiile ce ea dictează. Uniți-vă toți într'o frățească înțelegere spre a nu mai pierde vremea cea folositoare pentru muncile cimpului, ci lucrați, arați și sămănați uniți cu ajutorul altora, fiindcă civilizația vine totdeauna cu spicul în mînă, cu spicul carele este semnul cel mai doveditor al culturii și al avuției unui popor.

Romînilor,

Astă dată ca și totdeauna, sunt încredințat că veți asculta glasul Alesului Vostru. Plec dar liniștit din Țară, lăsînd Consiliului de Miniștri sarcina ocîrmuirii în timpul lipsei mele.

Dumnezeu să vă țină în a sa sfintă pază!

Data la 6 Iulie 1865, la Ruginoasa.

ALEXANDRU IOAN.

Președintele Consiliului, Ministru de Finanțe, *N. Crețulescu*.
Ministru de Interne, Agricultură și Lucrări Publice, *General Florescu*.

Ministru de Război, *General Manu*.

Ministrul Justiției, Cultelor și Instrucției Publice, *D. Cariagdi*.

N-1 147.

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite Române,
N-1 147, din 7 Iulie 1865.)

LXXXVI.

Romînilor,

Tristele evenimente petrecute în lipsa Mea¹ m'au pătruns de o dureroasă impresie. Dar și astă dată poporul romin, cu patriotismul și cu bunul său simț, a probat că știe a se feri de uneltiri culpabile.

Demna și liniștita atitudine a Țerii întregi și în astă împrejurare este cea mai vie reprobarea celor petrecute.

Servească de lecție reprobarea Țerii! Vază-se încă odată că orice încercare de a răsturna instituțiile Țerii nu va găsi niciun sprijin în inimile voastre.

Romînilor,

Tare de încrederea voastră, tare de închezășuirea ce din nou ați dat viitorului, prin înțeleapta voastră purtare, Eu, astăzi, acord o deplină amnistie celor urmăriti pentru delictе politice.

ALEXANDRU IOAN.

N. Crețulescu, Florescu, N. Bălănescu, D. Cariagdi, Manu.
N-1 1061, August 30.

(«Monitorul», Jurnal oficial al Principatelor-Unite Române,
N-1 192, din 1-10 Septembrie 1865.)

LXXXVII

EPISTOLA

MĂRIEI SALE DOMNITORULUI ADRESATĂ D-LUI PREȘEDINTE
AL CONSILIULUI DE MINIȘTRI.

Domnule Președinte,

O chestiune din cele mai serioase, căci de dinsa atîrnă tot viitorul Țerii noastre, este fără îndoială cea a organizației personalului administrativ, judiciar și financiar.

¹ Răscoala pusă la cale în București de republicani (N. E.).

Asupra acestei grave chestiuni n'am lipsit a atrage în diferite rânduri atenția Ministeriilor ce s'au succedat în un timp de mai mulți ani, dar până astăzi nu văz să se fi exercitat cu destulă energie un control drept, dar totdeodată riguros, asupra diferiților funcționari administrativi, judecătorești și financiarî; nu crez să existe, precum ar trebui, în diferitele Ministerii, statistice conștiincioase de toți oamenii cu aptitudine specială la osebitele servicii, în care să se vază figurînd notițe atingătoare de viața lor publică și privată; nu crez să existe registre în care să fie înscrisi toți acei cari, destituiți din cause grave, să nu mai poată fi primiți în funcții publice.

Cu toate acestea, asemenea îndatoriri sînt prevăzute chiar de legiurile noastre cele vechi, precum, în Moldova, acelea din 1834, Septembrie 23, din 1838, Iulie 27, din 1839, Ianuar 24, din 1843, Septembrie 13, din 1854, Mart 31 și din 1860, Octombrie 15, iar, în partea de dincoace de Milcov, în Reglementul Organic și dispozițiunile de la 1863.

Inconveniente nu mai puțin grave sînt acelea ale unei răpezi și nemeritate înnaintări, precum și a trecerii unui funcționar dintr'un serviciu la altul, chiar atunci cînd aceste servicii ar fi de naturi cu totul diferite; într'un cuvînt, lipsa unor regule de admisibilitate și de ierarhie, din care să decurgă clasarea funcționarilor pe specialități, dreptele recompense și înnaintări, precum și o serioasă responsabilitate, au fost și este cauza tuturilor relelor.

Mi-ar plăcea să văz, domnule Președinte, că de astăzi înnainte s'a pus o stavilă acestui rău, că împiegații în funcțiunile lor se rînduiesc, se înnaintează, se mențin numai după meritele lor; astfel numai vom

putea spera a ajunge la o adevărată soliditate în diferitele ramuri ale serviciilor publice, administrative, judecătorești și financiare, astfel numai vom putea face a se realiza și marele principiu al stabilității funcționarului.

Pricep toată autoritatea de care se cuvine a fi investit orice funcționar asupra subalternilor săi; pricep că, pe calea ierarhică, șefii de servicii să poată recomanda sau cere destituirea unora din funcționarii subalternii lor, dar Guvernul meu să nu piarză însă din vedere greaua răspundere în care se cuvine a cădea toți aceia cari, în recomandațiile lor, ar pune indulgență și cari ar arăta o vinovată slăbiciune pentru cei abătută din datoriile lor.

În privința represiunilor, noul Codice penal dă astăzi toate mijloacele de îndreptare; doresc ca Guvernul meu să facă a se reglementa și condițiile ierarhice și de admisibilitate pentru fiecare ram de serviciu public, ca astfel să se asigure tot deodată stabilitatea funcționarului și treptata lui înaintare, după merit și vechime.

Cer dar, și ordon, ca să faceți a se elabora legi speciale pentru admisibilitatea și înaintarea funcționarilor în serviciul administrativ și financiar.

Cer și ordon ca îndată să se înființeze în fiecare Ministeriu registre, șnuruite și parafate de Consiliul Miniștrilor, în care să se înscrie toți impiegații respectiv, cu diferitele notații privitoare la moralitatea și serviciile lor. Consiliul Miniștrilor să hotărască în astă privire formularul necesar, precum și dispozițiile a se lua în fiecare Departament, pentru asigurarea exactității și legalității unor asemenea informații.

Se înțelege că acele registre vor cuprinde în diferite

coloane: numele și pronumele impiegaților, locul nașterii lor, vrîsta, data intrării în serviciu, osebitele funcții ce a ocupat, la ce anume epoce, rezultatul dobîndit, serviciile extraordinare, cauzele depărtării unora, reprimirii altora, penalitățile sau amenzile la care au fost supuși, studiile ce au făcut, capacitatea și zelul lor, numărul copiilor lor, averea de la părinți, averea cîștigată de dinșii, proprietățile ce au, felul vieții, în fine purtarea lor publică și privată.

Investigațiile domnilor Miniștri vor fi conduse cu cea mai mare discrețiune și luare aminte, registrele vor purta titlul de: *Staturi de serviciu*.

Voiesc ca notițele și informațiile adunate să se completeze neconținut, prin zilnica experiență despre valoarea amployaților de sub jurisdicțiunea lor.

Îmi rezerv a controla eu însumi, prin mijloacele de care dispun, o așa serioasă și însemnătoare lucrare.

Aceste registre se vor face în două exemplar, din care unul se va depune în cabinetul Mieș, și altul se va păstra de Ministeriul respectiv.

Fiecare ministru îmi va supune în luna lui Decembrie din fiecare an un raport care va cuprinde note motivate și justificate despre purtarea funcționarilor atîrnați de Departamentul său.

Ordon Ministrului Mieș Secretar de Stat la Departamentul Justiției să ceară de la tribunale și Curțile respective și de la Curtea de casație, liste exacte de toți funcționarii Statului ce au fost dați în judecată în diferite epoce, cu relațiune despre acusație și despre rezultatul dat de Justiție.

Aceste liste mi se vor supune cel mult pînă în două luni, trecîndu-se tot de odată notițe despre acestea în registrele de *Staturi de serviciu*.

Ministrul Miei de Justiție va lua măsurile cele mai active pentru exacta și la timp adunare a acestor relații. Fac responsabili pentru orice întârziere pe toți domnii președinți, procurorii și grefierii.

Sper, domnule Președinte, că veți pune în înaintarea acestor măsuri tot zelul de care vă știu inspirat pentru binele public. Veți grăbi a cere de la Consiliul nostru de Stat proiecte de legi pentru organizație și admisibilitatea în administrație și finanțe. Veți aduna toate elementele necesare pentru a putea întemeia odată o solidă organizare în administrație, basată pe principii sănătoase de moralitate, de ordine și de ierarhie în personalul ei. Atunci numai vom putea cunoaște bunul și răul, vom putea răsplăti meritul și stigmatiza viciul și corupția; vom putea desvolta simțirea datoriei și a devotamentului funcționarului către Patrie și binele comun.

Ordon ca toate acestea să se facă cât de curînd, și ca, în cel mai scurt timp, să-mi înfățișați lucrările cerute aici.

Atrag toată luarea aminte a d-voastră și a colegilor d-voastră asupra recomandațiilor de persoane ce-mi propuneți la diferitele funcții ale Statului, aducînd aminte Miniștrilor Miei de răspunderea la care Constituția îi supune.

Sfîrșind, rog pe Dumnezeu, domnule Președinte, să vă aibă în sfînta și puternica sa pază.

ALEXANDRU IOAN.

București, 3 Novembre 1865.

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite Romîne,
N-1 244, din 5 Novembre 1865.)

LXXXVIII.

RĂSPUNSUL PRINCIPELUI DOMNITOR

CĂTRE MARELE-VIZIR AL ÎNNALTEI PORȚI, CU DATA DE
29 OCTOMBRE (10 NOVEMBRE) 1865.

Alteță,

Nu vă pot ascunde mirarea cu care am primit scrisoarea ce mi-ați adresat, atingătoare de evenimentele de la 4 (17) August trecut¹.

Alteța Voastră ați crezut să-mi amintiți înaintea de toate trimeterea unei telegrame la Ems, pe care am primit o la Viena, adevărat atunci când mă și întorceam în Principatele Unite.

Oricare ar fi fost țelul Alteței Voastre, pomenindu-mi de acea depeșă, eu aș fi socotit să găsesc în scrisoarea sa o comunicație intimă, o preschimbare de idei ce pot primi ca trebuitoare bunelor noastre raporturi și care trebuie să fie inspirate de sentimente de franchetă și lealitate ce Alteța Voastră invocați în această circumstanță. Însă, Alteță, un așa caracter al comunicațiilor voastre a fost compromis prin publicitatea dată scrisorii voastre până a nu ajunge în mâinile mele; și acest fapt nu se poate atribui vreunei indiscreții, de vreme ce acest document, nu de mult, s'a reproduș de «Jurnalul de Constantinopol», organ oficial al Înnaltei Porți. Nu pot decit a deplora această publicitate, cel puțin inoportună.

Răspund însă Alteței Voastre; și întârzierea răspunsului meu este din cauza bolii de care am suferit.

Să examinăm, Alteță, împreună nevoia scrisorii ce mi-ați adresat, și dacă prin această urmare s'a ajuns la țelul ce Înnalta Poartă a putut să-și propuie, adevărat:

¹ Răscoala din București (N. E.)

a susținea acțiunea unui Guvern regulat și a menține neatinsse acele principii de autoritate, al căror respect interesează de o potrivă securitatea Imperiului Otoman și liniștea României.

Alteța Voastră ați fost unul din semnatarii actului internațional de la 19 August 1858; ați avut un rol considerabil și foarte activ în conferința de la Paris și ați veghiat totdeauna cu strictețe la respectul unei opere care, în mare parte, este a sa, și ale cărei stipulații sînt, fără îndoială, pururea prezente memoriei sale. Mă văd silit a aduce aminte aici că Principatele-Unite, în termii formali ai Convenției, se administrează liber și afară de tot amestecul Înnaltei Porți; și, dacă augusta Curte suzerană are dreptul de a provoca măsuri de ordine publică în România, este atunci numai cînd ordinea ar fi fost compromisă și, al doilea, cînd ar fi urmat înțelegere între Înnalta Poartă și Curțile garante. Așa dar, pe de o parte privind lucrurile precum ele au urmat în adevăr, și examinînd cu un ochiū serios și nepărtenitor mișcarea neînsemnată care a avut de pretext niște măsuri de igienă în analogie cu acele ce au fost luate și la Constantinopol la venirea holerei, să ne întrebăm, fost-a oare ordinea publică compromisă prin o așa încercare? Iar, pe de altă parte, nu-mi este încunoștiințat să fi urmat vre-o înțelegere internațională în această chestie.

Deci nu pot pricepe care să fie cauza și țelul scrisorii Alteței Voastre.

Deși mă mir că evenimentele din 3 (15) August au putut inspira vîl îngrijirii Guvernului Imperial, tot aș putea-o înțelege dacă depeșa care a făcut cunoscute la Constantinopol actele a cîțiva seditioși nu ar

fi anunțat tot în același timp și represiunea desăvârșită a acelei încercări de desordine. Însă ce nu-mi pot explica este că îngrijirile Alteței Voastre nu i-au inspirat decît un blam Guvernului Mieü, precum și măsurilor cu care s'a închezășuit liniștea publică.

Fără îndoială, Alteță, pătrunderea voastră, atît de dovedită, a fost astă dată înșelată. Fără deplina cunoștință a faptelor, lipsit de informații directe, voi v'ați rostit, nu mă îndoiesc, în bună credință, într'un fel care ar aduce, de nu aș avea cuvenita priveghere, greutatea pe care nu le-ați presupus; și scrisoarea voastră ar putea, fără nicio îndoială, să fie răstălmăcită de către cei interesați ca o adevărată incurajare.

Într'adevăr, s'ar putea crede, după zisele Alteței Voastre, că evenimentele din 3 (15) August au avut o netăgăduită importanță politică; ele nu mai sînt în ochii săi o neînsemnată mișcare, ci o revoluție și toată România sculată în contra Guvernului Mieü: *o expresie brutală a unei nemulțămiri generale.*

Nu se pot admite asemenea consecințe grave din un incident local ce se produce pretutindeni, ce s'a produs nu de mult, tot pentru asemenea neînsemnătoare cauză, la München, la Barcelona, ceia ce nu dovedește nimica în contra Guvernelor din Bavaria și Spania.

Deci contestez caracterul general ce Alteța Voastră atribuie evenimentelor din 3 (15) August. Atitudinea locuitorilor Capitalei, în ziua aceea, mărturisirile culese din toate punctele teritoriului dovedesc, din potrivă, că poporul român răspinge cu indignație și energie orice încercare în contra instituțiilor țării. Aceste manifestări așa de vederate vor fi primite, nu mă îndoiesc, cu plăcere de Alteța Voastră, căci ele

vor liniști îngrijările sale, și-1 vor îndeplini dorințele, aducându-1 încredințarea că *nicio sămință de desafecțiune publică* nu este în spiritul inteligențelor noastre populațiuni.

Cu părere de rău, dar, mă văd silit a arăta Alteței Voastre că a fost înșelată asupra caracterului și gravității evenimentelor din 3 (15) August, și că ea a primit cu prea multă încredere niște amăgiri de care s'ar fi putut feri.

La ce izvor Alteța Voastră s'a inspirat? Nu știu: însă este sigur că nu ați cerut nicio informație Guvernului mieu, că ați fost rău înștiințat asupra principiului secesiunii și că nu ați știut nici cum că acest incident putea fi exploatat, dacă autoritatea s'ar fi arătat slabă, de tot ce este ostil ordinii de lucruri instituite de Convențiune.

Nu-mi pot tălmăci altfel grăbirea ce Alteța Voastră ați pus când ați judecat niște evenimente pe care nu le puteați aprecia, și ați aruncat, fără o mai întinsă cercetare, desaprobare asupra unui Guvern pe care Înalta Poartă adesea l-a lăudat pentru silințele, tendințele și progresele sale; căci, după cum însuși ziceți, nu cunoașteți cauzele.

Nu slot dar în drept a mă mira dacă Alteța Voastră nu ați găsit decit a vă tîngui de autoritățile care au știut a menține ordinea publică?

Aș fi înțeles mult mai ușor ca Alteța Voastră să se fi felicitat de un act de vigoare a căruia Puterile garante, și mai virtuos Înalta Poartă, pot aprecia bunele consecințe în privirea menținerii liniștii generale în Orient. Alteța Voastră nu ați uitat, fără îndoială, că în anii din urmă solitudinea Guvernului Imperial s'a exercitat pururea într'un fel cu totul

opus la acele ce s'ar presupune că voiți a urmări astăzi.

De câte ori Înalta Poartă, pe temeri fără însemnătate, pentru un discurs imprudent al unora din deputații fostelor Camere, spre pildă, nu s'a plins că Guvernul meu tolera zgomotoasele agitații în foastele Camere și intrigile unor oameni supt rele influențe! Și, atunci când ideile de neorânduială erau veghiat propăduite, ca un îndemn la desordinea ce izbucnia a doua zi, Vă mirați că Guvernul meu a reprimat prin putere așa periculoase încercări!

Trebuit-a în ziua aceea să se lase turburătorilor o liberă acțiune? Și, presupunând că Guvernul meu să nu-și fi făcut datoria sa, cine s'ar fi însărcinat de a restabili ordinea într'adevăr atunci compromisă?

Înalta Poartă, fără îndoială, împreună cu Puterile garante?

Dumnezeu să ferească, Alteță, ca Înalta Poartă să fie constrinsă la această necesitate, căci atunci ar fi atrasă în niște complicații a' căror consecințe sînt afară de orice prevedere omenească.

Aici socot de nevoie a aminti Alteței Voastre ceia ce am avut plăcere a zice la toți înalții funcționari otomanî în Constantinopol asupra necesității unei strînse și sincere înțelegeri între Înalta Poartă și Principatele-Unite. *Vedeți totdeauna cu un ochiul mulțămîit, ziceam, evenimentele și actele ce pot mări prosperitatea României. A ridica pe Romîni, a consolida instituțiile lor, a încuraja desvălirea puterii lor, a dirige aspirațiile lor, a menține privilegiile lor, imunitățile lor, a face să se respecte drepturile lor, pentru ca și ei să știe mai bine a respecta drepturile altora, este a lucra tot atît de bine în interesul Im-*

periuului Otoman, pe cit în acel al României însuși; este a da tot de odată României închezășuirii serioase pentru a sa liniște și înflorire, iar Imperiuului Otoman asemenea închezășuirii, nu mai puțin serioase, pentru securitatea și puterea sa.

Cu Domni cărora Înalta Poartă nu știa toldeauna a [li] menaja drepturile și dignitatea, Bucureștii și Iașii erau nevoiți a căuta razimul lor în influențe exterioare; nu este trebuință a aduce aminte care au fost rezultatele acestei politice. Dar eu, ca Domn care înțelege ca România să se bucure deplin de drepturile de autonomie și de independență interioară, dobindite țerii din vechime (ab antiquo), drepturi recunoscute și consfințite prin tratatul de Paris și prin Convenție, și care vrea să respecteze, cum am proclamat-o și dovedit, în toate circumstanțele, niște legături de o potrivă folositoare Imperiuului Otoman și Principatelor Unite; ca un Domn care va fi sigur de a găsi la Constantinopol considerarea cuvenită Țerii ce el reprezintă, precum și acea a pozițiunii sale personale, Înalta Poartă va putea toldeauna conta pe România, și nicidecum vre-o primejdie nu i-ar veni din partea Românilor.

Așa a fost odinioară, ziceam încă, politica tradițională a Divanului. Să-și arunce ochii Guvernul Imperial în trecut, și să-și aducă aminte care au fost relațiile Înaltei Porți cu întii Domni români, cari au căutat închezășuirea lor în suzeranitate; va culege mari învățăminte din înțelepciunea și pătrunzătoarea politică a glorioșilor Sultani din veacurile al XV-lea și XVI-lea; va înțelege cât aluncă existența Moldovei și a Valahiei, ca State, era socotită de prețioasă pentru Imperiul Otoman, și pentru ce Sultani Buiazet I,

Mahomet II, Selim I și Soliman II, departe de a alătura Principatele cu alte posesii ale lor, departe de a înnăbuși o naționalitate care ar fi putut fi la discreția puternicelor lor arme, au vrut, din potrivă, să-și facă din ele un zid de apărare, să respecteze a lor independență interioară și să întărească autonomia și privilegiile poporului român.

Și astăzi voiți ținea tot același limbajiu Alteței Voastre. Situația reciprocă a Imperiului Otoman și a Principatelor-Unite nu s'a schimbat; situația lor comună exterioară e tot aceea; interesele lor sînt tot așa de strins legate ca în trecut. După socotința mea, orice desordine ar amenința liniștea publică în România, orice primejdie care ar amenința pămîntul său autonomia noastră sînt, asemenea, amenințări pentru Imperiul Otoman.

Pentru aceasta dar, nu voiți avea niciodată neiertata slăbiciune de a lăsa Înnaltei Porți grija de a lua, în asemenea cas, măsurile concertate ce Convenția îi impune. Eū înțeleg mai înalt și mai cu dignitate datoriile mele.

Și, pentru a vorbi de pe urma dată de trista zi de 3 August, să ne felicităm împreună că desordinea a fost așa grabnic oprită.

Și mie mi-a părut tot așa de rău cît și oricăruia de asprimile ce au trebuit a se desvăli, încît, ridicîndu-mă cu Alteța Voastră în sferile filosofiei, doresc și eū ca puterea să nu devie singurul mijloc de potolire în fumea aceasta; și, cu toate acestea, nu mă sfiesc a vă declara că, de cîte ori un fapt se va înfățișa înaintea mea ca evenimentele de la 3 August, adică: de cîte ori uneltiri primejdioase vor pune în pericol instituțiile Terii, voiți ști a răspunde la increderea poporului român și la dorințele sale, menținînd cu ener-

gie ordinea publică; că, de cîte ori liniştea României va fi compromisă, ori de unde ar veni primejdia, Eu nu voi consulta decît datoria mea, drepturile mele şi interesele noastre comune.

Îmi iubesc prea mult ţara, înţeleg prea mult valoarea legăturilor noastre cu Înalta Poartă şi a' sale legitime preocupăţiuni, pentru a le sacrifica vre-odată unei îngrijiri de o responsabilitate pe care voiü şti pururea a o primi, oricît ar putea fi ea de grea. Alteţa Voastră însăşi a putut mai de multe ori să se convingă în lunga sa carieră că raţiunea politică are mari şi grele nevoi, şi că sînt momente unde datoria se impune cu străşnicie spiritelor celor mai înduplecate la blîndeţă.

Sfîrşind, Alteţa, vă arăt adîncă mea părere de rău pentru un incident care sper că nu va altera nişte raporturi personale ce am dorit totdeauna a menţinea. Alteţa Voastră va reveni în curînd, Eu nu mă îndoiesc, la nişte aprecieri mai potrivite asupra situaţiei Principatelor-Unite; am drept dovadă Înalta Sa inteligenţă şi solitudinea de care tot lealul executor al voinţelor Maiestăţii Sale Imperiale trebuie a fi insuflat pentru Romîni.

Cît pentru mine, Alteţa, pururea m'am povăţuit şi pururea mă voiü povăţui, în actele mele, numai de interesele ţerii mele, şi aceste interese sînt în ochii mei nedespărţite de acele ale Imperiului Otoman. Vreau a vă zice că, pătruns de îndatoririle mele, şi ca Principe, şi ca Romîn, voiü pune toate silinţile pentru a întreţine cu Înalta Poartă acele relaţiuni intime de a' căroră foloase reciproce era aşă de viu dovedit, în anul trecut, spiritul atît de luminat al Alteţei Voastre.

Revie acele oare de încredere !

Gubernul Înnaltei Porți mă va găsi totdeauna inspirat de aceleași sentimente care mi-au atras încredințări așa de strălucite a' bunei voințe personale a Maiestății Sale Imperiale Sultanul, Augustul nostru Suz-ran, și a' viei sale solitudinii pentru România.

Primiți, Altetă, încredințarea Înnaltei mele considerații.

ALEXANDRU IOAN.

(«Monitorul», Jurnal oficial al Principatelor-Unite Române,
N-1 247, din 6 Novembre 1863.)

LXXXIX.

MESAGIUL

M. S. DOMNITORULUI PENTRU DESCHIDEREA CORPURILOR
LEGIUITOARE PE 1865—66.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

V'am convocat pentru însemnătoarele lucruri la care Constituțiunea vă cheamă.

Înțelegerea intimă între marile puteri ale Statului este cea mai sigură și cea mai trainică garanție a prosperității publice. Această convingere a trecut în spiritele d-voastră, și am fost fericit de a constata efectele ei în cursul sesiunii trecute.

Expunerea dorințelor Senatului și a Camerei, prin comisiunea mixtă, mi-a dovedit că d-voastră ați voit și ați știut a trage folos din experiența trecutului. Concentrând atențiunea d-voastră asupra chestiunilor d'innăuntru, asupra bunei administrații a averii publice v'ați arătat demni și serioși mandatarii [a] alegătorilor d-voastră. Eu așteptam aceasta de la înțelepciuni-

nea reprezentanților țerii. Pe acest tărîm puteți și trebuie să exercitați cu folos controlul d-voastră. Prin discuțiunea conștiincioasă a legilor, luminați Guvernul Mieû; prin examenul scrupulos al bugetelor, asigurați întrebuințarea folositoare a banilor publici.

Urmați a da lucrărilor d-voastră caracterul de demnitate și de maturitate care li va asigura lor respectul tuturor, și Guvernul mieû, puternic de concursul ce-l veți da, sprijinit pe d-voastră, cari reprezentați toate interesele națiunii, va realiza cu înlesnire îmbunătățirile și progresul material și moral ce starea României reclamă.

Nu lipsesc dar a vă da astăzi o dovadă netăgăduită despre încrederea Mea în intențiile d-voastră. Reglementul Camerei Elective se făcuse pe cînd era înțeles a determina cu scumpătate acțiunea particulară a deosbitelor puteri ale Statului. În scop de a asigura exercițiul liber și respectat al puterii executive, a trebuit să însemn oarecare margini acțiunii noii Camere. Însă tot de odată eu instituiam un Senat cu prerogative speciale pentru a asigura, chiar în fața Guvernului Mieû, exercițiul liber și respectat al Constituției noastre. După un an de experiență, îmi place a recunoaște că Camera Mi-a dat dovezi de devotament despre care sînt mîndru, și dovezi de încredere la care răspund prin încrederea Mea. Eu viu dar înaintea d-voastră, domnilor Deputați, și vă dau dreptul de interpelare și mijloacele de a-l întrebuința fără prejudiciu pentru lucrările d-voastră regulate. Eu nu mă îndoiesc că d-voastră, domnilor Deputați, apreteți precum se cuvine această urmare și că veți face întrebuințare de noile d-voastră drepturi cu înțelep-

ciunea de care nu v'atî depărtat în cursul sesiunii trecute.

Regulamentul Senatului a primit oarecare modifi-cațiunii și îndreptări în scop de a lărgi cercul discu-tiunilor sale publice.

Constituțiunea Bisericii ortodoxe-romîne s'a reali-sat cu nestrămutare prin instalațiunea Sinodului țerii. Patriarhul ecumenic a crezut că trebuie să ni con-teste drepturi de care toate popoarele ortodoxe au făcut întrebuințare unul după altul, și care ni se cuvin cu același drept.

Am răspuns la scrisoarea Patriarhului cu adîncul respect ce datorim celui mai vechi și celui mai ve-nerat dintre păstorii Bisericii Răsăritului, și am dat Prea-Fericirii Sale asigurările cele mai formale că vom păstra cu credință legăturile duhovnicești care ne uniaș cu Biserica-Mamă de la Constantiuopol; însă n'am lipsit de a-i declara tot odată că Biserica orto-doxă romină trebuie să existe prin a sa viață proprie, că ea trebuie să aibă o expresiune legală în Stat și să se bucure în Biserica Răsăritului de neatîrnare și de rangul ce i-au recunoscut din timpii cei mai vechi celelalte Bisericii ortodoxe.

Rămîne acum ca venerabilii păstorii ai Bisericii or-todoxe romîne și colegii lor ai Sinodului să justifice prin actele lor cuvintele ce mi-au inspirat pioasa mea afecțiune și deferință pentru sfîntul Scaun ecumenic, respectul meu pentru Biserica noastră națională și pentru drepturile României. Ei acum să dovedească, prin înțeleapta și luminata direcție ce vor da lucră-rilor bisericești, că noile noastre legi nu sînt de fel incompatibile cu legăturile duhovnicești care ne ală-

turează către Biserica-mumă și cu ideile și progresul care sînt onoarea epocii noastre.

Budgetele Statului pe anul viitor 1866 sînt trimise în studiul Camerei.

Eu le recomand, d-lor deputați, la scrupulositatea și conștiincioasa d-voastră cercetare.

La deschiderea sesiunii anului trecut eu vă adresam următoarele cuvinte: «Guvernul Mieșu a luat și va lua toate măsurile cele mai energice pentru a face ca despăgubirea cuvenită proprietarilor după legea din 14 August 1864 să li se plătească la timpul și în cifrele prescrise de lege; aceasta este o datorie națională, care este pusă supt garanția și supt scutul onoarei Guvernului și a Terit». Țara știe astăzi că Guvernul Mieșu a făcut onoare angajamentelor sale.

Cu o adevărată mulțămire constat exactitatea cu care foștii clăcași plătesc termenul întâiu al datoriei lor de indemnisație. Ei au înțeles că nu puteau să dea Domnitorului o mărturisire mai vie despre recunoștința lor.

Dobinzile cuvenite pe întâiul semestru au început a se plăti de la 11 Octombrie, înainte chiar de termenul hotărît prin lege. D-voastră știți că ele se plătesc neîntrerupt. În conformitate cu art. 49 din legea rurală, Ministrul Mieșu de Finanțe vă va supune o dare de seamă lămurită despre toate operațiile Comitetului de lichidare a obligațiilor rurale.

Guvernul Mieșu n'a scăpat din vedere că agricultura este principala noastră bogăție, și că prin urmare ea trebuie să fie încunjurată de toate garanțiile. Prin studiul Consiliului de Stat, s'a elaborat un proiect de lege pentru tocmelile de muncă agricole și pentru executarea lor. Acest proiect este trimis în

deliberația d-voastră. Știți că el este foarte urgent: Senatul și toate Consiliile județene îl așteaptă cu o dreaptă nerăbdare. Un proiect de Cod rural, care regulează afacerile polițienești de prin comune și ispașile, vi se va supune curînd. El se află în studiul Consiliului de Stat. Aceste două legi vor contribui mult la dezvoltarea agriculturii noastre, vor face sigure și lesnicioase transacțiile cîmpului, vor ușura viața agricultorului, care va afla în dispozițiile ce veți vota legitima răsplătire a trudelor și ostanelilor sale.

Eū am privit cu mîhnire reaua recoltă a acestui an în unele districte. Anotimpul a fost defavorabil. Guvernul Mieū a luat toate măsurile putincioase pentru a veni în ajutorul celor în lipsă.

O Bancă de scont și de circulație s'a concedat de Guvernul Mieū la o serioasă companie financiară, care va începe curînd operațiile sale. Acest așezămînt de credit va da un ajutor puternic proprietății și comerțului nostru; el va avea o fericită înrîurire asupra multor transacții și va asigura prețul leal și regulat al efectelor noastre publice.

Administrația justiției a intrat într'o eră nouă.

Noul Cod civil și Codul de procedură civilă sînt puse în aplicare de la 1-iū Decembre. Noul Codice penal, cu procedura lui, este în vigoare de la Aprilie. Astfel s'a consolidat și mai mult Unirea, care este în inima tuturor Romînilor. Astfel s'aū realizat intențiile liberale ale art. 46 din Convenție, care a proclamat egalitatea tuturor cetățenilor înaintea legii. Noua organizație judecătorească este de asemeni aplicată în toată țara, și instalația juriului va da acușăților garanțiile cele mai serioase.

Mulțumită acestei măsuri, legislația noastră a ieșit

din haosul vechi. Conștiința judecătorului nu mai poate fi răstăcită prin miile de deslegări, ofisuri și obiceiuri locale. Și astfel averea și onoarea cetățenilor sînt adevărat puse supt scutul legilor.

Instrucția publică, în raport cu noile legi speciale și cu mijloacele putincioase ale Teriilor, a luat o nouă dezvoltare.

Mai multe ameliorațiuni s'au făcut în lucrările noastre publice. S'au dat circulației mai multe părți de șos-le pe căile cele mai principale.

Studiile atîngătoare de drumul de fier de la Galați la hotarul Austriei s'au terminat în acest an. Lucrările sînt începute la secțiunea de la Galați la Tecuci și se vor urma, în primăvara anului 1856, cu mijloace puternice de executare.

Studiile drumului de fier de la București la Giurgiu, în mare parte, s'au săvîrșit și s'au presintat Ministerului.

Antreprenorii se pregătesc cu activitate să începă lucrările lor. Și la 2 April viitor se va pune cea întâiu piatră a gării de București. Iar, în toamna anului 1867, Bucureștiul se va lega prin cel întâiu drum de fier român cu unul din porturile cele mai principale ale Dunării.

În cursul acestui an trebuie să fie gata mai multe din acele 19 poduri de fier concesate la o companie englesă.

Lucrările însemnătoare s'au executat la mai multe puncte, și mai ales la Slatina, pentru statornicirea a două poduri mari, care formează principala cale de comunicație peste Olt. Aceste poduri se vor da circulației în anul viitor.

Precum vedeți, domnilor Senatori și domnilor De-

putați, capitalurile străine încep a se angaja în România în condițiuni foarte folositoare pentru țară. Să încurajăm dar asemenea întreprinderi care tot deodată așează creditul nostru pe piețele Europei. Orică putere reală, fie în inteligență, fie în lucru, fie în capitaluri, care vine să se ofere țerii, trebuie să fie bine primită de noi. Oare n'am fi avut noi astăzi mai multe căi ferate pe pământul nostru dacă vechea Cameră, înțelegând mai bine nevoile țerii, n'ar fi răspins propunerile serioase care ni se făcuseră de capitaliști însemnați pentru rețeaua liniilor din Valahia? Vedeti ce se petrece în jurul nostru. Aruncați ochiul d-voastră asupra Europei! Cine a conceput și executat întreprinderea cea mai îndrăzneată a veacului nostru, tunelul de la Londra? Un inginer francez. Cui a încredințat Franța construirea telegrafului de supt Mare, care o leagă cu Algeria? La ingineri englesi. Cine a executat în Austria acest drum de fier de la Baziaș, care vine până aproape de hotarele noastre? O Companie franceză. Ingineri francezi au construit drumurile de fier din Rusia. Iată cum procedează Statele cele mai mari! Să le imităm dar, noi cari avem nevoie de drumuri, de căi ferate, de canaluri, de usine, de exploatațiuni industriale, și cari sîntem lipsiți de capitaluri îndestulătoare pentru asemenea întreprinderi. Să imităm aceste exemple, și vom fi în adevăr patrioți, pentru că vom fi în adevăr folositori patriei noastre.

Meritul cel mare al epocii noastre este că ea a recunoscut și a pus în lucrare ideile roditoare de solidaritate și de înțelegere care leagă toate națiile lumii prin interesele lor, și care le vor apropia mai mult în viitorime, prin sentimentele de frăție și de stimă

reciprocă. De aici vine acest mare concurs de la popor la popor, în care fiecare nație aduce tributul geniului său, și care permite tuturor să prețuiască și să admire progresele neîncetate ale spiritului omenesc.

Expozițiunea universală, ce se va face în Paris, la 1867, deschide un câmp măreț la aceste lupte care închezășuiesc pacea. Toate popoarele sînt chemate de Franța la această solemnitate, unde fiecare țară se va înfățișa cu viața ei întregă, cu pămîntul, cu istoria ei, cu locuitorii, cu produsele ei materiale și intelectuale.

D-voastră nu veți cruța niciun sacrificiu pentru ca și Principatele Romîne să figureze cu demnitatea ce li se cuvine la această Expozițiune.

Guvernul meu vă va prezenta, domnilor Senatori și domnilor Deputați, expunerea specială despre situația țerii de la deschiderea Corpurilor Legiuitoare și până astăzi.

Ea va cuprinde toate dispozițiunile și măsurile luate în fiecare ram al administrațiunii.

Am încheiat un cartel de extradare cu Austria pentru predarea reciprocă a făcătorilor de rele. Am încheiat cu Austria o convenție telegrafică, și în curînd se va da ratificațiune unei asemenea convenții cu Rusia. Am încheiat cu Serbia o convenție telegrafică și postală. Convenția postală internațională este în ajunul de a se încheia, și vă putem anunța cu siguranță că în curgerea anului viitor Posta Romînă va începe serviciul internațional. Am însărcinat pe agentul meu la Paris să comunice Guvernului imperial frances adesiunea noastră la actul Congresului internațional care s'a fost întrunit, la 1-iu Mart, în Paris,

pentru a face uniforme tarifele telegrafice, și Guvernul Maiestății Sale a binevoit să ni dea act de această adesiune.

Am imputernicit pe Ministrul Mieū al Trebilor Străine să negocieze și să încheie cu plenipotentul imperial al Rusiei și cu participarea plenipotentului imperial al Austriei o convenție care are de scop să înlesnească plutirea Prutului.

Măsurile adoptate vor contribui mult la dezvoltarea comerțului nostru. O comisiune specială se va întruni în acest an pentru a regulă împreună cu Înalta Poartă hotarele insulelor Dunării.

Comisiunea internațională, instituită la Constantinopol, pentru chestiunea mănăstirilor secularisate, ce se ziceau închinat, urmează lucrările ei. În cât ne privește, noi împlinim regulat angajamentele generoase ce am luat d'impreună cu Corpurile Legiuitoare. Știința recentă ni dau statornică speranță că soluțiunea acestei afaceri nu va întârzia.

Am plăcerea a constata că agentul mieū lângă Înalta Poartă a fost și în această împrejurare la înălțimea misiunii sale.

Aflu de mulțumire a Vă încredința că România poate fi sigură de solitudinea și simpatiile augustei Curți suzerane și a înaltelor Puteri garante, cărora datorim acte mari ce au confirmat starea de locuri instituită prin voința națională, și garantează pentru totdeauna drepturile și autonomia noastră.

Relațiunile noastre cu Guvernul Imperial al Curții Suzerane s'au semnalat în acest an prin un incident despre care trebuie să vă vorbesc. D-voastră cunoașteți, domnilor Senatori și domnilor Deputați, tristele evenimente de la $\frac{3}{15}$ August. A vă spune că aceste

evenimente ar fi putut pune în primejdie instituțiile țării, și cu dinsele viitorul României, este a vă explica tot deodată gravitatea pericolului și asprimea înfrînării.

În urma acestui incident, Înnalta Poartă, basindu-se pe informațiunile luate din jurnale (precum ne zice), a crezut că țara se află în revoluție și că Romîniî în unanimitate ar fi fost osteniți de instituțiile întrupate în persoana alesului lor de la 5 și 24 Ianuar. Toată țara a cetit scrisoarea ce mi s'a adresat la această ocasiune, precum și răspunsul mieu. Ministrul Mieû al Trebilor Străine vă va da informații despre cele urmate de atunci, în care veți vedea bunele cugetări ale Înnaltei Porți pentru România. D-voastră cunoașteți împreună cu mine că țara nu este solidară la neorînduiele de la ³/₁₅ August, de vreme ce ea în unanimitate și cu tărie a condamnat autorii acestor turburări. Țara voiește ca și Mine menținerea instituțiilor noastre, căci aceste instituții sînt fapta poporului romîn.

Demonstrațiile ce am primit de la toate districtele în urma acestor evenimente dovedesc acordul și încrederea reciprocă a Tronului cu Țara: Popor și Domn veghiază cu aceeași băgare de seamă asupra drepturilor României și aprețuiesc cu aceeași lealitate raporturile seculare care există între România și Imperiul otoman. Popor și Domn voiesc triumful ideilor liberale proclamate la ²/₁₄ Maiu; într'un cuvînt poporul romîn și Domnul său sînt strîns uniți într'una și aceeași gîndire, liniștea și prosperitatea scumpei noastre patrii.

Împrejurarea aducînd a vorbi despre persoana mea, eu vă declar în această ocasiune solemnă că singura mea ambiție este de a păstra dragostea poporului ro-

mîn, este în adevăr de a fi folositor patriei mele, de a menține drepturile ei neatinse.

Fii convinși că eu n'aș vrea o putere care nu s'ar întemeia decît pe forță. Fie în capul Țării, fie alături cu d-voastră, eu voi fi totdeauna cu țara pentru țară, fără altă țintă decît voința națională și marile interese ale României. Eu voiesc să fie bine știut că niciodată persoana mea nu va fi o împiedecare la orice eveniment care ar permite de a consolida edificiul politic la a cărui așezare am fost fericit a contribui.

În Alexandru Ioan I-iu, Domn al Romînilor, Romîni vor găsi totdeauna pe colonelul Cuza, pe acel colonel Cuza, care a proclamat în Adunarea ad-hoc și Camera electivă din Moldova marile principii ale Regenerației României, și care, fiind Domn al Moldovei, declara oficialmente Înaltelor Puteri garante, cînd primia și Coroana Valahiei, că el primește această îndoită alegere ca expresiunea neîndoielnică și statornică a voinței naționale pentru Unire,—însă numai ca un deposit sacru.

*Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,*

Sesiunea Senatului și a Camerei pe 1865 și 1866 este deschisă.

Dumnezeu să binecuvinteze lucrările d-voastră!

Dumnezeu să ocrotească România!

ALEXANDRU IOAN.

N. Crețulescu, I. E. Florescu, S. Manu, D. Cariagdi, A. Papadopulo Calimah.

N-1 1649, 5 Decembrie 1865.

(«Moșitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite Romîne,
N-1 287, dia 30 Decembrie 1865.)

XC.

La 25 Decembre Domnitorul Primește Senatul in corpore, pentru a Î aduce răspunsul la Mesagiu. După Adresă, pe care o cetește intiiul vice-președinte, M. Sa a zis :

Domnule Vice-Președinte, Vă mulțămesc pentru sentimentele ce-mî exprimați in numele Senatului. Îm este plăcut a Vă zice, domnilor Senatori, că, concursul d-voastră Îm este scump și că prețuiesc mult noua dovadă de devotament și de înțelepciune și la această ocașie.

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite Romine, N-1 287, din 30 Decembre 1865.)

LA 1-ia IANUAR 1866.

Măria Sa a răspuns in acești termini Î. P.:
S. Mitropolitului Primat :

Prea Sfinte Părinte,

Sînt mulțămit a constata că Clerul, asigurind astăzi și mai mult unirea sa dogmatică cu Biserica-Mumă din Constantinopol, a știut și acum a răspunde la misiunea la care este chemat.

Vă mulțămesc, Prea Sfinte Părinte, atît din parte-mî, cît și din partea Măriei Sale Doamnei, de urările ce-mî faceți, și de devotamentul ce-mî arătați.

Căt pentru Mine, credincios religiei străbune, voiă da pururea tot concursul mieu întru ocrotirea și înflorirea Bisericii noastre.

În numele clerului străin a vorbit Episcopul catolic. Domnitorul a răspuns prin următoarele cuvinte :

Eminență,

Felicitările ce Eminența Voastră Ni aduce, le primesc cu plăcere. Ele sînt tot odată o dovadă despre protecția și libertatea ce domnește în Statul român pentru toate cultele. Vă mulțămesc și din partea M. S. Doamnei despre aceste felicitări și despre rugăciunile ce adresați pentru noi către Atotputernicul.

Răspunsul Domnului la felicitările Senatului :

Primesc cu o vie mulțămire felicitările ce Senatul îmi aduce. Ca apărător al Constituției noastre, Senatul are misiunea cea mai mare și cea mai înaltă. Concursul de care Senatul Mi-a dat dovadă și care îmi promite și la această ocazie în consolidarea noilor instituții, este de mare preț pentru mine și va avea rezultatul cel mai fericit pentru binele Țării. Felicitările Senatului îmi sînt cu atît mai plăcute, cu cît ele îmi confirmă speranța că viitorul Țării va fi așezat pe bazele solide ale progresului, ordinii și dreptății.

Dumnezeu să binecuvinteze România!

Răspunsul Domnitorului la discursul Președintelui Adunării :

Domnule Președinte,

Mulțămesc Adunării electivă pentru felicitările ce Mi adresează. Primesc mai cu seamă cu o adevărată satisfacere încredințarea ce-mi dă reprezentanța națională despre concursul ei leal la consolidarea și

prosperitatea Terii. Respectul Constituției, lealitatea și dreptatea, iată mijloacele cele mai eficace, care ne vor conduce la progresul dorit.

Să trăiască România!

M. Sa a răspuns în următorii termeni Președintelui Curții de Casație :

Domnule Președinte,

Primesc cu plăcere felicitările Curții de Casație și asociez mulțămirile mele cu ale Măriei Sale Doamnei.

Asigurările ce Curtea-Mi dă despre silințele ei pentru a face a se respecta dreptatea, îmi sînt prețioase. Curtea de Casație nu poate să-mi dea o dovadă mai mare și mai plăcută despre devotamentul ei decît făcînd a se respecta legea și dreptul.

Cu legislația nouă, una și singură pentru toată România, misiunea Curții a devenit mai lesnicioasă și jurisdicțiunea ei mai eficace.

Către Președintele Curții de Conturi :

Domnule Președinte,

Primesc cu o îndoită plăcere felicitările Curții de Conturi, pentru că ea îmi arată totdeodată zelul ce pune la controlul ce legea i-a încredințat. Curtea de Conturi îmi va da cele mai mari dovezi de devotamentul ei, în serioasa și neîntirziata cercetare a conturilor. Ea are o misiune din cele mai importante : garanția bunei întrebuințări a fondurilor publice.

Înnălțimea Sa a răspuns Primarului Buceureștilor în termeni următori :

Domnule Primar,

Primesc cu mulțămire urările ce-mi adresați în numele comunei Buceureștilor, și încredințările ce-mi

dați despre rezultatele binefăcătoare produse de instituția comunală, îmi sînt foarte plăcute.

Îmbunătățirile materiale, proiectele pentru Capitală, le consider de cea mai mare însemnătate; ele singure pot asigura locuitorilor înlesnirile vieții unui oraș mare.

Rectorului Universității din București Domnitorul Cuza i-a răspuns:

Domnule Rector,

Primesc cu plăcere felicitările ce-mi presintă corpul învățămîntului superior.

Progresul și conducerea tinerilor pe calea datoriei, prin știință și moralitate, nu poate fi îndoielnică, de vreme ce-mi dați această încredințare d-voastră, d-le Rector. Vă mulțămesc dar, atît din parte-mi, cît și din partea Măriei Sale Doamnei, de urările ce-mi faceți.

Domnii profesori, și mai cu seamă cei de la Facultatea de drept, vor găsi în noile condicii un cîmp mai întins în însemnămintul domniilor lor.

Domnului General Ministru de Război, care vorbește în numele armatei, Măria Sa Domnul îi răspunde:

Sînt fericit orîșicînd vă văz în jurul mieu. Anul trecut a întemeiat credința mea în voi. Ați fost atrași la încercarea cea mai dureroasă la care poate fi expusă o armată: lupta pe strade. În această tristă împrejurare ați dovedit, cu singe rece, răbdare și energie cînd a trebuit să loviți. Zilele trecute, un frate de arme al vostru a dovedit, la Mărgineni, ce poate un ostaș, fie cu slabe mijloace, cînd are conștiința datoriei sale.

Asemenea fapte cinstesc drapelul român. Îmi place a vă zice că sînt mîndru că am ieșit din șirul vostru, mîndru de a comandă o armată care dă așa frumoase pilde de tărie, de duhul disciplinei și de un devotament nestrămutat pentru Țară și Tron.

Să trăiască armata romînă !

(«Monitorul» jurnal oficial al Principatelor-Unite Romîne,
N-1 2, din 4 Ianuar 1866.)

XCII.

Tot la primirea de la Palat, din 13 Ianuar, Domnitorul a răspuns astfel Baronului Eder, care a felicitat pe Principe în numele Corpului Diplomatic :

Domnule Baron,

Sînt foarte simțitor la felicitățiunile ce-mi adresați în numele Agenților și Consulilor-generalî, acredît pe lingă persoana Mea. Domnia aprețuiesc bunele raporturi care există între Ar. us-tele Curții garante și Principatele-Unite. Fiți siguri că Eu voi avea toldeauna îngrijire de a întreține și a consolida relațiunii atît de profitabile pentru România.

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite Romîne,
N-1 3, din 5 Ianuar 1866.)

XCIII.

La 16 Ianuar 1866 se aduce la Palat Răspunsul la Mesăgiu al Adunării, pe care îl cește Președintele Adunării. M. Sa Domnul a răspuns în modul următor :

*Domnule Președinte,
Domnilor Deputați,*

Mulțămesc Adunării pentru simțimintele ce-mi exprimă și o felicitiez tot odată că ea s'a pătruns de

urgența stabilimentelor și marilor lucrări decretate în intervalul sesiunilor, în virtutea Statutului.

Cu părere de rău, însă, mă văz silit a aminti că s'au încercat a se discuta chestiuni ce nu sînt de competența Adunării. Națiunea Română a primit în unanimitate noile instituțiuni folositoare, care hotărâsc într'un mod pozitiv drepturile și atribuțiunile fiecărei puteri. Ar fi trist și periculos cînd în vre una din aceste puteri ale Statului ar urma încercării de încălcare asupra atribuțiunilor celorlalte: căci atunci s'ar compromite echilibrul ce Adunarea, în adresa ce-mi aduce, 'apreciază cu înțelepciune ca cea mai sigură și cea mai trainică garanție a proprietății publice.

În cele din urmă ședințe s'au emisidei și s'au ridicat chestiuni cu totul străine de debaterile de care Adunarea era ocupată. Constituția noastră are regulile ei determinate. Nimănui nu-i este permis a se abate de la ele. Făcînd din exprimarea unor dorinți obiect de discuțiune, s'a uitat că, după art. XII din Statut, asemenea dorinți are drept să le formuleze comisiunea mixtă a Senatului și a Camerei, care în fiecare an încheie lucrările parlamentare.

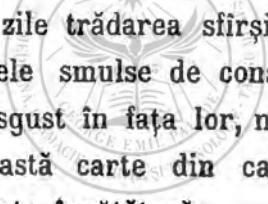
Îmi place a crede, împreună cu d-voastră, domnilor Deputați, că buna înțelegere ce pururea a domnit între Tron și țară, va domni pururea între Tron și adunare. E destul să vă aduceți aminte că sinteți representanții unei stări de lucruri nouă, care s'a aclamat de România întreagă.

La discuția bugetelor aveți un cîmp întins pentru activitatea d-voastră: acolo controlul d-voastră, cu osebite, poate și trebuie să se exerciteze. Eū mă voiū bucura văzîndu-vă că cercetați cu cea mai mare îngri-

jire anevointele și închipuirile țerii, și că controlați cu cea mai scrupuloasă luare aminte întrebuințarea banilor publici.

Pe acest temei voi fi pururea cu d-voastră, primind cu recunoștință luminile ce veți împărtăși Guvernului Mieă, și mă voi simți prea fericit, dacă, cu concursul ce-mi promite Adunarea, voi putea ridica starea finanțelor noastre și închizăslui prosperitatea iubitei noastre patrii.

(«Monitorul», jurnal oficial al Principatelor-Unite Române,
N-1 13, din 18 Ianuar 1866.)

Peste cîteva zile trădarea sfîrșia Domnia lui Cuza-Vodă. Actele smulse de conspiratori, sau aruncate cu desgust în fața lor, n'am voit să le adăugim la această carte din care se desfac înalte și neuitate învățături.

Culegerea acestor mesagii, proclamații, răspunsuri și scrisori s'a făcut după cererea tipografiei editoare „Neamul Românesc“ de d. I. Deleanu, student în teologie. Editura crede că ele vorbesc prin sine și că orice încercare de a le interpreta ar fi mai mult o necuviință.

